

Debreceni független Újság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.- félre 14.- negyedévre 7.- egy óra 2-40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas Lajos
felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Újság: független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. Telefonszám: 32-12

A Dunamedencében mi magyarok újból nekifogtunk az alkotásnak — szolt Gömbös miniszterelnök rádiószózata

Ellenségeink és barátaink is tegyék azt, amit mi: dolgozzanak a békéért. — A nemzeti munka csak nyugodt atmoszférában képzelhető el

Budapest, május 6. Gömbös Gyula miniszterelnök ma megnyitotta a Nemzetközi Vásárt. A megnyitás alkalmából a rádióban a következő üzenetet adta le:

— Magyar testvéreim! Ezelőtt hét hónappal nemzeti egységre és nemzeti munkára hívtam fel az országot. Nagy volt a bizakodás, nagy volt a reménykedés, de régi magyar szokás szerint nemsokára felváltotta ezt a hangulatot a csüggedés, a kétkedés és a kicsinylő bírálat. Az eddig elért eredmények azonban újra feltámasztották a nemzetben a bizalmat.

— Amit eddig tettünk és elértünk, nem magamnak és nem a kormányomnak tulajdonítom, hanem elsősorban a magyar nemzet géniuszának, amely alkotásra serkenti a nemzetet.

A Dunamedencében mi, magyarok újból nekifogtunk az alkotásnak, amelyre elsősorban mi vagyunk predesztinálva.

Nagy lépésekben megyünk előre, mert a mi hivatásunk az alkotás és a cselekvés a béke eszközeinek alkalmazásával.

— Üzenem, nemcsak barátainknak, hanem ellenfeleinknek is, hogy tegyék ők is azt, amit mi teszünk: dolgozzanak a békéért, saját maguk és az emberiség érdekében.

A kiállítást megnyitó beszédében Gömbös Gyula miniszterelnök a következőket mondta:

— Amikor az ország kormányzását a főméltóságú kormányzó ur bizalmából és a nemzeti egység pártjának támogatása mellett átvettem, jelszóként emeltem ki a nemzeti munkát.

Jól tudtam, hogy a nemzeti munka csak nyugodt atmoszférában képzelhető el,

jól tudtam, hogy

a nemzeti munka csak teljes harmóniában végezhető

s ezért

hangoztattam minden társadalmi osztály összefogását és a termelő erők harmonikus együttműködésének szükségességét.

— Annak ellenére, hogy a világ-

gazdasági problémák nem oldattak meg,

a magyar mezőgazdaság megtette kötelességét, bizik velem együtt a nemzet feltámasztásában.

Teljes egészében fel akarja használni a dollárfelhígítési törvény felhatalmazását Roosevelt elnök

A dollár esésével kapcsolatban megkezdődött az arany halmozása

London, május 6. A legújabb dollárpánikot főként Roosevelt kereskedelmi kamarai beszédének tulajdonították, amely a munkabérek emelését sürgeti. Ebből arra következtettek, hogy

Roosevelt a legmesszebbmenő módon szándékozik felhasználni a dollárfelhígítési törvény nyújtotta felhatalmazást.

Anglia nem tett kísérletet a dollár zuhanásának megakadályozására és a fontkiegyenlítési alapot csak a francia frank alátámasztására használta. A bizonytalan helyzet újból nagy aranyhalmozási rohamot indított meg, aminek következtében az arany a londoni piacon unciánként 124 shilling 8 pennyre szökött fel, ami 9 pennyvel magasabb a paritásos árnál. Ezt főként amerikai és francia magánvásárlásoknak tulajdonítják. Még a Londonba nem érkezett aranyküldeményeket is megvásárolták, sőt júliusi szállításra is kötöttek üzetletet. Az érték- és árutözsdék hangulata is szilárd.

London, május 6. Winnipegből jelentik: A kanadai gabonatözsdéket vételhullám borította el. A winniepei tőzsdén a buzaárak a hét folyamán bushelekként kilenc centtel emelkedtek. Tegnap egymillió bushelt meghaladó vásárlásokat jelentettek.

Csikágóból és Newyorkból nagy spekulációs megrendelések érkeztek.

Budapest, május 6. A nemzetközi piacokon ma ismét lanyhult az amerikai valuta árfolyama. Zürichben a tegnapi 4.375 svájci frankos jegyzéssel szemben ma csak 4.28 frankos jegyzés szerepelt.

A külföldi ellanyhulás hatása alatt a Magyar Nemzeti Bank ma is alacsonyabban állapította meg a dollár árfolyamát. Tegnap nálunk 5.07—5.17-tel jegyezték az amerikai valutát, ma a hivatalos árfolyam 4.96—5.06 pengő. A tegnapi jegyzéssel szemben tehát Budapestén a dollár újabb 11 fillérrel olcsóbbodott. A dollár áresésével szemben az angol font ma szilárdabb. Budapestén a font árfolyama 25 fillérrel emelkedett.

A debreceni református egyház megtette az intézkedéseket, hogy dr. Diószeghy Mihály távozásával megüresedett lelkészi állást meghívás útján a legsürgősebben betöltsék

Dr. Diószeghy Mihály távozásával megüresedett debreceni lelkészi állást hamarosan betöltik és az egyházi hatóság máris megtette amaz előintézkedéseket, amelyek a zavartalan választást biztosítják. A papválasztással kapcsolatban tett intézkedésekről dr. Jubász Nagy Sándor, az egyház főjegyzője, a következőket mondotta:

— A jogerős bírói ítélet folytán megüresedett lelkészi állást, a már kialakult közvélemény szerint, meghívás-

És most, hogy idejöttem, azt látom, hogy igenis,

a kereskedelem és ipar is kiveszi részét a nemzeti munkából, pedig ugyanolyan nehéz feladatok nehezédnek a kereskedelemre és az iparra, mint a mezőgazdaságra.

De a magyar kereskedelem, ipar és mezőgazdaság egyaránt rendelkezik azzal a titokzatos magyar erővel, amely különösképpen veszélyes időkben jut kifejezésre.

— A magyar nap is másként süt, a magyar föld is más erőket érlel és a magyar vér ereje is nemesebb munkát végez. Azt látjuk, hogy minden nehézség ellenére a nemzeti egység, a nemzeti harmónia, a becsületes munka, a tisztességes megélhetés lehetősége, a tervszerű gazdálkodás előre viszi a nemzetet.

sal kell betölteni. Kívánatos, hogy az egyházat megóvjuk minden széthúástól és hogy az egyház, mint veszedelem idején szokás, egy hatalmas, szilárd frontot teremtsen meg. Ezért a presbitérium mielőbb össze fog ülni és bizonyára egyhangu határozattal megnevezi annak a lelkésznek személyét, akinek meghívását ajánlani fogja a gyülekezetnek. Megvan minden remény rá, hogy a presbitérium elfoglalása egyhangu lesz.

Mandel Lipót Rt.

elsőrendű cipőárak raktára.

Bevésett szabott árak. 5 százalék készpénzfizetési engedmény

— Kívánatos továbbá, hogy a gyülekezet szintén egyhanguan fogadja el a presbitérium által ajánlandó lelkész meghívását. Ez nem lesz nehéz, mert a presbitérium olyan lelkészt fog ajánlani, aki mellett a gyülekezet közleménye már kialakult és akit szívesen vállalhatnak az egyháztagnak legszélesebb rétegei is.

— Kívánatos végül, hogy a meghívás a lehető legsürgősebben megtörténjen. A törvény bizonyos formákat ír elő, melyeknek előbb meg kell történniük, de a törvényszerű legkorábbi határidőben meg fogjuk tenni az intézkedéseket.

— A kialakult nehéz helyzetben a debreceni egyháznak meg kell mutatnia, hogy kifelé másoknak, mint befelé saját magának, hogy a sajnálatos incidensek nem zavarják meg az egyházat, sőt annál erősebben támad fel a híveknek ragaszkodása és hűsége.

— Ez okból úgy érezzük, hogy minden más szempont félretételével, egyhangú meghívással a legsürgősebben be kell töltenünk a megüresedett állást.

Értésülésünk szerint három hét múlva tartják meg a papválasztást, abban az esetben ha egyhangú lesz a jelölés. A presbitérium dr. Sós Béla Dóczi-intézeti vallásnővérrel kívánja jelölni, akit ismer az egész város közönsége a templomokban tartott prédikációi után.

EZ IDÉN IS MEGTARTJAK A MŰVÉSZMENTŐ SORSJÁTÉKOT 310 DARAB MŰVESZI NYEREMÉNNYEL

Az igen nehéz helyzetben levő és nyomorgó művészek felségélyezésére gróf Klebelsberg Kunó volt miniszter által tavaly megkezdett akciót dr. Hóman Bálint kultuszminiszter is magáévá tette és a művészmentő sorsjátékot az idén is megrendezi.

A sorsjáték plakátjait a Hirdető Iroda Debrecenben már kifüggesztette. E szerint 316 db. igazán művészi értékű festmény, szobor dísz tárgy stb. kerül kisorsolásra.

Debrecen város területére a bizottság dr. Vásáry István kezeihez 1200 darab sorsjegyet juttatott. A polgármester a városban működő társadalmi, kulturális intézetek, bankok, iskolák, egyesületek részére azok tagjaihoz viszonyítottan bizonyos számú sorsjegyet küldött szét azzal a kéressel, hogy azokat az illető testület, egyesület stb. kebelén belül adják el.

A sajtó is örömmel támogatja a polgármestert eme munkájában és felhívja Debrecen város minden szépért, jóért és kulturális javaiért lelkesedő és mindenkor adakozó készséget mutató közönségét, hogy Debrecen polgármesterét ebben a munkájában is határozottan támogassa. A sorsjegy ára darabonként 1.— P.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

Pompásan sikerült a Máv. Egyetértés kultürestje

Nagyszerű kultürestélyt rendeztek szombat este a Máv. műhelytelep dísztermében az Egyetértés Önképző Dal- és Segélyegylet tagjai. A kultürest tulajdonképpen szerzői est volt, melyen Gayné Édy író és Benedek Sándor Máv. főmérnök szerzeményei kerültek a közönség elé. A szerzők maguk is részt vettek a pompás műsor előadásában s zúgó tapsokkal köszöntötte őket a nagytermet megtöltő közönség. Az estét Pass László evangélikus lelkész lendületes s költői képekben gazdag beszéde vezette be. Utána Gayné Édy „Arnyak”

című költeményét szavalta el hatáson Wallner Ödön főiskolai hallgató. — Gayné Édy saját verseiből olvasott fel nagy tetszéstől kísérve, Gömöri András hegedűkísérettel énekelte Benedek Sándor dalait, melyekhez Csanda József komponálta a zenét. Benedek Sándor dalait tapsorkán fogadta s annyira népszerűvé váltak a dalok, hogy a fiatalság a műsor utáni táncmulatságon már azt dúdolta. Bagdi Margit szavalata után kezdetét vette a táncmulatság, amelyen reggelig a legjobb hangulatban mulatott a fiatalság.

Május 14-én tartják meg a Békessy Béla emlékversenyt

Május 14-én rendezi a BBVC Békessy Béla emlékeztető országos nyílt kardvívó versenyét. Az a célja ennek a versenynek, hogy az utókor előtt feledésbe ne menjen ennek a nagy férfiúnak az emlékezete, aki nem csak a magyar vívósportnak, hanem a minden értelemben vett magyar kardnak is az örök büszkesége.

Békessy Béla a legnagyobb vívótehetség volt, aki eddig kardot forogtatott. Példátlannul áll a magyar kard történetében, hogy hat éven keresztül megtudta tartani a magyar tör- és kardvívó bajnokságot. Különösen feljegyzésre méltó bravuros teljesítménye a stockholmi olimpiász előtt. Mivel lovagló tanári tanfolyamon volt, 4 évig nem volt kard a kezében. Annyi tréningje volt csak, amennyit pár nap alatt ut közben a hajón szerezhetett. Isten áldotta rátermettsége azonban elég volt ahhoz, hogy a világbajnokság ördöklő döntő küzdelmében csak egy tussal maradt el a világbajnokságot nyerő dr. Fuchs Jenőtől, aki tudvaleg szintén magyar.

De nemcsak a gentleman amatőr vívónak volt ő a mintaképe, hanem a magyar katonatisztnak is. Legkiválóbb férfias erények mellett páratlan szelidség, utóérhetetlen szerénység és udvariasság jellemezték. Örök kára a magyar sportnak, hogy gyönyörű ivelésű

sportkarrierjét nem engedte a sors befejezni. Az orosz harcstéren mint a debreceni 2. sz. honvédszáz ezred osztályparancsnoka hősi halált halt. Emlékét azonban örökre beírta nemcsak a sport aranykönyvébe, hanem a szivekbe is. Minden elismerést megérdemel tehát a Békessy Béla Vívó Club, hogy anyagi áldozatoktól nem retten vissza és megrendezi ezt a versenyt. Reméljük, hogy Debrecen közönsége, amely mindig lelkesedett minden szépért, olyan tömegekben fog megjelenésével demonstrálni, amellyel nemcsak a nagy embert dicsőíti, hanem saját magát is megbecsüli.

A versenyt olyan helyárok mellett tartják meg, amely mindenkinek lehetővé teszi, hogy megjelenésével lerója háláját. Ülőhely 1.— pengő, állóhely 50 fillér, diákoknak 20 fillér. Az elővétel már megkezdődött az Üvegkereskedelmi R. T.-nél.

A versenyen minden számottevő fővárosi és vidéki vívó elindul, hogy versengjen a magyar kard örök bajnokának, Békessy Bélának az örökéért.

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállóban a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Ma féláru szelvényes előadások

az URÁNIÁBAN

Ma utoljára
Maurice Chevalier és
Jeanette Mac Donald
bájos filmoperettje,

„HERCEGNŐ SZABÓJA”

Előadások kezdete: 3—5—7—9 órákor.

URÁNIÁBAN: Hétfőtől: „ÉKSZERRABLÁS”, Fodor László „Ékszerablás a Váci uccában” című világhírű vígjátékának filmváltozata.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLARU-SZELVENY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
május 7-iki bármelyik előadására.

és VIGSZINHÁZBAN

Gaal Franciska legújabb
nagyszerű filmje:

„CSÓKOL VERONIKA”

Zenés, dalos vígjáték 10 felv.

A többi szerepekben:

Paul Hörbiger és Ottó Walthburg.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLARU-SZELVENY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
május 7-iki bármelyik előadására.

A Máv. filharmonikus zenekar jubiláris magyar estje

Ma, vasárnap este 8 órákor tartja nagyarányú jubiláris „Magyar est”-jét a Máv. filharmonikusok kitünő együttese a Bika-szálló dísztermében. Örösi érdeklődés előzi meg az estét. A jegyek nagy része elővételben elkel. Vendégművésze az estnek dr. Székelyhidy Ferenc, a m. kir. Operaház nagy művésze. Az estet Abrányi Emil megragadó erejű himnusza nyitja meg, amelyet a filmharmonikusok zenekara és egy 120 tagú férfikar ad elő. A még meglevő jegyek délelőtt 11 órától a Bika-szálló előcsarnokában váltathatók.

Dr. Kováts Andor professzor előadása az Ujságíró Akadémián

Szombat délután volt az Ujságíró Akadémián az első előadás, amelyet nagy érdeklődés mellett dr. Kováts Andor professzor, a debreceni egyetem nagyírú tudós tanára tartott a népszövetségi szerződés 19. szakaszáról. Ez a szakasz, amely a fellelőző Wilson eszméjéből és a francia erőszakoskodásból fakadt, az előadó szerint egyáltalán nem alkalmas a revízió keresztülvitelére. A revíziót kedvező világpolitikai helyzet és hangulat kialakításával lehet csak elérni. Ennek érdekében fejt ki és kell kifejtene erős munkásságot a sajtónak.

A pompás előadásért a hallgatóság őszinte elismerésének és tetszésének adott kifejezést.

A valutaper fővadtoltja összeesett a főtárgyaláson

Budapest, május 6. A Horváthtanács szombaton folytatta a hatalmas aranyu valutaper tárgyalását. Schnürmacher Pál és Schnürmacher Lipótné fentartották eddigi vallomásaikat, ellenben Schnürmacher Lipót visszavonta a rendőrség előtt tett vallomását, azzal a kijelentéssel, hogy ott bántalmazással kényszerítették a vallomástételre. A tárgyaláson egyébként izgalmas jelenetek játszódtak le s a nagy izgalom közben Heidelberg Vilmos elajult a tárgyalóteremben. A Horváthtanács kedre tűzte ki a tárgyalás folytatását és akkor kerül sor a tanúkihallgatásokra.

Motorkerékpárbaleset a hortobágyi országúton

A hortobágyi országúton motorkerékpárszerencsétlenség érte dr. Udvardy László klinikai tanársegédét, aki egy budapesti főmérnök barátja társaságában motorkerékpáron kirobogott a Hortobágyra és több órát töltötték el a puszta. Hazafelé jövet felvették a motorkerékpárra egy volt cári kozákezerdes leányát, Ilinkó Nikolajevna Sladowot, aki a csárdában tartózkodott. A száguldó gép egy hirtelen fordulónál felborult és utasai a kövezetre zuhantak. Zúzódásokat szenvedtek, de nem volt sérülésük olyan súlyos, hogy mentőknek segítségét kellett volna igénybe venni. Dr. Udvardy maga vezette motorját. Debrecenbe.

Frick Testvérek

késműves és műköszörüs üzemét, finom acéláru szaküzletét május 1-től
PIAC UCCA 27. SZ. alá helyezi át
 Városházával szemben.

Az óriási érdeklődésre újra megismétlik a Svetits nagy balettet zónaelőadásban

A színház pénztárát csütörtök óta állandóan ostromolja a „Magyar mesében” gyönyörködni kívánó közönség. Olyan híre van ennek az előadásnak Debrecenben, hogy ilyen régen volt már. Nem is csoda, hiszen nem mindennapos parádés előadás volt. Nem akarunk újból dicséret

kritikát írni, mert nincs is rá szüksége a mesének. Nem is kell jobb kritika az eddigi négy telt háznál és különösen az onnan haza távozó, az előadásról elragadtatással beszélő lelkes közönségnél.

A Svetits Szövetség a nagy érdeklődésnek engedve, hétfőn délután 3 órakor zóna előadásban újra színrehozza a tánccos mesejátékot, bár már a szerdai előadást is utolsónak, ráadásnak rendezte. Jegyek a szombati naptól válthatók a

színház pénztáránál. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra a körülményre, hogy mielőbb váltsa meg mindenki a jegyét, mert különben nem jut majd jegyhez és az előadás megismétlése most már kizárhatatlan lesz.

FELKÉRÉS A SZEREPLŐKHOZ.

Meleg szeretettel kérjük a kedves szereplőket, hogy eddigi áldozatkészségükkel járuljanak hozzá a hétfői előadáshoz is, hiszen mindannyian jól tudjuk, hogy jótékony célra, a közért dolgozunk. Az előadást hétfőn délután 3 órakor kezdjük, tehát kérünk mindenkit, hogy 2 órára az előkészületek megtételére legyen már a színházban.

A Svetits Szövetség.

SOHA ILYEN OLCSÓN

kerékpárt

CSEPEL, OPEL, PUCH,
 STEYR, WAFFENRAD
gumik, alkatrészek
Soltész Kálvin-tér 2

ugyan visszaéléseket, de azokra is rájöttünk. Két érdekesebb esetet el is mondtam.

— Egy rongyos ruhába öltözött asszony jött be hozzám a hivatalba. Karján kis pólyásbabát tartott. Az ura inségmunkás volt és arra kért, hogy férje munkaidejét hosszabbítsuk meg három nappal a pólyásgyerekre való tekintettel. Meg is tettük volna, hiszen ennek ilyen esetben semmi akadálya nincsen. Valahogyan azonban gyanút fogtam, magam sem tudom miért és megkérdeztem az asszonytól: „fiu-e vagy lány a gyerek?” „Fiu az kérem, — felelte az asszony, de most beteg szegényke, azért van bebúgyolálva”. Ugyanis még a feje sem látzott ki a pólyából. Erre hozzáléptem és felhajtottam a pólyát. A gyanum alapos volt. Gyerekeknek nyomát sem találtam, ellenben a pólya rongyokkal volt kitömve.

— A másik érdekesebb történet szereplőjét nevezzük csak Kis Péternek. Nos, ez a Kis Péter megjelent egy munkahelyen, kezében az inségesek kis könyvecskéjével és kérte a felvételét. A felügyelő, ahogy a könyvet lapozgatta, ránézett Kis Péterre és hirtelen felkiáltott: „De hiszen magát nem Kis Péternek hívják, hanem Kovács Jánosnak. Ismerem már régóta”. És Kis Péter beismerte, hogy őt valóban Kovács Jánosnak hívják. Arra a kérdésre, hogy hogyan jutott hozzá a Kis Péter könyvéhez, azt válaszolta, hogy — megvette. „Nekem ugyanis nem járt könyvecské — mondtam, — mert akkoriban még munkában voltam. Az állásomat azonban elvesztettem és késő volt a jelentkezésre. Ekkor Kis Péter felajánlotta, hogy eladja nekem az ő könyvét és jelentkezsem azzal. Ő kijelentett, hogy azért nincs rá szükség, mert lemezdobálással foglalkozik és abból jól megél. Kaptam az ajánlatán és így jutottam hozzá a könyvhöz”. Természetesen az eljárás azonnal megindult a lemezdobáló Kis Péter ellen is, aki azóta már lent hűsül valamelyik cella mélyén.

Az utolsó kérdés:

— Milyenek a kilátások a jövőre nézve?
 — Egyre reménytelenebbek. A nyomor egyre nagyobb lesz és a munkanélküliek egyre szaporodnak. Pedig a nyárnak, az igazi nyárnak egyszer már mégis csak el kell jönni...

REMENYI GYÖRGY

Valódi porcellán

mindig magán viseli a gyártó védjegyét.

Az ASPIRIN-tablettákon

is van valódi-sági védjegy: az ismert Bayer-kereszt.

Meghülés első jeleinél és fájdalomknál ASPIRIN-TABLETTÁK

A kegyetlen tél elmúlt, mulóban már a tavasz is, de a debreceni munkanélküliek száma mégis egyre szaporodik és a nyomoruk egyre kétségbeejtőbb

Nemcsak Magyarország, de az egész világ legégetőbb és legveszedelmesebb problémája a munkanélküliség. Am a leg-súlyosabban mégis csak a mi megsonkított kis hazánkra hárul ez a veszedelem, mert hiszen nálunk az éhező munkanélküliek százezrei hallatják segélykérő jajszavukat. Különösen télen nehéz a munkanélküliek helyzetén való enyhítés

és minden remény az új életet fakasztó tavasz felé irányul. A tavasz talán új erőt ad, munkát ad a dolgozni akaróknak és kenyeret az éhezőknek.

Elérkezett a tavasz, már a közepén tartunk és már nyílnak az orgonavirágok. De a nyomorgók ezrei felé még nem érkezett meg az új kikelet.

a jelentkezők száma és csak 281 helyezkedett el.

— És mi ennek az oka?

— A polgári családok rettenetes elszegényedése. Nincs pénz cselédre. Ahol régebben kétőt tartottak, most csak egyet s ahol egyet, ott — nagyon sok helyen egyet sem.

— A szobalányok és a mindenek között eltér a kereslet?

— Hát van ma már szobalány? Hát van olyan lány, aki nem szegődne el mindenesnek, ha nem akad más megoldás? Szobalány szinte már nincs is. Csak mindenes van, nem is beszélve a szakácsnőről, akiknek a legnagyobb része szintén mindenes szolgálatra szegődik el. A mai háziasszonynak első kérdése az, hogy „tud-e mosni, vasalni és főzni?” s ha mindent tud, akkor megfelelő.

— És a bér?

— A bér olyan alacsony, hogy szinte nincs is. Évekkel ezelőtt még ötven, sőt nem tulzok, ha azt mondom, hogy volt olyan szakácsnő is, aki havi hatvan pengőért szegődött el. Ma már ezek csak a mesében léteznek. A legjobb házakban sem adnak többet, mint huszonöt-harminc pengőt egy szakácsnőnek. De amint mondtam, a szakácsnők nagy része is már, elvállalja a mindenes munkát is egészen kis fizetésért. Husz pengőért már a legjobb munkaerőt lehet kapni. Az egyszerű kis falusi cselédányok szinte fillérekért mennek munkába. Van olyan, aki öt pengőért helyezkedik el, az elég neki a ruházkodásra. Legalább meg van a kosztja, míg ha odahaza lenne a falujában, az se lenne egészen biztos. Örül, ha az ételmen kívül még egy kis pénzhez is jut.

— Mi történik azokkal a falusi cselédányokkal, akik nem tudnak elhelyezkedni?

— Azok szépen visszemennek a falujukba. Ha pedig még maradni akarnak néhány napig, hátha sikerül elhelyezkedniük, akkor szállást adunk nekik az épületben levő cselédotthonban. Ott tölthetik a napot és az éjszakát. Ha van pénzüik, akkor fizetnek a szállásért negyven fillért, ha pedig nincs, akkor ingyen kapják. És kinek van közülük?...

AMIKOR A NYOMOR HAZUDIK

Most az inségakcióra terelődik a szó. A munkaözvetítő hivatal kiváló igazgatója elmondja, hogy minden a legsimábban folyt le. Annyira szigorú volt a felügyelet, hogy még apróbb szabálytalanságok sem történhettek. Nehányan megpróbáltak

A szakmunkások elhelyezkedése majdnem lehetetlen

Debrecen város hatósági munkaközvetítő hivatala intézi a munkanélküliek ügyeit. A hivatal vezetője, Balla Béla igazgató, aki fáradhatatlan agilitással dolgozik azon, hogy amennyire csak telik, segítsen a szerencsétlen emberek helyzetén.

Arra a kérdésre, hogy mennyi jelenleg a munkanélküli férfimunkás, a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az ideai viszonyok sokkal rosszabbak még a tavalyinál is. Tömegesen szaporodik a munkanélküliek száma. Április hónapban 605 férfimunkás jelentkezett a hivatalban és ezek közül 440

nyert elhelyezést. Ez még szép arányszám, de mindjárt meglátjuk, hogy milyen szomorú statisztika ez, ha alaposabban megvizsgáljuk a dolgot. A helyzet ugyanis úgy áll, hogy a 440 elhelyezett csaknem kilencvenkilenc százaléka a tavaszi földmunkáknál helyezkedett el. Most eltekintve attól, hogy ezek a munkálatok egészen rövid ideig tartanak csak, arra kívánok rámutatni, hogy a 605 munkakereső szinte kivétel nélkül szakmunkásokból állt. Látható tehát, hogy a szakmunkások elhelyezkedése csaknem teljességgel lehetetlen.

Száz állástalan munkás közül csak egyet lehet elhelyezni

— Mégis, milyen a szakmunkások elhelyezkedési arányszáma? — kérdezzük.

— Ha már arányszámról kell beszélnünk, azt felelhetem, hogy a vasmunkások számára ki van zárva a munka lehetőség. Vasmunkást a szakmájában száz közül ha egyet el tudunk helyezni! Közéjük értem természetesen a lakatosokat, kovácsokat, gépészeket és a többi vas- és fémmunkásokat. Érdekes azonban, hogy ami kereslet még megnyilvánul, az a cipésmunkások felé orientálódik. De mondhatom is, hogy cipészegéd alig van állás nélkül. Aztán még érdeklődnek — már amennyire azt érdeklődésnek lehet nevezni — a szabók és kerékgyártók iránt is. De a többi szakma munkásai, — és különösen az építőmunkások számára, — nincs munkalehetőség.

— És a szakszervezetek akciója?

— Egy rendelet jött ki, hogy nekünk, a munkaközvetítő hivataloknak, együtt kell dolgozni ebben a tekintetben a szakszervezetekkel. Büszkén mondhatom, hogy én voltam az első Magyarországon, aki még a rendelet kibocsátása előtt kéz a kézben dolgoztam együtt a debreceni szociáldemokrata szakszervezettel és ahol csak lehetett segítettem az

szakszervezet mindig beküldi hozzánk az ott jelentkező munkanélküliek jegyzékét foglalkozási csoportok szerint osztályozva. Ha aztán munkaadó jelentkezik és a mi hivatalunkban nincsen megfelelő munkás, akkor onnan kérünk egyet. De ez olyan kevés kérem... sajnos...

KÉT RIASZTÓ SZÁM: 3111—72

— Az elmúlt hónapban mennyi munkanélkülit jelentett a szakszervezet?

— A szám riasztó. Összesen 3111 ember jelentkezett náluk és csak hetvenkettőt tudtak közülük elhelyezni. Hetvenkettőt a háromezresen felüli létszámból!

— Százalékban kifejezve mennyivel rosszabbodtak a viszonyok a tavalyinál?

— Ha csak úgy hozzávetőlegesen akarok nyilatkozni, akkor is bizvást mondhatok 35—40 százalékot. De ezt a súlyos rosszabbodást nem is a férfimunkások kilátástalan helyzete idézte elő, hanem a háztartási alkalmazottak még a múlt événél is sokkal katasztrófálisabb helyzete.

A CSELÉDEK DEKONJUNKTURÁJA

— Ami a háztartási alkalmazottak helyzetét illeti, szinte hihetetlenül borzalmas a helyzetük. Május elsején 1400 volt

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Néorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Garaboncás éj

Van házam, van kertem.
A háznak ablaka van,
a kertben almafa van.
A kertben van egy kút is:
a kútban víz van.
Kaptam egy kislítut is:
a kislítuban szív van.

Kitől kaptam? — A széltől,
mely leng a fák felett?
Kitől kaptam? — Az égtől,
mely kék, mint a képzelet?
Kaptam, kaptam
hirtelen,
garaboncás éjjelen!
Kimentem az országútra,
az útát a szél befújta,
hóval fújta már tele...
Ótt állt egy tar jegyenyé.
A jegyenyén ült egy varjú,
vastag csőrében friss sarjú,
sötét szárnyát csattogtatta
és a sarjút ideadta.
De alighogy ideadta,
kisfiacskám sirt alatta.
Kisfiacskám ölbekaptam
és mint a szelvésvész szaladtam!
De nem szaladtam soká,
mert utólérték a fák.
Fák szelíden mosolyogtak,
körbeálltak, körbefogtak.
És azóta e körön
életem fény és öröm.
E körön túl a halál
feneketlen vize áll,
melybe játszi balgasággal
átnyúlok egy szalmaszállal
és az égre, mely árnyékoz,
fúvok szappanbuborékot!

GULYÁS PÁL.

Dr. Juhász Nagy Sándor tart előadást az Arpád téri református templomban vasárnap délután

Az Arpád téri református templomban május hó 7-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz. A vallásos ünnepély keretében dr. Juhász Nagy Sándor, a debreceni református egyház főjegyzője fog előadást tartani. A vallásos ünnepély műsora a következő: Fennállóének: 1. dicséret. Nagyének 153. dicséret 1. 4. v. Bibliát olvas, imádkozik: Nagy Sándor s. lelkész. Gyülekezeti ének: XXV. zs. 2. v. Előadást tart dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző, egyházkerületi tanácsbíró. Énekel a Nőegylet énekkara Kovács Kálmán tanító vezetésével. Szaval: Szabó Kató leánykörti tag. Orgonaszóló. Előadja Füleki Kovács Mihály orgonista-kántor. Szaval: Kozák Eszter leánykörti tag. Záróimádságot mond: Magyar Bertalan h. lelkész. 245. dicséret 1. v. Belépődíj nincs. Mindenkit szeretettel várnak. A vallásos ünnepély végeztével fél 5 órakor Kossuth u. 12. sz. alatti gyülekezeti teremben tanácsülés lesz.

A FÜGGTLEN UJSÁG

hirdetése mindig eredményes!

A szép lakás szép csillár

legszébb ékessége egy
amit most nálunk feltűnő olcsó árban,
a legjobb és legszebb kivitelben vásárolhat!
Takarékossági könyvvel is vásárolhat!!
Debreceni Üvegkereskedelmi r. t.
Telefon 11-75. Rózsa ucca 2. Telefon 16-03.

MELÁK (ül a törzsasztalnál és borozik).
TULAJDONOS: Van szerencsém, Melák ur! Hogy érzi magát minálunk?
MELÁK: Hogy érzem magamat? Cudarull! Ilyen vacak pincérek nincsenek sehol a világon.
TULAJDONOS: Hála Istennek!
MELÁK (megütközve): Miért örül ennek?
TULAJDONOS: Mert ez az első eset, hogy Melák ur nem az árut szidja nálam (el).
GERŐ (bejön a kávéházba): Jónapot Melák! Megint iszik? Szégyelje magát, idült alkoholistá. Miért iszik folyton?
MELÁK (sóhajt): Husz éve halt meg szegény első feleségem és én italba fojtom a bánatomat.
GERŐ: De husz esztendő óta már ezerszer belefojtotta volna.
MELÁK: Igen, igen, de tudja Gerőkém, az én bánatom elsórangu uszó.
GERŐ: A fene a kedélyét! Ebből a témából is viccet csinál? Mondja, mit szól hozzá, olvasom a lapokban, hogy az a Gandhi már újból koplalni akar?
MELÁK: Nagy eset. A mi munkanélkülieink alaposan lefőzik a hindu prófétát.
GERŐ: Miért?
MELÁK: Mert Gandhi csak akkor koplal, ha akar, de a mi prolijeink akkor is koplálnak, ha nem akarják.
GERŐ: Ez a maifa okoskedés jellemző magára. Hallja, tegnap azt olvastam üzletének lehuzott redőnyén, hogy gyász eset miatt bezárt. Kije halt meg?
MELÁK: Senkim. Én csak a szomorú idöket gyászolom.
GERŐ: No, most már mondjon valami jó hirt is.
MELÁK: Olcsóbb lesz az ecet.
GERŐ: Mi ebben a jó?
MELÁK: Hát a sok pezszirintát olcsón be lehet majd savanyítani.
GERŐ: Rémes, hogy milyen epés ma.
MELÁK: Voltam én is optimista valankor, Gerőkém. Olyan cukorka üzlettem volt nekem Pesten, hogy Bécsből, Berlinből, Párisból, Londonból is jöttek hozzám vevők.
GERŐ: Ne mondja! És hol volt az az üzlet?
MELÁK: A Nyugati pályaudvar peronján.
GERŐ (mérgeesen): A menykő csap-

jon a poshadt humorába, megint beugratott!
MELÁK: Tudja-e Gerőkém, hogy holnap bemegyek magához a boltjába?
GERŐ (gyanakodva): Minek köszönhetem?
MELÁK: Reklamálni akarok.
GERŐ: Tessék.
MELÁK: A mult héten vettem magától egy pár kesztyüt és maga garantálta, hogy egy évig fogom hordani.
GERŐ: Na és?
MELÁK: Na és a kesztyüt már most nem vagyok képes viselni.
GERŐ: Széttment?
MELÁK: Dehogy.
GERŐ: Hanem?
MELÁK: Elvesztettem.
GERŐ (előnti a mérget): Ember, ha én magát agyonütöm, engemet örökös disztagnak megválasztanak a husiparosok.
MELÁK: Miért?
GERŐ: Mert maga lesz a legnagyobb marha, akit valaha levágtak Magyarországon. Mondja csak, mit szól hozzá, milyen csendesesen zajlott le a május elseje Debrecenben?
MELÁK: Honnan veszi ezt?
GERŐ: Onnan, hogy sem izgatás, sem dulakodás nem történt.
MELÁK: Nem a csudát! De mennyire történt!
GERŐ: Hol?
MELÁK: Nálunk. A feleségem egész nap izgatott egy tavaszi tsalettárt, de én felzundultem és hozzávágtam egy vázát.
GERŐ: Blódiáner, ez magánügy, nem politika. Én a szocialistákról beszélek, akik úgy jártak, mint a pesti Operaház öregebb tagjai.
MELÁK: Hogy-hogy?
GERŐ: Elvesztették a hangjukat.
MELÁK: Mitől?
GERŐ: Meghültek. Hideg szél fuj Beriin felöl.
MELÁK: Ahá! De hát hogyan érzik ök ezt a szelet?
GERŐ: Nem érzik, hanem hallják. A kukorékolásból.
MELÁK: Ki kukorékol, Gerőkém.
GERŐ: Wolfenau Wolff Károly fajmagyar próféta ur, a hitlerista szelvésvész magyarországi szelkákasa.
MELÁK: Mondja, miért ugrál mostanában annyira ez a Wolff?

GERŐ: Ugy látszik, hogy gömböstükkel szurkálják.
MELÁK: Nem értem.
GERŐ: Mit nem ért ezen? Gömbös a nemzeti összefogást és a belső békét hirdeti. Wolffot pedig ez rettenetesen izgatja.
MELÁK: De hát miért?
GERŐ: Azért, mert a nemzeti összefogás és a belső béke az ő számára dekonjunkturát jelent. Neki a társadalmi és felekezeti széthuzás a kenyere, sőt a kalácsa. Most például a magyar ifjuság érdekében izgat. Helyet követel a keresztény ifjak számára.
MELÁK: No és ért el valami eredményt?
GERŐ: Persze. A saját fiát a Rókus-kórház igazgatójává nevezték ki és a nagyjövőjü fiatalember egy egész sor kiváló idösebb professzort megelőzött. Most pedig a még fiatalabb keresztfiából akar a Rókusban főorvost csináltatni. Egyébként Wolff kegyelmes ur rövidesen meg fogja kapni az angol orvosi akadémia nagydíját is, egy millió angol fontot.
MELÁK: Hüü! És miért?
GERŐ: Mert ez a díj annak a férfinak jár, aki először szül a világon?
MELÁK (elképedve): No és Wolff...
GERŐ: Megtörtént a csodák-csodája! Wolff a mult héten kijelentette, hogy a magyar textilgyárak egy kiváló keresztény mérnököt azzal utasították vissza, mikor állást keresett, hogy kizárólag csak zsidót vesznek fel.
MELÁK: De hát hogy jön ez a szüléshez?
GERŐ: Könnyen. Az összes magyar textilgyárak felszólították Wolff excellenciás urat, hogy állítsa elő azt a bizonyos textilmérnököt.
MELÁK: No és?
GERŐ: No és ekkor kiderült, hogy ez a zsidó gyárosok által kiebrudált mérnök csakugyan létezik, sőt Wolff szülte?
MELÁK: Hol?
GERŐ: A fantáziájában.
MELÁK: És mi lett az ujszülöttele?
GERŐ: Ugy járt az ártatlan, mint Simon Judit gyermeke.
MELÁK: Hogy-hogy?
GERŐ: „Szegény kicsi féreg nem tudott megnőni”.
MELÁK: És mit csinál ezekután Wolff?
GERŐ: Ne féltse, tehetséges ember. Ha kell, már a jövő héten szülni fog egy újabb hasonló alakot Hitler érdekében.
MELÁK: Nézze Gerőkém, azért kár egy simfeln Hitlerkerket. Én direkt irigylem a németországi zsidókat.
GERŐ: Miért?
MELÁK: Mert ott elégetik az összes zsidó könyveket.
GERŐ: És maga ezt irigylí?
MELÁK: Na igen. Képzelve csak el, hátha az adókönyveik is a máglyára kerülnek?

(FÜGGÖNY.)

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

Hajdumatiné a Csokonai-színházban

A m. kir. Bocskay István 11. Hajdúezred vasárnap, e hó 7-én a debreceni Csokonai-színházban mérsékelt helyekkel „Hajdumatiné” rendez.

Műsor: 1. Himmusz. 2. Szavaltat. 3. Zenés szabadgyakorlatok. 4. Előadás: Bocskay hajdusága. 5. Korlát akadémia. 6. Ökölvívó bemutató. 7. Nyujtó akadémia. 8. Dalárda.

5 perc szünet.
9. Ökölvívó mérkőzés. 10. Talajtorna. 11. Kuruc nóták. 12. „Erdő”, szimfonia egy felvonásban.

Jegyek a színház pénztáránál váltathatók.

A református tanítók zászlószentelési ünnepélye

A Debreceni Ref. Tanítók Vegyeskara fennállásának 15-ik évfordulója alkalmával 1933. évi május hó 7-én zászlószentelési ünnepélyt tart, amelynek tárgysorozata a következő: I. Dél-élelt 10 órakor a Nagytemplomban az istentisztelet keretében a vegyeskar éneke: 1. Fichtner S.: Az Ur az én kősziklám. XVIII. zs. 2. Schulz: Jehova neve. Istentisztelet végeztével a zászlót az Urasztalánál megáldja dr. Baltazár Dezső püspök ur. Karvezető Szabó Emil zenetanár.

II. Dél-élelt 11 órakor a Kollégium disztermében diszkozyülés lesz a következő tárgysorozattal: 1. Jeligenk — Bartha József — B. Szűcs Ferenc, éneklő a vegyeskar. 2. Megnyitó beszédet mond: Mocsári László elnök. 3. A vegyeskar 15 éves történetét röviden ismerteti Nagy Julia titkár. 4. Alkalmi költeményét előadja Bartha József. 5. A vegyeskarban 10—15 év óta működő tagoknak a Dalosszövetség kitüntető oklevelét átadja dr. Görgey Márton, a XI. daloskerület elnöke. 6. Dr. Baltazár Dezsőné zászlóánya a zászlószentelés elhelyezése. 7. A többi zászlószentelés elhelyezése. 8. Hiszek egy...

DUL A KÖNYÖRTELEN HARC A FOGÁSZ-FRONTON

A Csokonai színház előtt a színházból kijövő közönségnek egy öreg asszony röpcédulákat osztogatott, amelyen az egyik ismert államilag vizsgázott fogász tájékoztatta a közönséget arról, hogy miért tart a hatóság razzákiát a fogtechnikusoknál. A röpcédula, amely élénk bizonyítéka a fogorvosok és fogtechnikusok között dúló harcnak, nem tetszett egy fogtechnikusnak, aki a színházból jött kifelé. Azonnal szólt egy rendőrnek és azzal az indoklással, hogy engedély nélküli röpiratterjesztés történik, elkoboztatta a röpiratokat és bekísértette a lapokat osztogató asszonyt a rendőrségre. A röpiratban, amely a rendőrségre került a következő kitételek vannak: Ne vezesse félre a cégtáblán vigyorgó fogász, vagyha a fogtechnikus fel van szerelve, mint egy fogorvos és úgy igyekszik viselni magát.

A lefoglalt röpcédulák kiadója Vári János államilag vizsgázott fogász, a fogtechnikust feljelentette röpiratának lefoglalása miatt lopás címén. A rendőrségi bejelentés után megjelent két fogtechnikus a fogász lakásán és magyarázatot kértek tőle. Azt kaptak, de feljelentést is magánlaksértés miatt. Így folyik most a harc a debreceni fogász és fogtechnikus fronton, azokért a fogakért, melyeket a nagy pénzsűkében egyre ritkábban visznek reparáltatni boldogtalan tulajdonosaik.

FÉLÁRON UTAZHAT BUDAPESTRE,

de vásárolni itthon vásároljon,
mert 8 napi propaganda árusításomon olcsóbban vásárolhat, mint a fővárosban.

Propaganda árain:

Burette szintartó, divat színekben P	—'95
Mocsiszövet szintartó divat mintákban "	—'88
Divat szövésű ruhavászon, minden színben "	1'40
Szintartó voile "	—'88
Schottisch müselyem, minden színben "	1'25
Crepe de chine, omlós minőség "	2'98

Ezenkívül megérkeztek az összes divatujdonságok, amelyek izlésben és minőségben a fővárosiakkal versenyeznek a

KLEIN DIVATHÁZ-ban

(volt Ecker, Klein, Sugár.)

Leányok képesítője az ősi Kollégiumban

Debreceni kép 1900-ból

Mire megesszük kenyereink javát, mindannyian hatalmas képtárra teszünk szert, — ha nem is olyanra, mint a szakértő, pénzes mügyűjtő, aki csak örökbecsű festményeket hord össze. Mi, — jó néhányan — kénytelenek vagyunk akarva, nem akarva, mindent elraktározni, amit ránk sóznak az erőszakos, szélhámos ügynökök módjára nyomtalanul eltűn: és így felelősségre nem vonható napok. Vannak képeink, melyek ragyogó vagy komor színei mindig frissek maradnak és vannak értéktelen, visszatartó vagy csak bosszantó képeink, melyekért gyakran többet fizettünk, mint a legszebbekért.

Emlékeink képtárában, melyhez egyedül nekünk van kulcsunk, olykor önmagától kigyullad valami titokzatos fény s hol egyik, hol másik képet árasztja elsőszíni világossággal. Akkor, — ugyancsak titokzatos parancsra — azt a képet leakasztjuk a szegről, megtisztogatjuk pókhálótól, porrétegtől s el fog bennünket a vágy, hogy kiállithassuk valahol, ahol mások is megtekinthetik.

Debrecen, — 1900 — augusztus 28-án, ez van a kép alá írva.

Kis gőzvasut pőfékel végig a Piac utcán, kényelmesen, mint egy ráérő gondatlan akkori civis. A Piac utcán a legszebb magánház a Biedermann palota. Balkonja alatt éppen elhalad két kis diák. Az a vékonypézü, lobogó szemű,

akit én „kis Petőfynek” szoktam becézni, Kuthy Sanyi, Imre öccsével (még csak az angyalok tudják, hogy valóban költő s Debrecen főügyésze lesz). A kálmista Róma püspöke ez idő szerint Kiss Aron főtisztelendő ur. A Szent Anna templomban — más hitűek gyönyörűségére is — Wolafka Nándor püspök ur prédikál. Igen népszerű nótá: „Szerelmes vagyok magába, Egy kis kócos dőcystába”... hanem tanítónőképző még nincs a Dé-czyban. Viszont ref. leányok elegendő kénytelenek az előttük nyitva álló n é h á n y pálya közül választani, mert a kenyér 1900-ban is nagy szó! Csupán a mai nemzedék tudja úgy, hogy akkor minden családfő tudott hozzátartozóiról gondoskodni. Ma emelt fővel jár minden dolgozó nő. A „lovagias” években csak azok előtt az urileányok előtt repültek le a férfialapok, akiket állandóan vagy családtagjaik, vagy nevelőnő vagy szobaleány kísérgetett fényes nappal is. A dolgozó nőre, mint le nem rázható undok pókháló tapadt egy láthatatlan bélyeg.

„Hiszen szegényke a z é r t még lehet tisztességes”... mentegette rokonsága, de maguk se tették volna érte tűzbe a kezüket.

A Ref. Egyház falusi iskolájánál még kevés tanítónővel kísérletezett, a férfikollégák s az általuk vezetett nép idegenkedése miatt.

„Övönő csak hagyján... de tanítónő?”

Nem lehet egy nőben annyi tudomány! — mondogatták a presbiter urak is.

Elszánt vagy a Végzet parancsa által elszántságra kényszerített pionirok azonban mindig voltak. Az utóbbiak közé tartozom magam is.

Ref. tanítónőképző nem lévén, tanítónői oklevelet csak állami tanítónőképzőben lehetett kiérdemelni. Az ilyen oklevelek birtokosnői azonban csak úgy nyervehettek alkalmazást ref. iskolánál, ha vallásból még egy szigorú vizsgának vetették alá magukat, papi bizottság előtt. Ez volt a könnyebb, tehát jártabb út.

Volt másik is, sokkal tövisesebb. Aki miniszteri és püspöki engedélyért folyamodott s azt el is nyerte, tanulhatott magánúton s vizsgázhatott a debreceni ősi Kollégium tanítónőképzőjében, körülbelül annyi eréllyel, mint amennyi egy főnyeremény megütéséhez szükséges, mert az ilyen merész, elbizakodott teremést a tudomány vaskalaposnak gunyolt órei merő jóindulatból lehetőleg elbuktatták, hogy visszatérjen az akkori világfelfogás szerint a nőt egyedül üdvözítő főzőkanálhoz. 1900-ban még a gyöngye, erélytelen nő volt a társadalom ideálja s számtalan jól bevált mumus gondoskodott róla, hogy olyan maradjon. Mégis akadtak, akik elindultak a kockázatosabb úton, vagy minden akadályt legyőző isteni elhivatottságból, vagy a kényszerűség szöges korbácsától üzetve. 1900-ban, aug. 28-án négyen mentünk neki — hajmeresztő osztályvizsgák után — a nyilvános képesítőnek. Szabó Vilma, debreceni árva szöke szépség, angyali lélek, akire az a feladat várt, hogy önmagán kívül 5 kisebb testvéréről is gondoskodjék. Kapéri Otília, Nagyszalontáról, — őt a képesítő már csak ambíció tüzelte, hogy szép oklevelet akaszthasson fel későbbi boldog otthonában. Neki ugyanis már akkor újján ragyagott előbbi oktatójának s későbbi férjének Nagy Márton tiszteletesnek jegygyűrűje. Pap Boriska Karcagról, aki tudta, hogy otthon megválasztják. És csekélységgem, aki olyan felkészületlenül estem az élet örvény sodrába, mint a vihar erejétől fészékből beledobott csupasz verébfióka, én, gyávák gyávája, csak hipnoziban merészkedtem a Kollégiumba. Még akkor hipnotizáltak Jókai regényei, mikor mint csitri lány kergettem álmodkat egy, régi kastély csöndes parkjában. Istenem, miért is tanult az „Egur si muve hőse s kivüle még annyi a debreceni Kollégiumban? Azért vágytam én is oda. Csacsi fejjel a nehezebb úton indultam el, — holott az én helyzetemben a könnyebb is elég nehéz lett volna! Az első elemítől kezdve mindig magántanuló voltam. Szüleim nem szántak semmiféle

Ön is nálunk fog vásárolni,

mint ismerősei,
kik már meggyőződtek
elsőrendű kivitelű
és olcsó árban

Csillárjainkról

1 lángu ampolna
csiszolt üveggel P 7'30
4 lángu modern
csillár „ 11'—

Részletre is árusítunk.

METEOR Csillárgyár

PIAC UCCA 9. • Bika mellett.

pályára, tanultam mindent, össze-vissza, mint ahogy a császi jobbról-balról kapkodja a bogáncsot, — de bizonyítványaim nem voltak, kegyelemkenyeret pedig rokonoknál nem akartam emni. Bihar-Derecske áldott emlékü lelképásztora, Biró Antal rám mert bízni oklevél nélkül egy népes leányosztályt, azzal a kikötéssel, hogy egy év leforgása alatt oklevelet szerzek, — ha ez nem sikerül, ugy elvesztem a havi kemény 25 forintos s évi félől fát jövedelmező díszes segédtanítói állást.

A debreceni Kollégium akkori igazgatója pedig, megboldogult Kovács Lajos, első vizsgámtól kezdve, valahányszor — 3 hónaponként — nála jelentkeztem, azzal főmédtem rám, hogy ugy ő, mint tanári kara lehetőleg elbuktatnak! Ne akarjam én egy év alatt elnyerni azt az oklevelet, melyért a fiuk bent a Kollégiumban 4 évig kinlődnak.

Isten, jó Atyám, Te vagy a tudója, mennyire szerettem volna én, a 24 éves leány, cserélni azokkal a kedves fiukkal, akik 20 éves korukban, mint okleveles tanítók léptek ki az életbe: s addig csak a tanulásra volt gondjuk, — még én nappal tanítottam s éjjel is tanultam, hogy minden 3 hónapban jól elkészüljek egy év anyagából, minden utmutató segítség nélkül. Amit számomra különösen a nehezített meg, hogy a Kollégium akkori tanárai megkivánták a magolást, szerelmesen ragaszkodtak tankönyveik minden szavához. Hogy ez mit jelentett számomra, ki saját szavaimmal mindenkor könnyedén ki tudtam magamat fejezni, mindenki megsejtheti Öreg János-féle lélektanunk sirig feledhetetlen első mondatából: „A lélek műszere a test, mely oly egységes rendszer, mely különböző szervekből aként van egybeszerkesztve, hogy azoknak kölcsönös egymáshatásából áll elő az egésznek összhangzatos működése”. (Az első mondatától kezdve az utolsóig mind ilyen volt.) A jó tanuló nevét csak az érdemelhette ki, aki hibátlanul fujta az összes könyveket, de nyomban lecsapott a rosszalás mennykőve a hozzám hasonló tévelygőre, aki gyakran — bár akaratlanul — saját gyarló szavaira cserélte ki tudós pedagógusok kifejezéseinek súlyos aranyát. Az első vizsgámon beléni csapott villám által okozott seb helye egész életemben fel-felsajgott.

Aldott emlékü nagytiszteletű Somogyi Pál ur, a magyar nyelv és irodalom tanára egy 4-essel iparkodott visszatartani némely kárhözatos cselekedettől. Ugyanis 19 éves korom óta a „Nagyváradi”, „Közlövár”, „Debreceni Ellenőr”, „Debreceni Hírlap”, „Fővárosi Lapok” stb. számos elbeszélésemet, cikketemé „közölték”. Igaz, saját nevemet nem mertem aláírni.

A „Debreceni Ellenőr” Erika név alatt közölte dolgozataimat. Ezt a nevet nagynevű novellistámtól, Vértési Arnoldtól kaptam ajándékba, az „Ellenőr” akkori szerkesztőjétől. Én első kéziratomat „Hervadó” névvel jegyeztem. Ő félig a szerkesztői üzenetekben indokolta, hogy miért lett belőle nyomtatásban Erika? Szerinte fiatal leányra nem illett a Hervadó név. Meghajlottam véleménye előtt, bár hivatkozhattam volna rá, hogy bizony meghervadnak a bimbók is, ha rossz idő jár rájuk. Maradtam Erika s gondolatban „drága keresztapámnak” szólítottam Vértési Arnoldot, akit nagyon, de nagyon szerettem volna személyesen megismereni. De akkora illetlenséget még se mertem elkövetni, hogy

PAULA HÖLGYFODRÁS PIA U. 9. szalonját megaagyobbítva, az I-ső EMELETRE helyezte át a Villanyondolát, Hannehajtásos elsmert o'csó árakkal!

NEM KELL HITEL! • CSAK A
NEM KELL KESZPÉNZ!

TAKARÉKOSSÁG

vásárlási utalvány!!!

EZZEL **HITELBE** VÁSÁROL
KESZPÉNZ ÁRON!

42 régi megbízható nagy cégnél!

Vásárlásaiért

egy helyen tartozik! egy helyen fizet!

a Takarékoság Kereskedelmi R. T.-nál

DEBRECEN, Deák Ferenc ucca 6. sz.

egyedül elmenjek hozzá a szerkesztőségbe.

Az az „elégleges”, melyet Somogyi Pál tanár urtól kaptam, kísértet gyanánt jelent meg előttem, pont akkor, mikor egy-egy fényugár hullt komor életemre. Pl. az Országos Gárdonyi Géza Társaságban tartott székfoglaló után, amikor országosnevű írók, kritikusok halmoztak el kedves szavaikkal s egyik másik szemében szavaknál őszintébb könny csillogott, ott lebegett előttem a 4-es, mondván:

„Vigyázz... bármily szépet álmodsz most... a valóság én vagyok!

Az osztályvizsgákon csupán egyetlen tanártól nem reszkettem. A német nyelv tanára, a drága öreg Zimmermann tanár, mindig boldogan fogadott. Akkoriban ugyanis a kollégiumbeli prepák természetese sehogy se vette be a német szót s szinte reménytelenül foglalkozott velük. Én pedig öt éves korom óta beszéltem a német nyelvet s a magyar remekírókkal együtt faltam Goethet, Schillert, Lessinget, Heint, Körnert, Zimmermann tanár ur arca felderült, mikor vizsgára jelentkeztem nála. Engem nem is kérdezett soha az előirt anyagból, — németül beszélgettünk német irodalomról... és minden alkalommal megajándékozott egy 1-el.

Kivüle még csak Nagy József kedves vallástanárnakba vethettem reményességemet. Ő csak azzal törődött, hogy jól elkészültem-e. Se a magoláshoz nem ragaszkodott, se nem büntetett meg 3 hónaponkénti alkalmatlankodásomért. Tőle is mindig megkaptam a boldogító 1-est.

Miután az osztályvizsgák oly félelmetesek voltak, előtűk természetesen mindig felmerült borus lelkemben a hamleti kérdés: „Lenni... vagy nem lenni? A nyilvános képesítőől, melyen a fiukkal együtt fogunk sülni, főni, még jobban rettegtem. Azt hittem, a fiuk, akik egész évben hallgathatták nagyszerű tanáraik előadásait, hozzám képest mind tudósok... és könyörtelenül kinevetnek majd, ha rosszul felelek.

Annak az emlékezetes aug. 28-dikának reggelén ugy éreztem, hogy Csokonai Vitéz Mihály szobra is gunyos mosollyal tekint le rám.

„Hát ilyenek a mai Lillák? A félelmetől zöldes-lilák?”

Hej, — ha akkor Lucifer még a földön keres veszendő lelkeket, mint a legénás

időkben s feleségül kér, nyakába borultam volna! De nem jelent meg s a pokol helyett megnyílt előttem a Kollégium kapuja.

Szabó Vilma, az angyal ment elől bátran, szőke hajának s elhivatottságának kettős glóriájában. Utána Kapéri Otti, a boldog menyasszony. Én, roskadozva gyászfátyolom sulya alatt is. (Váratlanul elhunyt testvérbátyámat gyászoltam.) Mellettem mérsékeltlen megszeppenve, de azért könnyű léptekkel a karcagi Pap Boriska, akivel együtt laktunk az Angol Királynőben. Jóságos édesanyja gardírozott engem is. Mert hát akkor urileány a legelekelőbb szállodában se szállhatott meg egyedül. Boriska pompásan szórazott egész nyáron s csak a Kollégium folyosóján kezdtek gonosz sejtelmek háborgatni. Hol egyik könyvébe nézett bele, hol a másikba, míg én már békén hagytam könyveimet s arra gondoltam, ha nem sikerül a képesítő, leugrom a toronyból. Boriska rám pillantott.

— Irigyellek, hogy olyan nyugodt vagy!

Amint halk léptekkel haladtunk végig a folyosón, hirtelen, mint egy szellemkéz érintésére arasznyira kinyílt valamennyi cétus ajtaja. Ragyogó diákszemek kandikáltak mögöttük. Némelyiknek tulajdonosa kilépni is bátorkodott. Csókolnivaló félszegen vetélkedtek egymással, ki tehetne nekünk valami apró szívesseget? Ceruzát, papírt, gummit kínálta s őszintén elszomorodtak azon, hogy mindennel elláttuk magunkat. Vigasztaló titkokat sugdostak: hogy ők, félannyit se tudnak, mint mi. Azokat a könyveket, melyeknek egész tartalmát kérték tőlünk számon, meg se vették, csak jegyzetektől tanultak.

Az írásbeli vizsgán azután valóságos életmentőknek bizonyultak ezek a drága fiuk, akiket még nem fertőztek meg a kenyéririgység miasmái.

Az én Achilles-sarkam a matematika volt. Második osztályvizsgámon Orosz István tanár ur algebrából el is bukattott. És azt hiszem, soha se lett volna belőlem okleveles tanítónő egy irlalmas, manchetta áldott tulajdonosa nélkül. Reánk felügyelő legifjabb tanárunk, Bakos Tibor ur ugyanis néha kinézett az ablakon. Egy ilyen pillanatban ismeretlen életmentő tétel megoldását. (Előttem azután ne is kicsinyelje le senki a férfiakat, mikor

egynek-egynek még a manzsettája is kincset ér.)

Azt hittem, az irodalmi tétel majd felüldít. Hiszen az írás olyan könnyen ment nekem — magamválasztotta tárgyakról. De amikor thesisemet megkaptam, valósággal leforrázott, mint a dér.

„A tűz érdekessége vegytani szempontból!”

(Nesze neked, versimádó, prózában vétékező: ezen ragyogtasd a stilusodat, ha tudod!)

Másnap a gyakorlati tanítás következett. A pipacsról kellett tanítanom. Kissa György gyakorló iskolai tanító ur megsegített egy nagy festett pipaccsal. A szertárból jövet égő arccal siettem a kijelölt tanterembe. A folyosón öreg tanítók álldogáltak szomoruan. Ők is képesítőztek. Évtizedekig tanítottak oklevél nélkül s abban az évben miniszteri rendelet oklevélszerzésre kötelezte őket. Sok-sok családapá félt kenyérének elvesztésétől. Egy, galambosz gyűrűs hajával, élénk arcszínével feltűnően szép öreg ur jött rám szemközt. Mosolyogva végigsimított arcomon.

— Hová, hová, kis hngom, azzal a seccsiós virággal? — kérdezte nyájasan. Meg se álltam, ugy féltem:

— Gyakorlati tanításra megyek, bácsikám!

Azt hittem, képesítőző öreg tanító szólított meg. Mikor aztán bevonult a tanterembe a tanári kar, élén a püspököt helyettesítő Zsigmond Sándor egyházköreiületi főjegyzővel, forgott a világ. A püspökhelyettes b á c s i k á z t a m m e g... s a Kollégium még se dőlt össze. A mintatanításom írásba foglalva ott fektült a tanári kar előtt, — kézről-kézre adták — s én egy szóra se emlékeztem belőle. Éreztem, hogy magam is olyan lángvörös vagyok, mint a pipacs, melyről tanítottam, ma se tudom, mit... csak annyi bizonyos, hogy egy szót se mondtam ugy, amint a mintaleckébe beírtam. Mosolygott a püspökhelyettes, mosolygott Dávidházy János, a kabai esperes, akit a canonica visitáció óta ismerem. Ő vizsgálta meg derecskei osztályomat s meg volt elégedve növendékeim tudásával. Már egész fásultan mentem be másnap a nagy tanácsterembe, melyben szóbeli vizsgára gyülekezett a szepéző sereg. Mert az igazság kedvéért meg kell említenem, hogy az Alma Mater édes gyermekei, a fiuk, még sokkal izgatottabbak voltak, mint mi leányok, akik legálább nyugodtaknak látszottunk. Emlékszem egy fiúra, aki kézelőjét vagy százszor egymásután húzta ki s toltá vissza s egy másikra, aki nem ült le, hanem székét órainga módjára lóbálta, még egy tanár rá nem szólt.

Amint beléptem a terembe, megpillantottam Dávidházy esperes nemesen szép szigoru arcát, szénfekete szakállát. Mi több: ő is észrevett s odajött hozzám.

— Nos... hogy megy? — érdeklődött.

Nagy árvaságomban erre a három szóra menten kitért lelkem. Lelkendezve vallottam be szörnyű bűnömöt, hogy a püspökhelyettes megbácsikáztam, semmit se tudok, meg fogok bukni a szóbelin is, annyival is inkább, mert a saját nevem is ellenségem, „Sz” betűvel kezdődik, így az „A”-val kezdődő névsorban az utolsó leszek, pedig idegeim már annyira kimerültek, hogy mire rám kerül a sor, azt se fogom tudni, hol vagyok?

Dávidházy szigorú, nemes metszésű, szép szája körül megint mosoly bujkált.

— „Bátorság! Meg vagyon írva, hogy az utolsók lesznek az elsők”.

— A mennyekben! — sóhajtottam. De most nem vagyok a mennyországban. Az esperes ur azután helyet foglalt az asztalfőn, a püspökhelyettes mellett, a zöld asztal hosszú oldalán a tanári kar,

PIAC UCCA

Nemcsak olcsón, de jóminőségű gyapjuszövetet, bélés árú vásárolhat

TELEFON 31-05.

Feldheim Dezsőné, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

én pedig a fal mellé roskadtam egy padra. Kalapomat se vettem le, mert semmi reményem se lehetett, hogy azon a napon rám kerüljön a sor. Alig foglaltam helyet, nevémen szólított az igazgató. Nem hittem füleimnek: és mégis, engem hívtak! Az utolsóból valóban első lett!

Igy kezdődött a számomra akkor megfoghatatlan csodák sorozata. Mert hiszen csodák csodájaként Somogyi Pál, Kovács Lajos, Orosz István legszigorubb tanárain olyan könnyű kérdéseket intéztek hozzám, mint még soha! Ellenben Nagy József jószágos tanárom, aki soha se iparkodott zavarbahozni, egyszer csak azt mondja: „Vonjon párhuzamot Luther, Kálvin és Zvingli tanításai közt”. (Ez a kérdés azért volt fogós, mert egyetlen szó se állt ilyesmirel egyháztörténelmünk kézikönyvében s teljesen saját gyarló képességeim szerint voltam kénytelen rögtönözni.)

A kedves, jó Zimmermann tanárt pedig, akinek büszkesége voltam, én hagytam csufosan cserben. Be akarta mutatni, hogy nekem a fordítás, nyelvtani szabályok meg se kottyannak, velem társalogni is lehet németül. Felszólította a vizsgálóbizottság tagjait, hogy beszéljenek hozzám. Ezt meg is tették s ment minden, mint a karikacsapás, míg az igazgató azt nem kérdezte, hogy B. Debreccen-köb maradjon-e vagy elmennék-e máshova, jobb fizetésű állásra? Azt feleltem, hogy elmennék, mert fizetésem igen csekély. Mire Dávidházy esperes az igazgatóhoz fordult:

— Ne higgyen neki... nem azért menne el, hanem mert nem szereti esperesét. Szívemig ható tréfáját szépen akartam kivédeni az ismert német verssel.

Es ist bestimmt in Gottes Rath
Das von dem liebsten was man hat
Muss scheiden...

(Isteni rendelés, hogy az embernek legkedvesebbjétől meg kell válnia.)

A v a l n i szónál megtört hangom, talán, mert bátyámnak, akit gyászoltam kedvenc dalát juttatta eszembe. Tulfeszült idegeimen nem tudtam többé uralni. Kitért belőlem a sírás. Se azelőtt, se azóta nem volt sírógörcsöm, de akkor az fogott el. Hiába szakították félbe vizsgálmat színet címén. (Szerencsémre a szóbelin az utolsó tantárgy volt a német nyelv.) Hiába vittek le Dávidházy esperes és Zimmermann tanár urak sétálni a Csokonai kertbe, zokogtam... bár szerettem volna föld alá sülyedni szígyenletemben, amiért nem tudok a zokogással föl hagyni. Hazaküldtek.

Sirva érkeztem vissza az Angol Királynőbe, ledőltem egy pamlagra s zokogtam tovább. Pap néni, sőt még a szobaasszony is vigasztaltak.

— Hiszen a m e g b u k á s nem helyrehozhatóan valami, majd jövő évben u j r a képezitőzöm! És még tiltakozni se hagyott az az átkozott sírógörcs! Csak késő este bírtam megszólalni. Már Boriska is otthon volt, fáradtan, de boldogan, hogy tulesett a szóbelin. Mégis, némi aggályai kérdezte tőlem:

— Mondd... te tudod, mi az a pongyola pittypan?

— Hogyne! Az a sárga tavaszi virág, melynek lyukas száraiból gyermekkorunkban láncot fűzünk. Mikor szirmai eltervadnak, egy leheletre messze repülnek, azért férfihűségnek is nevezik.

— Érdekes! — mondta Boriska. De ezt nem tudtam és Orosz tanár ur pont a pongyola pittypanot kérdezte tő-

lem. Azért kivágtam magam. Rávtágtam: — A pongyola pittypan, vagy pittypanalatty a vetések közt szépen pittypanalattyol. Orosz tanár nyomban intett: elég!

Midőn kiosztották az okleveleket, még mindig folytatódta a csodák. Szabó Vilma, Kapéri Otília kitűnő oklevelet nyertek — de az nem volt csoda — igazán rászolgáltak. Hanem, hogy Somogyi Pál, Kovács Lajos, Orosz István rettegett tanárain n e k e m kitűnőt jegyeztek be... Nagy József szintén... s az általam reményeiben rutul megcsalattott Zimmermann, az áldottlelkű is. Csupán P. Nagy Zoltán zenetanár s Bakos Tibor rajztanárnak csufították el oklevelüket egy-egy 4-sel. De azokat meg is érdemeltem. (Írásommal magam se békültem ki soha s valósággal megkönnyebülök, mikor nyomtatásban látom.)

Boriska se bukott el a pongyola pittypanon, — mely talán azóta se pittypanalattyolt!

Kedves jó félelmetes tanárok, milyen melegen bucsuztak el tőlem... Megmagyarázták, hogy a képezitőig csak azért voltak könyörtelenek hozzám, mert féltek, hogy rövidre szabott időm alatt nem készülhetek el kellően.

Dávidházy esperes ur bucsuszavait 33 éve őrzöm szívembe zárva, mint a kagyló a drága gyöngyöt.

„Bármennyi sorscsapás vetett is eddig árnyat ifjúságára, ne feledje, hogy egyik virágra délelőtt süt a nap, a másikra délután”.

Arról megfeledkezett, hogy vannak az északi oldalon szinylődő növények, melyeken bimbót soha se fakaszt a nap. Csak felfelé nyulnak az örökös árnyékban, míg kóróvá nem száradnak. Én is az élet északi oldalán száradtam kóróvá.

Kedves, jólelkű Dávidházy esperes... már réá se süt a nap... De a mennyekben, ahol első lesznek az utolsók, bizonyára beszámították érdemei közé, hogy megfordította egy kétségbeesett leány kedvéért a vizsgázók névsorát s az „Sz” betűn kezdődött az „A” helyett a szóbeli vizsga... 1900-ban, a Kollégiumban. Azt se tudtam, a földön járok-e, vagy az égen, mikor kiléptem az uccára. Vittem jeles okleveletem, mint valami bűvös amulettet, mely egész biztosan megvéd kegyelemkenyértől mind halálig.

Pedig ismertem a mondást: „Akit az Istenek gyűlölnék, meg'eszik tanítónak”. De azok közül a pályák közül, melyekre nagyobb el hivatottságot éreztem, egy se állt még nyitva a nők előtt.

Ma — 33 év után — nyitva áll valamennyi. Senki se nézi le többé a dolgozó nőt. Járhatnak, kelhetnek szabadon. Választék és választhatók.

Én, egy letűnt kor munkában kimerült, négyszeresen csökkentett nyugdíju öreg pionerja elszoruló szívvel nézem az újdonsült tanítókat. Nem tudják ők, mire vállalkoznak! Ki tudja azt, minő lesz a kor, melyet hanyatló erővel érnek meg? Mit vesz el abból, amit évtizedek idegölő robotjával kiérdemelnek? És úgy érzem, nemcsak őket, hanem az összes dolgozó nőket gyűlölik az Istenek.

De az ő ablakaik alatt már nem énekelnek gunydaló férfikollégák, mint enyéim alatt: „Feleségem okleveles, cheitek már kozmás levest”. Nem is hívtam meg a főztömre egyiket se... bár talán megnyalták volna utána a szájukat.

Szentimrei Mártha.

HAAS LIPÓT

Ferenc József ut 58.
Telefon 29-63.

- 46 cm. széles Rabaleum padlókarpet mtr. P 2.60
- Szövet átvető modern mintával drb. P 10.—
- 46 cm. széles Futószőnyeg mtr. P 1.05
- Modern ecru stor finom batistból drb. P 9.80
- Mokett átvető gyönyörű mintákban drb. P 47.50
- Valódi kézcisomózású perzsaszőnyeg különlegességek négyzetméterenként P 50.—től.
- Női és férfi gummikabátok nagy választékban.

LINOLEUM

védővám tendenciája, stb. Közgazdasági jelentőségén túl ezek a problémák egyszersmind kulturális problémák is, mert a gazdasági elzárkózás politikájával szükségszerűen együttjár a szellemi elzárkózás is, az árucserre forgalmának guzsbakötésével az eszmék jótékony hatású cirkulációjának megmerevítése.

Ezért Halasi Fischer Ödön jövő vasárnapra tervezett előadása, amely bizonyára mindezeket a problémákat a szokott éles logikával és fordulatos, kellemes stílusban fogja tárgyalni, túlnő egy közgazdasági szabad-előadás jelentőségén, megérdemli, hogy azt Debrecen szellemi életének friss érdeklődésű tömegei is meghallgassák. Az előadás a Déri-muzeumban lesz május 14-én délelőtt 11 órakor, azt követően pedig a debreceni érdeklépviseletek jó idő esetén a Nagyerdőn társas ebéden vesznek részt. Az előadás belépődíjmentes, a társas ebédre való jelentkezések a nagy érdeklődésre való tekintettel kellő időben kéri bejelenteni a Cobden debreceni titkársága 21-69. vagy 19-55. telefonszám alatt.

Halasi Fischer Ödön, a kiváló előadó nagyérdeklőségű előadására dr. Baltazár Dezső püspök, Sesztina Lajos felsőházi tag, a Kamara elnöke, Versényi Tibor, Kardoss Gyula, dr. Hegedűs Jenő Kontsek Géza, a debreceni különböző érdeklépviseletek elnökei hívják meg Debrecen város társadalmát. Különös sulyt ad az előadásnak az, hogy május végén Budapestre jönnek Halasi Fischer Ödön meghívására Európa leghíresebb közgazdaszai, köztük az angol gazdasági élet jelesei, hogy Magyarország helyzetének javításáról tanácskozzanak. Halasi Fischer Ödön eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett az országnak s így érthető az érdeklődés, mely előadását megelőzi.

Az előadást Versényi Tibor vezeti be, előadás után pedig dr. Baltazár Dezső püspök tart beszámolót az elmúlt év szellemi és gazdasági tevékenységéről.

— A hatósági munkaközvetítő munkáideje. A polgármester elrendelte, hogy a hatósági munkaközvetítő reggel fél nyolc órától délután hat óráig tartson hivatalos órát.

Hétfőn lesz Kassay Károly előadóestje

Kassay Károly hétfői előadóestjét, amint az elővételből látni lehet, a legosztatlanabb érdeklődés kíséri. Ez az érdeklődés érthető is, mert hosszú ittműködése alatt Kassay Károly egyike volt a legdédelgettebb művészeknek, akinek produkciói országos híreket. Aki igazán kitűnően akarja eltölteni az estjét, az ne mulassza el megnézni Kassay Károlytól a Nótás kapitány, Ferdinánd herceget, a Sárga csikó öreg rabviselt emberét, az Ártatlan Zsuzsi félszegen kedves főpincéret, ahol alakítás közben elénekli a világsikerült „Ó Móna” kuplét, a Luxemburg grófja herceget, a szerel-

mes vén luét, Katona Bánk bánjának Tiborcát, a magyar paraszt minden fájdalomával és jajszával, a Tatárjárás Lohonyay tábornokát, a Csókos asszony elegáns Tarpataky báróját, stb. Az esten a művész iránti kollégialis szíveségből fellépnek: vitéz Kolosváryné Voith Ilonka, Téreyné Timár Ila, Halassy Mariska, Fáskerthy Mária, Apor Klári, Mester Tibor, Zilahy Pál, Putnik Bálint, Kormos Ferenc, Rajz Ferenc, Hódy József és Csanak József karmester, aki a kíséretet látja el tőle megszokott művészettel.

A szabadkereskedelem problémája a kultura szabadságának ügye:

erről szól Halasi Fischer Ödön jövő vasárnapra kitűzött érdekes előadása a debreceni Déri-muzeumban

A Kereskedelmi és Iparkamara, Tébe, Omke, Kereskedelmi Csarnok, stb. meghívására jövő vasárnap Debrecenbe érkezik Halasi Fischer Ödön, a Cobden-szövetség országos elnöke és itt a Tiszántul közgazdasági életének központjában előadást tart „Szabadkereskedelem vagy gazdasági anarkia” címen.

A Cobden-szövetség, amelynek debreceni fiókjá pár hónappal ezelőtt történt megalakulása óta is dicséretes ismeretterjesztő munkát fejtett ki,

tudvalevően a gazdasági szabadság klasszikus hirdetőjének, Cobden Richardnak szellemében elvi ellensége minden megkötöttségnek. A szabadkereskedelem és szabadkultura egy testvér. Ahol az egyik szenved, elszorvad a másik. Ezért nem egyszerű „száraz közgazdasági probléma” az a kérdés, hogy milyen mértékben kívánatos az ugynevezett állami ipartámogatás, hol az a határ, ahol még valóban „védelmet” jelentenek a védővámok s hol az, ahonnan már támadóvá válik minden

Festék és háztartási cikkekért forduljon bizalommal a

Krayer E. és Társa

festőgyár
fióktüzeléshez
CSAPÓ UCCA 5. SZ.

Istentiszteleti rend

1933 május 7-én.

A református templomban. Nagytemplomban délelőtt 10 óra: dr. Farkas Pál, délután 5 óra: Kovács József. Kistemplomban délelőtt 9 óra: Kovács József, 11 óra: Baja Mihály, délután 5 óra: Uray Sándor, Kossuth ucca d. e. fél 9 óra: ifjúsági istentisztelet, dr. Dancsházy Sándor, 10 óra: Kiss Antal, délután 5 óra: Szabó Gyula. Árpádtér délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan, délután 3 óra: vallásos ünnepély, dr. Juhász Nagy Sándor. Ispóty délelőtt 10 óra: Márki Kálmán, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. Homokkert délelőtt 10 óra: Kalas Ferenc, délután 3 óra: Dedinszky Jenő th. Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. Csapóker délelőtt 10 óra és délután 3 óra: Halász András, Horthy-kórház délelőtt 9 óra: Siposs Imre. Cuca délelőtt 10 óra: vitéz Szabó Endre. Fancsika délelőtt 10 óra: Vajda László. Ebes délelőtt 10 óra: Bagdy Dániel. Nyulas délelőtt 10 óra: Murányi Árpád th. Kerekestelep délután 3 óra: Szabó Gábor th. Tégláskert délután 3 óra: Nagy Gyula th. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Bárdi Ferenc th. Téglavető délután 3 óra: Benke Tibor. Wolaffka-telep délután 3 óra: Kalas Ferenc.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos önálló hitoktató. Délelőtt 10 órakor istentisztelet, melyen az „Anyák napja” alkalmából alkalmi beszédet mond Pass László lelkész. Délelőtt 11 órakor az evangélikus iskolai tanulók „Anyák napja”. Este 6 órakor esti istentisztelet. Prédikál: Pass László lelkész.

Vasárnapi rend a gör. szert. róm. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák-mise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, utána buzaszentelési körmenet, délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatosság, 4 órakor vecsernye, utána májusi ájtatosság szentbeszéddel, szentségimádással, délután 5 órakor műsoros vallásos délután. A májusi ájtatosság hétköznapokon délután 6 órakor kezdődik, csütörtökön szintén 6 órakor, fél 7 órakor szentbeszéd.

Istentisztelet az unitárius templomban. A Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt lévő unitárius templomban folyó évi május hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál Józán Miklós püspöki vikárius. Istentisztelet után presbiteri gyűlés lesz. Május 6-án, szombaton este 8 óra után Kemény János „Kispipa” vendéglőjének (Petőfi-tér 10.) külön helyiségében unitárius családi ismerkedő estét tartunk.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt 9–10-ig imaáhitat, 10–11-ig bibliamagyarázat, 11–12-ig vasárnapi iskola, délután 6–7-ig prédikáció, fél 8–9-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliára szabadhozzászólással.

Május 14-én lesz Debrecenben az Anyák Vasárnapja

Az édesanyai szeretet ünnepe évről-évre nagyobb arányokat ölt

Az Anyák Vasárnapjának gondolata ebben az évben is diadalmasan fog szétáradni Debrecenben. Május 14-én, vasárnap lesz az Anyák Napja, amelynek fővédnökségét Baltazár Dezsőné, báró Vay Lászlóné és Vassáry Istvánné vállalták. A védnöki kar a város társadalmának reprezentáns hölgytagjait foglalja magába.

A debreceni KIE, amely egész Magyarországon először rendezte meg nyolc esztendővel ezelőtt az Anyák Napját, most is teljes erejével munkálkodik azon, hogy ezen a májusi vasárnapon mindenki hálás szeretettel gondoljon az édesanyjára. Templomi ünnepélyek sorozata hívja fel az emberek figyelmét a nap jelentőségére, majd este 7 órai kezdettel a Kollégium disztermében műsoros ünne

pélyt rendez a KIE, amelyen Baltazár Dezső, Kocz Aurélné, Koltváryné Voith Ilonka, Galánffy Lajos, Dancsházy Sándor szerepelnek.

Az Anyák Napjának külső szimbóluma egy kis virág-jelvény, amelyet a KIE hoz forgalomba, valamint egy erre a célra készült levelezőlap, amelyen a távollevő édesanyáknak küldhetnek a gyermekeik üdvözlését. Különösen a katonák, levéltek és diákok közt terjedt el az elmúlt évek folyamán a levelezőlap irás.

Az Anyák Napjának előkészítésén széleskörű bizottság dolgozik a KIE vezetőségének irányítása mellett (Piac ucca 7.). Mindennemű kérdésben itt nyerhető felvilágosítás.

A riporter dicsőségre pályázó poéta addig üldözte az „üzletfosztogatókat”, amíg üldözöttként önmaga menekült előlük

E vidám, burleszkfilmbé illő kis történet itt történt meg Debrecenben, mégpedig egy kollégával, ha ugyan lehet újságírónak így nevezni a költőt. Mert az eset hőse egy költő, szerény, csendes kis debreceni költő, aki azonkívül, hogy verseket ír, mindenáron arra törekszik, hogy prózai kvalitásaival is kitűnjön abban a szerkesztőségben, ahol líráját nyomtatásba szokta kiönteni. A szerény kis költő egyszeriben szenzációhéss lett, amerre csak járt, úgy szaglászott, mint egy pulikutya, hátha egyszer a horgára akad valami.

Az ifjú poéta az elmúlt éjszaka is ilyen hangulatban baktatott hazafele. Arra gondolt, mily szerencséje volna, ha éppen előtte zajlana le egy vérfagyasztó szerelmi dráma, háromszoros fejlődéssel és egy üveg vitriollal, amikor váratlanul megtorpant. A Hatvan ucca egyik mellékucájában járt éppen s két gyanus alakot látott egy bolt-helyiség ajtaja előtt foglalatoskodni. „Most! — lihegte diadalmasan, — most vagy soha”. És botját — mert botot is hordott — meglöbélve megindult a két sötét alak felé. Am azok meghallották léptei zaját és futni kezdtek. A poéta utánuk. Ugy gondolta, ha most eléri őket, akkor egész Európa hőssé avatja őt. A hirnév érzete megsokszorozta gyorsaságát és mint egy mesebeli tántos, úgy vágta-tott utánuk.

Zeg-zugos kereszttuccakon folyt a hajszja. Már hallatszott az üldözöttek kimerült, ziháló horgése, de a vadhajszja tovább folyt, a szenzációéhes poéta szaporán taposta a rossz követet és már-már elérte a két menekült, amikor azok hirtelen a Simonffy ucca sarkán visszofordultak. Visszaforodtak és megálltak.

A költő is megállt.

És gondolkozni kezdett.

És rájött arra, hogy két erős ember minden bizonnyal legyőz egy gyenge poétát. Aztán egy pillanattal még farkasszemet nézett a két emberrel, majd hirtelen sarkonfordult és futni kezdett. Futni, mint a nyúl. Visszafelé. A két ember is gondolt egy nagyot és utána futott. Most már ők lettek az üldözöttek.

A kis költő vadul futott, a félelem

még gyorsabbá tette, mint a hirnév előjele és szinte végigrepülte a József kir. herceg utcát. Már csaknem a Bika épületéhez érkezett, amikor szembetalálkozott két biciklisrendőr-

A HOROGKERESZTES HADJÁRAT

Ignotus Pál röpirata.

Erre a röpiratra szükség volt. Kétség-telen, hogy az orosz kommunista forradalom óta nem volt olyan történelmi esemény, amely olyan óriási mértékben, osztály- és művelődésbeli különbség nélkül, foglalkoztatta volna az embereket, mint Hitler diadalra jutása. De míg a kommunizmussal szemben, amelynek határozott, világos programja van, még akkor is könnyen állást foglalhatna bárki, ha első kísérletezését nem lett volna módjában saját bőrén tapasztalnia, addig német nemzeti szociálista mozgalom célját, irányát, terveit ma, Hitler uralmának első hetei után éppoly kevésbé látjuk tisztán, mint e mozgalom megindulása idejében. A napi sajtó, amelynek különben is inkább az a hivatása, hogy egyszerűen tájékoztassa a közönséget arról, ami történik, nem alkalmas tér tárgyalás, alaposabban megfontolt vélemény kialakulására. Így érthető, hogy oly vérbeli író és hírlapíró, mint Ignotus Pál önálló röpiratban igyekszik tisztázni első sorban a megnevezett horogkeresztes mozgalom felől s e tisztázás által olvasóit is nagyobb világossághoz juttatni.

Abban, hogy Ignotus Pál e negyedfél ivre terjedő könyvében elsősorban maga is igyekszik tisztultabb felfogáshoz jutni, már benne van a könyv legnagyobb értéke: az őszinte törekvés az igazság keresésére. Természetesen a legelfogulatlanabb igazságkeresés sem képzelhető el előzetes állásfoglalás, mélyebben gyökeres hitvallás nélkül. Ignotus Pál hitvallása: a polgári szabadság, a szabad, haladó kultúra és az észszerűség hitvallása. Ezekből a szempontokból közeli rokonát az olasz fassizmust is, sőt kitér a bolsevizmus bírálatára is, mint ha csak ez a gondolat vezetné: Ha már egyszer belebocsátok az európai politika labirintusába, addig ki nem jövök belőle, míg munkáim minden zeg-zugát be nem járom

rel. Odarohant hozzájuk és megragadta a kerékpár kormányát.

— Ott... ott... — nyögte a két férfi felé mutatva és a kimerültségtől összerogyott.

Az üldözők látva a kerékpáros rendőrjártort, ismét hátraarcot csináltak és menekülni kezdtek visszafelé. A rendőrök utánuk s pár perc múlva már mind a kettőt elfogták.

A két rendőr, a két férfi és a kis poéta együtt mentek, mendégéltek fel éjszakának idején a rendőrségre. Ott rögtön kezdetét vette a kihallgatás s ekkor meglepő dolgok derültek ki.

A két férfi előadta ugyanis, hogy eszük ágában sem volt nekik az üzlet-fosztogatás. Az est folyamán egy társasággal mulattak az egyik korcsbában s mulatozás közben veszekedés támadt, melynek hevében egy harmadik férfi revolvert rántott rájuk. Kimenekültek a korcsmából, nehogy baj legyen és hazafelé tartottak. A sötét kis mellékucában valamiért megálltak, amikor észrevették, hogy valaki sebes léptekkel közeledik feléjük. Azt hitték, hogy a revolveres ember jön utánuk és futni kezdtek. Aztán meggondolták a dolgot és megálltak. Erre az üldözőjük is visszafordult és menekülésbe fogott, mire rosszat sejtve utána indultak. Ennyi volt az egész.

És kiderült az is, hogy igazuk volt. Az ifjú poéta mellé fogott. Fáraadtan, szomorúan indult hazafelé és elhatározta, hogy az egész dolgot a legteljesebb titokban tartja. De hogy mégsem maradt titokban, azt itt fogja olvasni. (r. gy.)

s meg világítom. S valóban kevés embernek lehet több reménye, hogy diadalmasan kerül ki ebből az utvesztőből, mint Ignotus Pálnak, aki az előbb említett hitvallását használja vezérfonálnak s aki a legélesebb logika és egy óriási olvasottság kettős fényével világít be a labirintusnak sok helyét áthatolhatatlannak tetsző sötétjébe.

Hogy mindezek mellett mégsem érthetünk mindenben egyet Ignotus Pállal s hogy mégis az az érzésünk, hogy egyik másik kérdésben nem sikerült az igazságot megtalálnia, azt bizonyára ő, a gondolatszabadság, tehát a vélemények különbözőségének barátja fogja legkevésbé rossz néven venni. Annyi azonban kétségtelen, hogy Ignotus Pál röpirata kitűnő tollú írónak a munkája s mint olasmányt jobban talán nem is dicsérhetjük meg, mint azzal a megállapítással, hogy az izgatón érdekes tárgyat a tárgyalás módja még érdekesebbé tudta tenni. A végkövetkeztetésben pedig fektetlenül egyetértünk Pállal: Aki a kulturának, haladásnak, szabadságnak hiva, az a horogkeresztes mozgalommal nem egyezkedhetik, annak Hitler és tábora ellen egészség-telhetetlen harcban kell állnia. —1.

Gyermekgyilkossággal gyanúsítanak egy józsai leányt

A debreceni ügyészségnek jelentették a csendőrök, hogy halva találták újszülött gyermekét Terenczy Juliánna józsai leánynak. A gyanu szerint a leány megfojtotta gyermekét. A csendőri jelentés alapján dr. Preiniszberger Jenő vizsgálóbíró elrendelte a boncolást és a helyszíni szemlélet.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetése mindig eredményesek!

Drága Fincikém! Multkori beszámoló a műkedvelő elődásról még nem volt teljes. Azóta behatoltam a színpalot mögé és sikerült egy nagyszerű kulisszatitkot felfedeznem. Szegény szereplők, Fincikém, nem is tudják mire vállalkoznak! Hogy járt például a hősszerelmes? Előírás szerint szeretnie kellett a színpadon. Vagy a teret, vagy az időt találta kevésnek, nem tudom, elég az hozzá, hogy ma már nem elégszik meg ezzel a rövid ideig tartó mesebeli szerelemmel. A királylányról hallgatok, mint a sir, hiszen az irigyek már az sem tetszik, hogy röviddel ezelőtt még Hradsin várát csodálta!

Ha már művészi eseményeknél tartok, nem feledkezhetem meg arról a két művésznőről sem, kik még nemrég is kedvencei voltak a közönségnek. Nagyszerűen megállták a helyüket a zongora mellett és mindkettőnek vakmerő álmai voltak bizonyos külföldi szerződésekre vonatkozólag. Azt hiszem Fincikém, nem is a szerződéseken mult, hogy még mindig itthon láthatod őket, hanem egy magas szöke és egy borotvált barna ur ennek az oka. Mennek-e, maradnak-e, erre majd csak az idő ad feleletet.

És hogy művészi krónikám végül egész legyen, egy pár szót még a nagy művésztől. A nagy művészek felesége is van, aki természetesen kissé túlzottan féltékeny. A művész még egy árthatlan kis randevut sem engedhetett meg magának, mert állandóan magán érezte felesége pillantását. Végre azonban felfedezett egy elragadó kis zugot, ahol a csinos kis szöke hölgygel abszolút biztonságban érezték magukat. Hja, de Fincikém a nagyság átk! Ezzel nem számoltak. Kifeléjövöt nemcsak a ház, de az ucca népe is sorfalat állt a szerelmeseknek, hangos tetszésnyilvánítások között. A következményekről jobb, ha hallgatunk.

Végezve a művészettel, evezünk csendesebb vizekre Fincikém. Itt van rögtön a magas szöke fiatalember, aki az idén nagyon is korán jött vissza a husvétii szünidőről. Rossznyelvű barátai, kikkel — lévén nagyszerű anyag az ugratásra — már több ízben összevesztett, azt beszélük, hogy ennek a gyors megérkezésnek a kitünő kis lovashölgy az oka. A kislánynak nagy jövőt jósolnak a lovaglás terén, 17 évéhez képest már is remekül ugrat!

Végül Fincikém, pénteken városunkba érkezett a legaranyosabb skót, akihez eddig még szerencsém volt. Azt beszélük róla, hogy nem a származása, hanem egy bizonyos tulajdonsága miatt tekintik a fentemlített nemzeti tagjának. De hát nálunk nem számít az ilyen rosmájú beszéd, ugy-e Fincikém és ennek dacára örömmel üdvözljük Debrecenben az első települő skótot.

A mai filléres kirándulásról gazdag anyagot ígérve, bucsuzom Fincikém. Viszontlátásig csókol szertő barátanód.

Platykássy Klarissz.

Tavasza fehér mosóbőr kesztyű
Schönnel P 3.90
Piac ucca 14. • Csapó ucca sarok.

Vig András romantikus históriája, amely siralmasan kezdődik és happy-ennel végződik

A féltékeny férj mellbeszurta a feleségét, amiért a feyházba került, az asszony pedig férjhez ment a udvarlójához. — A második férj váratlan halála után Vig Andrást elvált feleségének kegyelmi kérvénye szabadította ki a feyházból

Régen elcsépezt igazság már, hogy az élet néha tullicitál minden írói fantáziát és olyan történeteket kerekít, amelyek messze fölébe kerülnek az irodalom legszebb termékeinek. A népszínműirodalom egykori művelői alighanem meghökkennének, ha meghallanák például Vig András siralmas, mindamelllett „jól végződő” históriáját és sokért nem adnák, ha nem az élet, hanem ők találhatták volna a világ színpadára.

Vig András ma is élő, vérből és húsból való valóság és immár minden bajon túl ott gazdálkodik valahol a Hortobágy szélén, nem messze Pusztaköcstől, ahol a Tisza mossa Debrecen határát.

Innen-onnan öt esztendeje lesz, hogy Vig András, aki alig van túl a harmincon, beleszeretett a falu legmódosabb gazdájának leányába, Kiss Lidiába. Nem a vagyona után áhitozott, hisz neki magának is adott az Isten éppen eleget, hanem Lidia éjfekete szemét, hatyru termetét, mosolygását, ringó járását szerette meg nagyon. Mert szép volt a leány, akár májusi eső után a gyöngyvirágos domboldal. El is tökélté magában, hogy lesz, ahogyan lesz, de ő Kiss Lidiát feleségül veszi. Nem is lett volna ennek semmi akadály, ha nem forgolódik a leány körül Négyessi István, a falu másik leghelyrebb és ugyancsak módos legénye. Vig Andrásnak vele kellett felvenni a versenyt. Meg is tette és mivelhogy a szerencse neki kedvezett, övé lett a leány. Nem volt akkortájban boldogabb ember a Hortobágy mellékén Vig Andrásnál. Csakhogy ez a boldogság nem sokáig tartott.

Hogyan történt, hogyan nem, ma már nehéz volna megállapítani, meg aztán kár is volna bolygatni, csak éppen a történet kedvéért kell megemlíteni, hogy Vig András egy szép napon arra ébredt, hogy szépséges felesége a kelteténél jobban huz Négyessi Istvánhoz. Lett ebből olyan veszekedés a házastársak között, hogy az egész falu erről beszélt. Ettől kezdve állandó civódások között folyt az életük. Kis Lidia végül megunt a dolgot és egy szép napon hazaköltözött a szüleihez. Vig András ebbe sehogy se tudott belenyugodni. Ha szerét tehetette, el-elment Kissék portája felé és hol a feleségét

kérlette, hogy menjen vissza hozzá, hol pedig az apósát, vagy az anyósát noszogatta, hogy küldjék már vissza hozzá az asszonyt.

Egy ilyen alkalommal történt, hogy Vig András beteltnek találta a mértéket. Az asszony tartós makacsságán annyira felbőszült, hogy tullepett a határon és még több bajnak lett az okozója. Így tavasz idején lehetett, hogy egy este az uccán találkozott a feleségével. Megállította az asszonyt és megkérdezte, hogy meddig akar még az apja házában maradni. Kiss Lidia felhuzta a vállát és hetykén odavágta az urának:

— Kérdezze meg kend Négyessi Pistát...

Vig András fordult egyet a világra. — Hát e Négyessi Pistához akarsz menni?

— Ahoz, ha elváltunk. Énbőlölem nem lesz többé Vig Andrásné.

— Nem lesz? — hördült fel Vig András és azzal már kapott is bicskája után. — Hát akkor, — lehetett ki belőle a szó, — Négyessi Pistáné se lesz! — és a kést markolatig az asszony mellébe vágta.

Kiss Lidia hónapokig élet és halál között lebegett, de felgyógyult és csak akkor tudta meg, hogy az urát öt esztendei feyházra itélték. Sajnálta már ekkor nagyon, de nem segíthetett rajta. De minek is csinált olyant, amit nem kellett volna? Ezt hajtogatta Négyessi Pista is, aki ettől kezdve megint sokat settenkedett Kiss Lidia körül. A vége az lett a dolognak, hogy az asszony elvált a Vácott raboskodó urától és hozzámert Négyessi Istvánhoz. Körülbelül egy esztendeig éltek együtt, amikor megint baj történt. Egy szép napon Négyessi Pistát saroglyában hozták haza a mezőről. Szíven rugta a lova. Ezután már csak néhány hetet élt. Kiss Lidia özvegyen maradt és eszébe jutott az első ura. Szegény ember már a harmadik esztendejét tölti Vácott. Valahogy nem jól érezte így a dolgot. Nem is volt olyan nagy bűnös Vig András. Ha ő nem ellenkezik vel, miág is itthon volna. Ezen sokat elragódott. Lassanként arra is rájött, hogy ő tulajdonképpen mindig is Vig Andrást szerette és most is csak azt szereti. Jó volna kiszabadítani. Addig érdeklődött

ettől is, attól is, hogy mit kellene tenni, míg valaki felvilágosította, hogy forduljon a kormányzóhoz.

Kiss Lidia még aznap megírta a kérvényt. Szépen megkérte benne a kormányzót, hogy engedné el Vig Andrást hátralévő büntetését, mert nem tudná a lelkére venni, hogy ómiatta, az akaratos asszony miatt, még két esztendeig oda legyen. Nem tellett bele nagy idő, megjött a kormányzó válasza. Majdnem vele egyidőben Vig András is hazaérkezett. Kiss Lidia kérvényének meg volt a foganatja: a kormányzó megkegyelmezett Vig Andrásnak, aki, mikor megtudta, hogy az elvált felesége járt közbe érte, beállított a Kis portára, megfogta Lidia kezét és megkérdezte:

— Jössz-e velem haza Lidia?

— Jövök, — felelt az asszony, — csak előbb megégyeser is megesküszünk, mert mit szólna a világ?...

— Magam is ugy akarom, — hagyta helyben az asszony kívánságát Vig András.

Két nappal később az anyakönyvvezető előtt állottak és azóta azt beszélük a faluban, hogy nincsen náluknál boldogabb pár se innen, se túl a Hortobágyon.

A boldogságot sem mérik ingyen. És Vig Andrásék alaposan megfizettek érte...

Felmentették Marschalkó Lajos hirlapirót az ellene indított sajtóperben

Marschalkó Lajos hirlapíró még a télen azt írta Hunyadi Béla dr. hajdusoboszlói ügyvédjelöltől, hogy tudatosan félrevezette az újságokat, amikor úgy informálta ezeket, hogy az ügyvédi kamara által kiszabott kegyelmi büntetését a Kuria leszállította. Ezzel kapcsolatban azt is megírta Marschalkó Lajos, hogy Hunyadi Béla dr. nehezen „összetalpalt” mandátumát megemmisítették, mert még „éretlennek” találták, nem érven el a kívánt korhatárt.

Hunyadi Béla dr. sajtó utján elkövetett rágalalmazás vétsége címén pert indított Marschalkó ellen és ezt az ügyet szombaton tárgyalta a Jeney dr. tanács.

A vádlott hirlapíró kérelmére a törvényszék a legszelebbe bizonyítást rendelte el és több újságíróit hallgattak ki tanuként. Ezenfelül ismertette a bíróság a bizonyításhoz tartozó hivatalos iratokat is.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság határozathozatalra vonult vissza, majd kihirdette ítéletét, melyszerint Marschalkó Lajost felmentette a vád alól és a perköltségekben a főmagánvádlót marasztalta el. Az ítélet indokolása szerint a valódiság bizonyítása sikerült, másrészt pedig aki a közéletben szerepel, annak a kritikát is állania kell. Hunyadi Béla a királyi táblához fellebbezett.

Állást talált

egy leány, aki már egy éve állástalanul volt. Azt kérdi, hogyan? A Független Ujság apróhirdetése útján. Ha állást keres, feltétlenül tegyen közzé egy apróhirdetést a Független Ujságban.

NEM VÁSÁR A VÁSÁR
VÁSÁRFIA NÉLKÜL.

EGY SZÉP KOZMA KALAP
SZOLGÁLJON EMLÉKÜL

ing. Nizsana nyakikendő
KÁROLY KIRÁLY-ÚT 3. A SARKON

ALAPITVA 1860

ÜZLETIEMET ATHELYEZTEM

Piac ucca 63. szám alá.

Téli ruhák gondozását már ottválalom felelősség mellett

ADLER JENŐ szücsmester

hírek

Mindentudó

Ma: Május 7. Vasárnap. Protestáns: Napoleon, római katolikus: Jubilate, ógörög: Sz. k. m., izraelita: Ijar 11.

Holnap: Május 8. Hétfő. Protestáns: Gizella, római katolikus: Mihály főangyal megjelenése, ógörög: N. Arzén, izraelita: Ijar 12.

Hivatali fogadások. Dr. Baltazár Dezső püspök fogad péntek, szombat és vasárnap kivételével: 10-12. Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9-12, 3-5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10-1.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

ÜGYELETES GYÓGYTARAK:

Megváltó, Piac 18., Aranyegyszarvu, Kossuth 8., Magyar Korona, Péterfia 10., Arany János, Csapó 66., Szent Háromság, Homokkert, Szabó K. u. 14., Hungária, Vargakert, K. Tóth K. u. 22. szám.

IDŐJÓSLÁS:

Meleg idő, mérsékelt déli, délnyugati légáramlással. Nyugat felől felhősödés, esetleg (kivált a Dunántulon) zivataros esők.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

VASÁRNAP, május 7.

8.45: Hírek. 9.10-9.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál dr. Ravasz László püspök. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond dr. Décey Géza. Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.15: Hírek. 12.30-2 óráig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 2: Gramofonlemez. 3: Hnilitschka Antal: Hogyan javíthatjuk meg olcsón legelőinket. — 3.3-4.50-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 4.50: Kuruc est. Közreműködik Venczell Béla (ének), Lugossy István (tárogató) és Pertis Jenő cigányzenekara. Énekszámok: Árok szállásánál. Hej Rákóczi, Bercsényi Zsindelyes héj eszterház. Csinom Palkó. Te vagy a legény. Tyukody pajtás. Nagybercsényi Miklós. Rákóczi, Bercsényi ragyogó vitézek. Mit busulsz kenyeres. A csizmámon nincsen kéreg. — Tárogatószámok: 1. Eredeti kuruc dalok: Most jöttem Erdélyből. Magyar gályarabok éneke. Hej bura termett idő. Őszi harmat után... 2. Kuruc műdalok. Murgács Kálmán: Krasznahorka vára. Tóth Z.: Rákóczi Ferenc dala. Nagymajtényi sikon... Repülj fakó lovam. 3. Székely népdalok: Elindultam szép hazából. Magos a rutafa. Fiátfalvi halastó. Agyagfalvi induló. 6.10: A magyar bor. Dr. Örfy Imre országgyűlési képviselő, kincstári főtanácsos előadása. 6.40: Megemlékezés Brahmsról. Irtá és elmondta Papp Viktor. Utána: Brahms emlékhangverseny. Vezényel dr. Dohnányi Ernő. — Utána körülbelül 8.30: Időjelzés, hírek, sport-, löverseny- és ügétversenyeredmények 8.45: Majális. Rendező dr.

Bánóczy Dezső. A keretet írta Görög László. Utána: Guttenberg György szalonzenekara és Kóczé Antal cigányzenekara az Ostende kávéházból Kalmár Pál énekszámával.

HÉTFŐ, május 8.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyarok Bécsben (Barabás Béla visszaemlékezéseiből). 2. Napoleon magyar kiáltványa (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.15-11.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 12.05: Házikvintett. 1.15-2.30-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 5: Bertha István szalonzenekara. 6: Német nyelvtanítás (Dr. Szentgyörgyi Ede). 6.30: Zeitinger Jenő zongorázik. 7.15: Bethlen Gábor, az ember. Gulácsy Irén előadása. 7.45: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Kovacsécs étteremből. 8.45: Tasnády Ilona és Náday Béla előadástje. 10: Melles vonósnyegyes. Közreműködik dr. Dohnányi Ernő és Marschalkó Rózi. Utána körülbelül 11.30: Pátria jazz Szántó Gyula énekszámával.

Debrecen huszonöt, husz és tíz év előtt

1908 MÁJUS 7. CSÜTÖRTÖK. Székely

Imre lapszerkesztőt az esküdtsek ísmét felmentette Márton Imre dr. és Vargha Lajos dr.-ral szemben a rágalmasz vádja alól, pedig Székely lapjában a legélesebb támadásokat intézte ellenük, mert támogatták a darabont-kormányt.

P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár a Bika disztermében nagyszerű hangversenyt rendezett magántanítványival. Sok megerdemelt tapsot kaptak Horváth Béla, Popper Ferenc, Balkányi Lili, Fleischmann Lenke, Khoór Evelin, Saja Antal, Alföldi Béla, Harsányi Jolán, Grausz Ilonka, S. Szabó Emma, Gödönyi Ede, Boros Anna és Maier Pálma.

A hirdetési rovatban Prindelmayer L. és Pap F. közlik, hogy megnyitották Péterfia u. 1. alatt szoba- és cimefestő vállalatukat.

1913 MÁJUS 7. SZERDA. A Csokonai-kör választmányi ülésén Tüdös János elnökölt s melegen üdvözölte dr. Kuthy Sándort, aki először jelent meg, mint választmányi tag. Bejelentette, hogy Löfkovits Arthur, az ismert debreceni mecénás, a körnek ismét 300 koronát adott irodalmi pályadíjjal.

Zilahyó Singhoffer Vilmának ma volt a jutalomjátéka az Eva címszerepében. A közönség virágerdővé varázsolta a színpadot, egész este zúgott a taps s tisztelői egy nagytértkü gyémántgyűrűt adtak a kedvenc primadonnának emlékül.

Ma délután kötött házasságot Szécsi Maurus Balkányi Lilly uralénnal. A házasságkötés tanúi voltak: Fürst Ödön nagykereskedő és Stern József gyáros.

Márkus Sándor renováltatta a Dobost, a nagyerdei vígadót, bevezette a villanyvilágítást is. Naponta Magyar, Kiss Béla, Rácz és Veres Tóni zenekari felváltva játszanak.

1923 MÁJUS 7. HÉTFŐ. A rendes lap-szünet.

1908 MÁJUS 8. PÉNTEK. A 7-es huszárak tíz éven át volt kapitányát, gróf Stahrenberg Miklóst a király őrnaggyá nevezte ki és Ausztriába helyezte. Az őrnagy a délutáni gyorsal utazott s az ebesi utvonalon volt százada teljes dízben, az élen Nedeczky Ferenc kapitánnyal, várta a vonat. Mikor a vonat odaért, lassított s a századhoz ez alkalomra beosztott 28

Társadalmi események

Május naptára

MAJUS 7.

— Hangverseny-délután a Munkás-Ott-honban. 7-én, vasárnap délután rendezi a Vas- és Fémmunkások Dalkara szezonzáró hangverseny-délutánját a városi zenekola növendékeinek közreműködésével. A műsort különösen a vegyeskar megerősítésével kapcsolatban igen gondosan és körültekintően igyekezett a rendezőség összeállítani. Ugy a magánzámok, mint a dalkör egyes számai a dal- és zenekultúra legkiválóbbjait fogják a műsor keretében megszólaltatni. Részletes műsort a vasárnapi számban közölünk.

— Szülői értekezlet. A 984. sz. „Petőfi”-cserekészcsapat f. hó 7-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel szülői értekezletet tart a Pacsirta uccai református iskola III. osztályában, melyre ez uton tisztelettel meghívjuk a cserkész szülőket és egyben kérjük, mennél számosabban jelenjenek meg. Parancsnokság.

1908 MÁJUS 7. CSÜTÖRTÖK. Székely

kürtös indulót fujt. A városban a felvonulás nagy feltűnést keltett, mert mind a 28 kürtös tiszta fehér lovon ült.

Békés Gyula, a színház kitűnő művésze és titkára, a Baccarat tegnapi előadásán lépett fel utoljára. Az izr. nőgyelet egy nagyon értékes aranyórát és láncot adott ajándékkul Békésnek, aki a télen a jótékonycélu előadásokat rendezte.

Dr. Kálmánchelyi Móric ügyvéd 63 éves korában meghalt.

A sztrájkoló kőművesek véresre vertek egy Peigl Károly nevű pesti sztrájköröt, aki felszólításukra nem akarta abbahagyni a munkát.

1913 MÁJUS 8. CSÜTÖRTÖK. Az iparkamarában megkezdtek a taggyűjtést a debreceni áru- és értéktőzsde felállítására érdekében.

Borbély Lili, a Csokonai-színház népszerű szubrettje tegnap a Leányvásárban bucsuzott a közönségtől, óriási siker mellett. Ma a „Telefon” című bohózatot mutatták be Kiss Mariaka, Vajda Ilonka, Vámos Gizi, Lajthay Károly, Pető Pál, Szilágyi Ernő és Bérczy Ernő főszereplésével.

Beszállították az ügyészségre Hollstein Kálmán kabaj földbirtokost és nejét, akiket azzal gyanúsítanak, hogy néhány hete ők gyűjtötték fel a „Kabai termény- és áruaktár” félmillió koronát érő helyiségeit.

1923 MÁJUS 8. KEDD. A városnak nincs pénze az uccák kövezeteinek kijavítására.

A zsidó gimnázium a folyó évre megkapta a nyilvánossági jogot az I. és II. osztály számára.

A színház bemutatta „A lányom hozománya 500 millió” című bohózatot nagy sikerrel. A főszerepokat Halassy, Erdődy Lili, László Gyula, Rolkó József, Rajz Feri és Szigethy Jenő játszották.

Az Apollóban Bimbulának, a közkedvelt párisi komikusnak egy nagy filmjét vetítik.

A Magyar Köztisztviselők Simonffy uccai zsirelosztóhelyén a füstölt karaj kilogramja 1700 korona.

A Debreceni Általános Bank R. T. (Piac ucca 81.) elfogad tőzsdei megbízásokat, vállalatokat finanszíroz és betétekre magas kamatot ad.

Haas Viola és Társa Kossuth ucca 26. alatt női divattermet nyitottak.

— A KIE templomi ünnepélye a Kossuth uccai templomban május 7-én, vasárnap délután 5 órakor. Ünnepi beszédet mond Az ifju és az élet címen Szabó Gyula hajduböszörményi vallásoktató lelkész. Bibliát olvas és imádkozik Mezey Béla lelkész, énekszámot ad elő Orosz Árpád th. Román László th. orgonakísérete mellett. Szavalt: Gönczy Béla th.

— Kerületi gyorsíróverseny Debrecenben. A Debreceni Gyorsírók Társasága a Magyar Gyorsírók Országos Szövetségével karöltve május 7-én rendezti kerületi gyorsíróversenyét a piarista gimnázium termeiben. A 150 és 300 szótagos verseny délelőtt fél 10 órakor kezdődik. Utána következnek a 250 és 200 szótagos versenyszámok. A verseny iránt az egész kerületben óriási érdeklődés nyilvánult meg. A versenyre még jelentkezni dr. Naményi Gyula, felső ker. isk. tanárnál lehet, Batthyány u. 9. szám.

MAJUS 9.

— A Tisza István Társaság ülése. A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya május hó 9-én, kedden délután 5 órakor a Déri-múzeum dísztermében tartja LXV. felolvasó ülését, amelynek tárgyai a következők: 1. Nizsalovszky Endre dr. r. tag: „Az érdekkutató jogtudomány”. (Székfoglaló.) 2. Varga Zoltán dr., mint vendég: „Szoboszlai Pap István az 1825-27. év országgyűlésén”. A felolvasó ülés után az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

MAJUS 10.

— A Dóczi tanítónőképző templomi hangversenye. Május 10-én az intézet kitűnő, 120 tagú énekkara Debrecenben egészen új műsor keretében a prot. egyházi zene remekművét (Corelli, Lotti, Bach, Schütz, Schubert, Mendelssohn, Wagner) óhajta bemutatni a komoly nevelés és zene híveinek. Az ünnepély védnöke dr. Baltazár Dezső, aki záróbeszédet is mond.

MAJUS 18.

— A Kollégiumi Diákszövetség május hó 18-án délután fél 1 órakor leplezi le a hősihálalt halt kollégiumi tanárok és diákok emlékművét, ugyanaznap délután 6 órakor tartja rendes évi közgyűlését a kollégiumi oratóriumában alapszabályszerű tárgysorozattal. Amidőn a közgyűlés idejét közhírré tesszük, kérjük, hogy egy a leleplezési ünnepélyen és a szövetségi közgyűlésen a tagok a legteljesebb számban jelenjenek meg. Elnökség.

— A postás MANSz mesedélutánja közbejött akadály miatt vasárnap délutánról bizonytalan időre elmaradt.

Bármilyen
könyvkötészeti
munkát
igen jutányos áron, elsőrangú
kivitelben készítünk.
Nagy Károly és Társai
könyvkötészete
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

Molykár ellen
a legbiztosabb módszer, ha szőrme-
bundákat
Nagy József
ezüstkoszorus szücsmesterhez ad-
juk gondozásra, biztosítással.

— **Debrecen város közgyűlése.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága kedden, e hó 9-én délelőtt 11 órakor az egyetem megcsonkítása ellen való tiltakozás tárgyában rendkívüli közgyűlést tart. Ezt megelőzően 10 órakor a kisgyűlés tart ülést, míg a jog- és pénzügyi bizottságot hétfőn délelőttre hívták egybe.

— **Orvosi hír.** Dr. Rássó Vilmos fogorvos rendelőjét Arany János u. 2. sz. alá helyezte át. (Bejárat Hungária bérház, II. kapu.)

— **Gyermekét szépen, olcsón öltözteti,** ha ruháit Horovitznál veszi. Püspöki palota. Nagytemplommal szemben.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Ember Ernő ügyvéd irodáját Kálvin-tér 4. szám alá helyezte át.

— **Cserkészek zászlóavatási ünnepsége.** A 967. számú Révész Bálint cserkészcsoapat abból a célból, hogy nagyon szegény tagok, az iparos és kereskedő fiúk elmelessenek a nagy táborozásra, május hó végén zászlóavatási ünnepet tartanak. Az ünnepség a Nagytemplomban tartandó istentisztelet után a Kollégiumban fog lefolyni.

— **Orvosi hír.** Dr. Weisz Endre egyetemes orvostudor, fogszakorvos, rendelőjét Simonffy u. 1-a. I. emelet (Városi bérház) helyezte át.

— **GRÜNBERGER és GLUCK** fűszerüzletét Csapó ucca 18. alá helyezte át.

— **Cserépkályhák nagy választékban,** Harthmuth és más rendszerre átrakásokat, tisztításokat vállal Krisch Károly, Piac ucca 89. Telefon 12-18.

— **Orvosi hír.** Dr. Tökés László orvos rendelőjét Külsővásártér 17. sz. alá helyezte át.

— **Irógép vétel, eladás, csere** legelőnyösebben a Remington képviselőnél, Piac u. 58.

— **Kérelem.** Debrecenbe került B. Vársáry Lia írónő, a Prágai Magyar Hírlap volt munkatársa, akit a csehek elítéltek, mert elszöktette magát egy spicli előtt, hogy inkább lenne szolga magyar földön, mint ur csehek területén. A jól fizetett írónő elvesztette állását és menekülni kényszerült a befagyott Ipoly vizén ezer veszélyen át. Sikerült átjutnia a határon és most itt van munka nélkül, pénz nélkül, kenyér nélkül. Arra kéri a jószívű embereket, hogy segítsék meg, adjanak részére munkát, irodában, házvezetésben, gyermekek tanításában, mint tanítónő, alkalmazható lakásért, élelemért. Ajánlatokat kérünk beadni a lap kiadóhivatalába.

— **Dr. Gabányi László** orr-, gége-, fülszakorvos rendelőjét Piac 41. alá helyezte át. Telefon 31-06.

— **Orvosi hír.** Dr. Deák Imre fogorvos rendelőjét Piac ucca 68. sz. alatt megnyitotta.

— **A férfi mindig ur legyen,** kalapot Kozmá-nál vegyen. Budapest, VII., Károly király ut 3. saroküzet.

— **Olcsó háztartási áram.** Az üzemi bizottság javaslatára a polgármester kimondta, hogy a világítási vállalat külön óra alkalmazása mellett háztartási áramot szolgáltathat ki kilowattónként 28 fillérré, 50 kilowattot felül 14 fillérré.

— **Kerékpárlopások.** A rendőrségen jelentették, hogy Padlósz György, Irinyi ucca 10. szám alatti lakosnak a Sesztinacég elől ellopták a kerékpárját. — **Vitéz Tóth Józsefnek** a kereskedelmi iskolából lopták el a kerékpárját. A rendőrség megindította a nyomozást a lopások ügyében.

— **Amerikában emelkedtek a prémek árai,** de Budapesten a Dán Fülöp-nél még a régi árak vannak érvényben. Most vegyen rókát, tavaszi bundát, mert az árak később emelkedni fognak. Ne feledje a címet: **Dán Fülöp,** Budapest, Dorotya ucca 1. Gerbeaud sarkán.

Nem változott a gabona ára

Budapest, május 6.

Határidőüzlet:

Buza: május 12.19, 22, 20, zárlat 12.20—22, június 12.32, 36, 38, zárlat 12.36—38, október 11.76, 72, 78, 80, 82, zárlat 11.80—82.

Rozs: május zárlat 6.64—68, június zárlat 6.72—74, október 7.80, zárlat 7.80—83.

Tengeri: május zárlat 6.90—92, július 7.20, 21, 26, 28, 30, zárlat 7.30—31, augusztus 7.46, 48, 55, zárlat 7.54—56.

Készárüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 23.65—13.90, 78 kg. 13.90—14.10, 79 kg. 14.10—14.30, 80 kg. 14.25—14.45, feleőtiszai, jászági 77 kg. 12.80—12.95, 78 kg. 13.00—13.15, 79 kg. 13.15—13.30, 80 kg. 13.30—13.45, fejérmegyei 78 kg. 12.65—12.80.

Rozs: 6.25—6.35, tak-árpa I. 9.20—9.40, tak-árpa II. 8.70—8.90, sörárpa 10.00—11.00, zab I. 8.10—8.30, zab II. 8.00—8.10, tiszai tengeri 6.70—6.75, korpá 5.60—5.70.

A készárúvásáron buza, rozs, zab és tengeri nem változott, tak-árpa 10 fillérral drágább.

PÁLYAZAT TITKÁRI ÁLLÁSRA.

A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárva Országos Nemzeti Szövetségének Debrecen sz. kir. város csoportjának elnöksége titkári állásra pályázatot hirdet, melynek határideje f. hó 9-én délután 6 órakor lejár.

Pályázhatnak megfelelő képzettséggel bíró, feddhetetlen előéletű egyének. Feltételek a csoport irodájában (Dobozy-átjáró) a hivatalos órák alatt megtudhatók. Előnyben részesülnek munkabíró hadirokkant, gépirásiban és könyvelésben jártas egyének.

Az állás lehetőleg sürgősen, esetleg azonnal betöltendő, illetve elfogalandó. Pályázati kérvények a Csoport elnökségéhez címezve a HONsz irodájában nyújtandók be.

Csoport Elnökség.

KÖNYVESHAZ

A mi utunk új száma. Most jelent meg Végh Dezső progresszív, jó színvonalú szemléjének érdeklődéssel várt második száma. A szemle haladó jellege ezuttal még markánsabban domborodik ki, mint az első számban, a lap bátran halad előre a felvilágosultság útján. Igen eleven és energikus cikket találunk benne a zsidókérdésről, a hitlerizmusról és kulturális témákról is. Örömmel állapítjuk meg, hogy a szemle bevallott szociálista álláspontja nem akadályozza a dolgok sok szempontú megbeszélésének s ha célkitűzései-vel a polgári felfogás nem is érthet mindenben egyet, hangjának európai emelkedettségét, cikkeinek tartalmas voltát, érdeklődésének sokirányúságát mindenképen el kell ismernünk.

— **Retikült, bőröndöt, aktatáskát,** pénztárcát legjobbat legolcsóbban Feuermann bőröndös m., Piac u. 26—28.

— **Orvosi hír.** Dr. Barna László és dr. Pirooska Árpád orvosok rendelőjüket áthelyezték Ferenc József ut 28-B. alá. Bejárat Gambrius-étterem előtt. Telefon: 17-06.

— **Guttman fűszerüzlet** áthelyezve Piac 52. alá. Feltűnően olcsó árak.

— **Kerékpárlopások.** A rendőrségen jelentették, hogy Padlósz György, Irinyi ucca 10. szám alatti lakosnak a Sesztinacég elől ellopták a kerékpárját. — **Vitéz Tóth Józsefnek** a kereskedelmi iskolából lopták el a kerékpárját. A rendőrség megindította a nyomozást a lopások ügyében.

— **Amerikában emelkedtek a prémek árai,** de Budapesten a Dán Fülöp-nél még a régi árak vannak érvényben. Most vegyen rókát, tavaszi bundát, mert az árak később emelkedni fognak. Ne feledje a címet: **Dán Fülöp,** Budapest, Dorotya ucca 1. Gerbeaud sarkán.

Gyászrovat

Komor Margit életének 18. évében elhunyt. Temetését köztemetőből vasárnap délelőtt Fehértői temetkezési vállalata végzi.

Sári Ferike életének 5. hetében elhunyt. Temetését köztemetőből hétfőn délután Fehértői temetkezési vállalata végzi.

— **Sokszorosítást, leírást gyorsan,** olcsón, szépen készít Remington képviselő, Piac u. 58.

— **Tartós gépondulálás** Raminger hölgyfodrászatban, Szent Anna ucca 10.

— **Kárpitos munkákat,** butor átalakításokat legolcsóbban vállal Novák kárpitos, Batthyány ucca 7. Hívasra házhoz megyek.

— **Gottlieb Emilné** fehérnemű szalonját áthelyezte Arany János u. 2. Hungária épületbe, földszint. Uj bécsi modellek után készíti a legjobb dolgokat olcsó áron.

SHINHAZ MÜVESZET

Forró ünneplésben, régen látott nagy ovációban részesítette a debreceni közönség Zilahy Gyulát

Valami szokatlan, kedves, szinte levendulaillatú levegő volt ma a Csokonai-színház színpadán és nézőterén. A színpadon a felejthetetlen Zsüli és a páholyokban, a plüss székeken azok, akik nem is felejtettek. Régi dal, régi dicsőségről... És a nézőtér sok fehérfeji rajongója édes önfeladtsággal tapsolt Zsülinek és Zsüliben a régi, a kedves, az annyiszor visszakívánt, de soha vissza nem térő multnak. Mennyi emlék rajzolt fel ezen a forró, békebeli színházi estén.

Zsüli bucsuzott. Ünnepi hangulat a nézőtér és színpadon. Előadás előtt a színpad mögött Kardoss Géza a Nemzeti Színház és a színészek, Szilas Hugó a Színpártoló Egyesület és Pálffy József az újságírók nevében üdvözölte a bucsuzó művészt és valamennyien babékoszort nyújtottak át. Hasonlóan babékoszort küldött megleghangú üdvözlő sorok kíséretében Debrecen városa is. A beszédekre Zilahy Gyula meghatottan csak annyit válaszolt:

— **Nagyon köszönöm!**

Megkezdődött a **Rang és mód** előadása. A közönség türelmetlenül várta a jubiláns Zsülit, akinek megjelenését olyan tapsfergeteg fogadta, amilyenhez hasonlót évek óta nem hallottak a Csokonai-színház öreg falai. Zilahy Gyula percekig nem tudott szóhoz jutni, csak hajlongott és hálásan intgetett a nézők felé. Minden jelenet után felzúgott a taps és a közönségnek Zilahy Gyula minden szava, minden mozdulata őszinte műélvezetet nyújtott. A nézők megelégedettek, hogy színházban vannak és színész játszik a színpadon, Zilahy Gyulából nem a színész, hanem az igazszívű magyar ember beszélt, az a szív Zilahy Gyula szíve volt. Az őszinte, mindenkiel jöttevő, önértetes, de könnyen megbocsájtó magyar jellemet tárta fel a saját szívében, hányatott lelken keresztül. Ezt a szerepet ma senki sem tudja így eljátszani.

Taps volt bőven nyílt színen és fel-

vonások végén a vasfüggöny is többször megnyílt Zilahy Gyula előtt. A legkedvesebb jelenet azonban mégis az volt, amikor apa és fia kettesben jelent meg a függöny előtt és Zilahy Pál kezét csókolt Zilahy Gyulának.

Az előadás méltó volt Zilahy Gyula művészetéhez. **Jatzkó** Cia bensőséges hangjai; **Fáskerthy** Mária természetes nemzeti asszonya; **Kardoss** Géza mulatságos kabinet figurája és **Halassy** Mariska, **Apor** Klári, **Thuróczy** Gyula, **Zilahy** Pál, **Kormos** Ferenc, **Mester** Tibor alakításai egyformán hozzájárultak a diszkrét hangulatos sikeréhez.

Előadás után az Angol Királynőben társasvacsora volt a művész tiszteletére, akik itt is meleg ünneplésben részesítettek.

Hacsek és Sajó a Tavaszi Vásáron.

A Terézkörúti Színpad új, pompás műsorral várja Salamon Bélának, a nagyszerű komikusnak azokat a debreceni híveit, akik a Tavaszi Vásárra fellátogatnak Budapestre. A debreceni közönségnek igazi kedvence Salamon Béla, akinek jubiláris turnéját most ünnepleni is akarják a debreceniek s így bizonyosan a Tavaszi Vásár egyetlen vendége sem mulasztja el: megnézni Salamon Terézkörúti Színpad új műsorában, amelynek egyik slágere Vadnai László szenzációs bohózata: **Hacsek és Sajó a Tavaszi Vásáron.**

SHINHAZI MÜSOR:

VASARNAP délelőtt 11-kor: **A hajdu-ezred előadása.** — Délután 3-kor: **Csárdaskirálynő.** (Zóna.) — Este 6-kor: **Rang és mód.** (Zilahy Gyula felléptével.) — Este fél 9-kor: **Nyitott ablak.** (Zóna.)
HÉTFŐ délután 3-kor: **Svetits Szövetség előadása.** — Este 8-kor: **Kassay Károly előadástje.**
KEDD délután 3-kor: **Egy kis senki.** (Karszemélyzet jutalomjátéka. — Zóna.) Este 8-kor: **Emmy.** (Zóna.)

PANASZA VAN A LAPRA?
Kérjük tudassa ezt veünk. Jónak tartja az újságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

PAAL JÓB RIPORTREGÉNYE:

A Habsburgok trón nélkül Egy megtört öreg ember botra támaszkodva mindennap elsétál a bécsi Burg előtt...

FERENC SZALVATOR FŐHERCEG, A „CSÁSZÁR” VEJE MÉG CSAK FEL SEM NÉZ A BURGRA, AMELY MA: IDEGENFORGALMI ATTRAKCIÓ ÉS ÜNNEPELT SZTÁROK LAKNAK AZ EGYKORI APPARTEMENTOKBAN. — VÉGIG A HOFBURG ELHAGYOTT TERMEIN...

COPYRIGHT. Minden jog fenntartva. Utánnomlás tilos.

El se hinné az ember... Pontosan husz esztendővel ezelőtt, ugyanazon a napon, amikor ezeket a sorokat papírra vettem, udvari bál volt a Hofburgban. A császár titkos tanácsosai, a rendjelek széles szalagjaival vakító plasztikonok felett összegyűlekeztek a Leopoldstracht menyegyzetig szaladó gobelinekkel díszített empire-szobájában, Mária Terézia egykori lakosztálya mellett, generálisok gála attilában, mosolygó arcu főpapok vastag aranyláncsal a nyakukban fiatal főhercegek rangsorba állítva várták, hogy az arannyal szegett főherceg ajtó szarvnyak megnyíljanak... Az ajtóknak, mint szülő hegyeken venyigék mellett a cövek, föld-begyökerezett lábakkal álltak heptákbán a lakályok...

Mindössze husz testendeje ennek és az, aki ma végigmegy a bécsi Burg el-

hagyott termein úgy érzi, hogy ezek az idők a történelem olyan távoli kódéban vesznek el, mint II. József, vagy Mária Terézia kora. Ami a bécsi Burgban a múltból megmaradt, az a történelem.

... A jelenre nem emlékeztem más, csak egy hajlott hátú, megtört, ősz öreg ember, aki botjára támaszkodva minden nap elsétál a császár palotája előtt... Ha husz évvel ezelőtt jött, akkor vigyázz-ba ugrott a várta, a járőrelők tiszteletteljesen hajtották meg magukat Ferenc József lányának férje előtt, ma: észre sem veszik az embereket, hogy Ferenc Szalvator főherceg behunyta szemekkel sétál az asperni győző lovas szobrá előtt és soha nem néz föl a Burgra...

A régi életnek csak az emlékei vannak meg, mutatoul sem maradt belőlük semmi...

Reinhardt Miksa lakását Ferenc József butoraival rakták tele

A bécsi Burg a Monarchia összeomlása után az osztrák köztársaság tulajdonába ment át. Ma a kereskedelmiügyi minisztérium alá tartozik és Koppensteiner Rudolf mérnök, várkapitány tartja fenn itt a rendet. Ez a „rend” nem olyan, mint volt a régi... A falakról hull a vakolat, piszkos rongyokat, meg papírdarabokat csap a falakhoz a hideg februári szél. Méteres tócsákban kell keresztül gázolnunk és egy-egy hólapátoló álmosan sörpi össze az udvar közepébe a havat. Elhanyagolt, szomorú a bécsi Burg... Firmatáblák és plakátok mindenfelé. Amit lehet, azt értékesítették. Lakásoknak, irodáknak, boltoknak adták ki az udvari helyiségeket. Az ugynevezett „kolduslépcsőnél”, ahol Mayer püspök kis zacskóból osztogatott alamizsnát a szegényeknek, ma üzletek egész légiói árulnak trafikot, csokoládét, párfömöt, könyvet, töltőtöltőt és az első emeleten a Hitlerpárt bécsi hívei jönnek össze megbeszélésre. Atjövünk a keskeny folyosón és máris a hatalmas udvarra értünk. A négyszögletű udvar köbepén áll I. Ferenc császár szobra, piszkos hóbuckákkal koszorúva.

... Ez az az udvar, amelyről megemlékezik a magyar baka-költészet, itt pályázta ki Ferenc József a kétféjű sast és generálisok abrakolták a fránya madarat.

Elhagyottan áll a várta. A kő-silbak üres. Valamikor délidőben itt játszott a katonazene és az első emelet szemközti ablakánál mesolyogva hallgatta a császár a muzsikát. Most bört mérenek a várta szobájában, itt árulják „üvegben és poharaként” a volt császári és királyi udvari pince” borait. A hatalmas készletet elköttyavetyélték...

A négyszögletű udvar baloldala az ugynevezett Leopoldstracht, itt szoktak megszállni külföldi uralkodók, ha vendégségbe jöttek Bécsbe, szemben van Erzsébet királyné egykori lakosztálya és jobb oldalon a császár apartamentjei. Csak az utóbbit kímélték meg. A császár lak-

osztályán kívül mindent bére adtak és a bérebeadásnál kétségek nélkül egyedül a protekció játszott szerepet. Ünnepelelt sztárok laknak a királyi termekben és

senki sem tudja, senki sem mondja meg, hogy ezek a sztárok lakásinség idején fejedelmi lakosztályukért mennyi bért fizetnek és mi történik a pénzzel...

Reinhardt Miksa, a külföldi uralkodók egykori lakosztályából kapott nyolc szobát és még a berendezésre sem volt gondja: Ferenc József elárult apartamentjéből butorozták be a stomfai Goldmann Lipót fiának lakását. Amikor Raddecky tábornagy diadalmas olaszországi hadjárata után Bécsbe visszatért, a császár lakást adott neki a Burgban, hogy a vitéz katonának mindig legfelsőbb hadura mellett éljen. Ma: Jäger kamaraénekes, a Saatsoper tagja lakik a szobákban. Az egykori főudvarmesteri hivatal szobáit Hellesgruber operaénekesné lakja és ott, ahol otthont adott fiatal hitvesének Rudolf trónörökös, ma Staubinger vendéglős fogadja üzletfeleit, Németh Mária az új Burgban kapott lakást, Ceska, a Burgteater művésze, Némethy, a ballettmester, aztán egy csomó kisebb bécsi művész laknak még a Burgban. Erzsébet királyné lakosztálya alatt proletárvendéglő van, az emeleten szerteszórva különböző hivatalok.

AHOL EGYKOR A FÉL VILÁG SORSÁT INTÉZTEK...

Egy shilling belépődíjat kell fizetni azoknak, akik meg akarják tekinteni a császár elárult apartamentjét. Manapság kevés embernek van felesleges shillingje és néha napok is elmúlnak anélkül, hogy látogató jönne a Burgba.

Azon a lépcsőn megyünk fel, amelyet egykoron a meghívottak használtak, a császárnak külön lépcsője volt. Kis előszobába jutunk, itt tartózkodtak a monarchia idejében a szolgálattevő szárny-

segédek... Három magyar és három osztrák. Ebből a szobából nyílik az ebédlő, kétszáz éves gobelinnek díszítik a falakat. A fehér ajtókon arany cirádák. A nagy audiencia szoba következik, minden hétfőn és csütörtökön kilenctől egyig itt fogadta Ferenc József azokat, akik kihallgatást kértek. Rudolf és Erzsébet képei díszítik a szobát, a következő teremben, ahol a politikusok vártak, amíg sorra kerülhetnek csataképeket látnunk. A hölgyek empire-várószobájában kell átmenünk, hogy bejussunk abba a kis dolgozószobába, ahonnan hatvan éven át fél Európa sorsát intézte első Ferenc József. II. Sándor orosz cár osztrák ezredesi egyenruhájában néz le ránk a falról, kis állványon Erzsébet fehér márványszobrá nyugszik, a felette miniatűrök a császárnéről. Jobbra és balra két kép, mindegyik az 1848-iki bécsi forradalomról. Az ablak mellett áll a császár elárult íróasztala... Fekete paliszanderből, viaszkosvászonnal áthuzva... A vászon már megrepedezett. Szemben irattáblányok, a sarkon fehér kandalló és gyertyatartó. Ennek a szobának az ablakából hallgatta minden délben a várta muzsikáját a császár... Itt dőlt el népek és országok sorsa... Itt írta alá a hadüzenetet... Itt fogadta Kossuth Ferenc és Tisza István... Itt terjesztették eléje az aradi tizenhárom halálos ítéletet... Itt határozott el Bosznia occupációja... Itt született meg a hármasszövetség... Itt mondotta ősz fejt karjaiba hajtva, hogy „mindent meggondoltam, mindent megfontoltam...” Ebben a szobában születtek és buktak kormányok... Az íróasztalon kiszáradt tintatartó maradt meg egyedül a történelemnek diadalokban, csaldásokban és veszteségekben gazdag majdnem hetven esztendejéből...

Közvetlenül a dolgozószoba mellett van a császár hálószobája. Valóban puritán egyszerűséggel beburorozva. A fal mellett a legendáshírű egyszerű vaságy, piros takaróval. Mellette mosdó, olyan, amint egykoron egyszerűbb vidéki szállodákban láttunk. Aztán ovális tükör, fényezett barna fából. Egy kis commod a fehérnemű számára és... semmi más. A falon mindössze két kép, jellemzően érdekes két festmény...

Az egyik: Hentzi halála a lánchidon, a háttérben Buda ég... Hentzi a szívéhez kap és holtan rogy össze. Amikor Ferenc József reggel kinyitotta a szemét, ezt a képet látta meg elsőnek...

A másik: a tiroli Hofer András képe. Ő is meghalt a Habsburgokért... A nagy konferenciaszobába jutunk, majd a gárdisták szobájánál elkerülünk Erzsébet lakosztályába. A falon a 18 éves Ferenc József képe. Mosolygó, karcsu ifjú abból az időből, amikor Debrecenben detronizálták a Habsburgokat. A szoba pompás berendezésű, elüt a királyné egyszerű katonágya. Szakasztott olyan, mint a császáré, csak éppen hogy duplája an-

nak. Hatalmas termek következnek sorra, Ferenc József itt fogadta január elsején a gratulálókat és negyedik Károly itt tartotta utolsó tanácskozásait. A lépcsőházból látjuk az udvari kápolnát, majd végigmegyünk a vendégszobákban. Leírhatatlan pompája van valamennyinek. Mind-egyiknek más a stílusa és más a színe. Az utolsó vendég György angol király volt. Utána már csak Vilmos császár következett a háboru alatt. Az ablak nyílásban ott áll az íróasztal, amelyen az Imperator dolgozott. Sorra következnek aztán a ceremóniák terme, a valóságos belső titkos tanácsosok szobái és áthaladunk Mária Terézia hálószobáján. Teremnek is beillő baldachinos ágy a szoba közepén. És mellette egy óra, amely visszafelé járt és amelyre fordítva vették a számokat. Az órával szemben tükör, ez mutatja rendszeresen az óra járását.

Harmincnégy szobán mentünk keresztül, ezeknek a szobáknak minden csúcske beszélő emlék egy ragyogó monarchia romantikájában gazdag, örökre simult korából...

ÖTVENHÁROM NÉMA SZIV HALLGAT...

Atalmegyünk a svejzi udvaron és a spanyol iskola kapujában találjuk magunkat. A négyszögletű manége körül páholyok innen nézték az iskolákat az udvar tagjai. Most a nagyközönség számára produkciókat végeztek a lovakkal és az antrékből tartják fenn nagy nehezen az intézményt. Köröskörül a Pálffyak, a Pallavicciniek barock palotái és II. József szobra. Az egykori udvari könyvtár kétmillió kötet könyvével ma: Staatsbibliothek a Redoutensaalban Reinhardt tartott előadásokat, de megbukott. Ott, ahol egykoron az udvari bálközönsége táncolt, most bécsi egyesületek mulatnak. Kétezer shillingért megkaphatják a helyiségeket. Albrecht főherceg palotájában az osztrák népjóléti minisztérium székel. Érintetlen az Augustinus templom. Itt ment férjhez Mária Luiza a franciák császárhoz, de Napoleon csak megbízottal képviseltette magát az esküvőn. Nem volt ideje Bécsbe jönni... Ugyanebben a templomban házasodott XVI. Lajos, de ő sem jött el és Mária Antoinette csak a császár képviselőjének mondta el a boldogító igent.

Ráccsal körülvevett kicsiny fülkében két polcon ötvenhárom urna, harminchárom fem és husz az alsó sorban. A Habsburgok szíveit pihennek bebalzsamozva az arany és ezüst edényekben. Kettő közülük feltűnően nagy, azok, akiknek szívét az urnák rejtik, nagy szívű emberek lehettek... Az egyikben Mária Terézia szíve pihen, a másikban a reichstadti hercege. Ferenc József és Erzsébet szíveit nincsenek itt, ők magukkal vitték azt a kapucinusok sirboltájában...

... A régi időkben egyetlen egy emlék maradt csak meg.

A Burg külső kapujának, ott, ahol Savoyai Jenő és Károly főherceg, az asperni győző lovasszobrai beszélgetnek egymással, három iver van. A jobb oldalon és a baloldalon keresztül mehet minden halandó ember. A közepő iver át-hajtani tilos... Valamikor itt csak a császár kocsija roboghatott keresztül, amikor minden reggel, pontosan fél nyolckor megjött Schönbrunnból... Fehér keztücs rendőr vigyáz arra, hogy a bolthajtáson, amely felett arany betűk hirdetik, hogy „Az uralkodás alapja a jog” halandó ember kocsija ne vágthasson át...

Ferenc József hatvannyolc esztendejéből ez maradt meg Bécsben...

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Rövid mese felnőtt mamák és örökifju bakfisok számára

Cicuka igazi kis hercegnő volt. Olyan polgári hercegnő, akinek a papája leépítések, küzdelmek és csődökön keresztül is megtartotta rosszmenetelű nagykereskedését, a hatszobás lakást és a nyögdecselő mamácska nyári fürdőző igényeit.

Papácska izzadt, gürcölt és féleljeszakkat fel és alá járt, számolgatva kétségbeesítő egyhangúsággal, míg anyácska fejtörőre hivatkozva a hálószobába könyörögte és limonádéval, továbbá termoforral vigasztalta meg. Gyakran járt a házhoz a házi orvos is, hogy megmérje apácska vérnyomását. Az ósz doktor bácsi ilyenkor sokáig csóválta a fejét. Orvosságokat írt, amit apácska nem vett be, rendelkezett, amit senki nem tartott meg.

— Ennek rossz vége lesz, — fenyegetőzött a doktor bácsi.

— Csak a lányomat férjhez adjam, ha az sikerül, majd lesz idő magamra is gondolni — válaszolta ilyenkor révedezve apácska.

Cicuka erről persze nem tudott semmit, hiszen a mesebeli hercegnők, mosolygós álmodozó szemekkel aranyos ruhába, pillangós cipellőkben táncolják át az életet.

Cicukának semmi nem hányzott, mivel mamácskája addig nyuzta szegény apácska fülét, amíg megvolt a mindennapi betevő selyemharisnyája, a bőséges tavaszi, nyári, őszi, téli tiz-tizenkét (csak a legszükségesebb) ruhácskája, cipőcskéje, pudercsokája, fűzőcskéje és az a sok más igazán kevés és olcsó holmi, amiből a mai bőséges világban oly egyszerű felépíteni könnyedre, illatosra, hódítóra egy polgári kis hercegnőt.

Cicuka zsúrjai híresek voltak. „Ugy, mint Amerikában” volt a jelszó. És Cicuka kis barátjaival együtt, miután megtartották a lánclánc eszterlánc játékot, leitták magukat. Igazi borral és likőrrel a forgatható bárszekrényből a lányaszobában. És ez olyan vicces volt!

A zsúr előkészületeiről Cicuka csak annyit tudott, hogy ilyenkor apácska a körben ebédelt és este az ületben maradt a könyvelővel sokáig. Anyácska veszekedett a szakácsnéval és felpofozta a takarítónőt, aki ilyenkor szobalánnyá avanszál. És Cicának délutánig ágyban kellett maradni, hogy szép legyen estére.

És egyszer, amikor már Cicuka huszon éves lett és apu esküvőzt apunak, hogy képtelen a kétségeitől látszatoteltet tovább vinni, megjelent a mentőangyal, mint mesebeli királyfi és feleségül kérte Cicát.

A családi tanács könnyes szemmel tárgyalta az esetet. Anyu diadalmaskodott, hogy lám mégis csak jó volt Siófokra költöni nyáron a pénzt. Mert a rendes, becsületes ifju, akit Samu bácsi ajánlott ugyan a családnak, mégis csak Siófokon szeretett bele Cicába és ugy ment haza becsületben megöszült fővárosi nagykereskedő apjához, hogy vagy azt a vidéki, édes, kis naiv, fürdőtrikós Cicát, vagy senki más feleségül nem vesz.

Cicuka akkor ugy viselkedett, ahogy ez sehogy sem illik egy igazi tündérlakóasszonyhoz. Toporzékolt és azt kiabálta, hogy utálom azt a majmot és a nyáron szöktem előre Siófokon. És különben is kopasz, hülyeségeket mond,

szürcsöli a levest és ebéd után fogpiszkálót használ. Aztán ráborult anyura és azt zokogta, hogy ő különben jó gyerek volt mindig, de ha Jancsi, az ő régi fiuja belehal ebbe az érdekházasságba, akkor ennek anyuék lesznek az okai és hogy ugy érzi, Jancsi nélkül nem tud élni, hiszen három éve mindig együtt táncolják a lázas foxokat és bár eddig elfelejtette feleségül kérni, de azért mégis nagyon szereti. És, és, és zokogta Cicuka jó lesz új divatlapokat hozatni, mert azt hallotta, hogy a színes menyasszonyi ruha a legújabb, semmiesetre sem a fehér.

Cicuka aztán végleg beleegyezett a házasságba, amikor apu félórás pesti telefonbeszélgetése után egy nappal hatalmas rózsacsokor és gyémántgyűrű érkezett Cicuka részére.

És aztán Cicuka hamarosan férjhez ment. Az nagyon szép nap volt. A legjobb barátjának sírógörcsöt kaptak az irigységtől. A régi szerelem nyilvánosan, a Piac ucca szemelátára leitta magát egy aranyos állattól elnevezett étteremben. Anyu izgatott volt és naiv tanácsokat adott. Apu megfogadta, hogy ezentul vallásos lesz, ha megengedte Isten, hogy megérje élete legboldogabb percét. És Cicát nászutra vitte a jobbsorsra érdemes, de jó lelkű ifju a halszagu Velencebe.

Cicuka, mint jószituált fővárosi hitves határozottan jól érezte magát. A fővárosi életben ugyan csalódott egy kicsit, ahogy elgondolta reggelenként, amíg ült a langyos fürdőben és a szobalány szappanozta a hátát. Azt hitte, hogy Pesten bálók, bárók és egyéb mámorok naponta ömlenek elé. És határozottan kellemetlenül érintette, hogy ebédkezés, takarítás, nagymosás és leszakadt nadrággombok mind az ő háziasszonyi lelkiismeretét terhelik.

Ekkoriban történt, hogy Cicuka látogatóba érkezett haza a nagy poros városba, éppen egy évvel az esküvője után. Meghatottan vonult be a régi kék lányaszobába. A barátnői azonnal felkeresték, ő

sokat mesélt nekik, azok pedig sürgősen lemintázták szerény harminc kis ruhácskáját. A barátnők után rokon és ismerős néni látogatták meg, akik mind lornyokon figyelték, vajjon elég boldog-e Cicuka? És Cicuka boldog is lett volna, hiszen jó férje bőséges zsebpénzzel engedte el és naponta gyöngéd levelekkel zavarta; de meghallotta, hogy Jancsi, a régi fiu, még mindig halálosan és csak ő belé szerelmes.

Éjszaka volt, a kísértetek órája pont 12. Cicuka nem tudott aludni, gondolt mérészet és hálószekrényére helyezett telefonon feltárcsázta a régi számot.

Sokáig jelentkezett. Cicuka álmodozva készítette fülét a jól ismert dörmögő régi hangra, amikor mintha kissé dühösen hallóztak volna a tulsó oldalon.

— Itt én vagyok, Cicuka — csicseregte.

— Lehetetlen! Igazán, maga az nagyságos asszony?

— Nem nagyságos asszony! Neked Cicuka örökre!

— Egy pillanatra bocsánat, hangzott hirtelen és Cicuka nem láthatta, hogy az elképedt ifju a hosszú, kínos tárgyalások után, most tudta csak kituszkolni a lejárt váltóval fenyegetőző házi uzsorásat azzal, hogy láthatja, most is gazdag özvegy, a menyasszonya telefonál. És majd a hozományból kifizet mindent.

— Halló, halló! — kezdte Cicuka. Én még mindig változatlanul, csak téged szeretlek és haza jöttem a mamámhoz, elfogok válni és kérlek, hogy...

Cicuka félórán keresztül, lágyan, reszketve, sejtélesen tervezett, álmodozott, suttogott, szerelmeskedett a telefonba; míg ijedten fel eszmélt a gyanus, vak csöndre.

A másik oldalon régen letették a kagylót. Cicuka előbb elájult. Aztán kisírta magát. Végül már kora reggel százsarvas táviratot küldött kopasz, de jólelkű férjének, hogy milyen kimondhatatlanul imádja.

A VÖRÖS FOLT

Irta: H. WILLIAM PEARY

(64)

Vécsey Leó fordítása

Tudtam, hogy szuggeráló képességem elég nagy, de nem is akartam soha hipnotizmussal foglalkozni és ez a felfedezésem örömmel töltött el. Magához térítettem Lolát, aki órákig ernyedten feküdt... Újabb fegyver a kezemben, melyet kihasználhatok.

.... október 11.

Elég egy tekintetem és a leány azt teszi, amit én kívánok. Egy ideig lázadozott, ellenkezni próbált, de semmi sem volt könnyebb, mint őt lefegyverezni... Már nem is olyan életunt. Szereti a kertet és ma hallottam énekelni is. Ugy érzem, mintha évek óta ismerném és ha nem látom, hiányzik. Ma megfigyeltem, hogy mélytűző szemével hosszasan nézett rám. Csak nem szerelmes belém, az öreg emberbe?

.... október 17.

Lola egészsége rohamosan javult, nincs messze az az idő, amikor végrehajthatom a műtétet. Szervezete nagyon hozzászokott a narkotizmushoz, ezért nem is vonom meg tőle teljesen ezeket a mérgeket. Szuggeszcióval gyógyítom s amint észreveszem, komoly sikert érek el. Ma hosszasan beszélt ne-

kem a multjáról és arról a házról, amelyben először narkotizálta magát. Érdekes volt, amit mondott. Egy élelmes asszony bérbe vette azt a rossz hírű házat, amelyben egykor engedélyezett mulató volt, amíg a rendőrség be nem tiltotta. Mindent, még az orgiák számára készített zárt páholsorral körülvett színháztermet is meghagyta és ebben a házban mérk csengő aranyért a lassu halált. Kíváncsi vagyok, hogy mi minden történhet ott, szeretném látni azokat a szerencsétleneket.

.... október 22.

Mindent előkészítettem a műtét-hez. Behívtam Lolát és mély hipnotikus álomba merítettem. Ott feküdt a pamlagon csaknem egészen meztelenül és én nyugodtan készülődtem a kísérletre. Kezemben az életet elvevő hajszálcsóvát, leültem melléje a pamlagra. Tekintetem szép arcára esett és a finom vonások láttára megremegett a kezem. Félttem... Összeszedtem minden erőmet, hogy testébe szurjam a tűt, de nem tudtam. Gyöngyözött a halántékom, a szívem, mint örült motor dolgozott, a kezem elernyed és a műszer a padlóra zuhant. Ki-

buggyantak szememből a könnyek és sirva borultam reá... Tudatára ébredtem, hogy szeretem, nagyon szeretem és drágább az életemnél... De mit tegyek, hogy végrehajtsam a kísérletet?

.... október 25.

Együtt mentünk el abba a házba, melyről Lola beszélt és megismerkedtem a tulajdonosnővel. Neki is, mint vegyész mérnök mutatkoztam be. Ezen az éjszakán jutott eszembe, hogy innen, az elitétek közül választok magamnak valakit a kísérlet számára. Furcsa gondolatom támadt és közöltem is a ház asszonyával. Érdekelte, hogy narkotikumok hatása közben lehet-e tömegszuggeszciót és milyen fokot előidézni. Azt ajánlottam a tulajdonosnőnek, hogy Lolával együtt misztikus mutatványokkal szórakoztatam vendégeit, akik előtt én, mint keleti mágus, a leány pedig perzsa táncosnőként szerepel. Megkérdezte, hogy mit kívánok ezért én, hogy gyanut ne fogjon, a látogatottság növekedése arányában, a jövedelem egy részét kértem... Kíváncsi vagyok, hogy elfogadja-e az ajánlatot.

.... október 30.

Ma szerepeltünk először a Mámor Páholyában. A hatás, amit elértünk, várakozásomon felüli volt. A narkotikumoktól bódult emberek idegzetére élénken hatott a különös fény, a scenirozott fátyoltánc s amikor tetőpontját érte el idegrendszérük beteges működése, sikerrel

járt a szuggeráló kísérlet. Csaknem valamennyien, mint élettelen testek estek hátra és mély álomba merültek. Kár, hogy ott nem végezhettem el a műtétet.

.... november 9.

Lola már társtulajdonosa annak a háznak és erre a szerepre az én kedvemért vállalkozott. Lakást béreltem számára a ház közelében egy másik utcában. A két épület tűzfala összeér és átjárót készítettünk. A Mámor Páholya a mutatvány óta nagyon látogatott, de vigyázni kell, nehogy a hatóságok közbelépjenek. Csak olyanokat engedünk be, akikről határozottan tudjuk, hogy rabjai a mérgeknek. A vendégeket megrostáljuk és ezt a munkát az én kérésre Lola végzi. Én nem mehetek vele ezekre az utaira, kísérelőre pedig feltétlenül szüksége van. Szerződöttem melléje gavalérral. Egy kivénül vidéki színész játssza mellette az udvarlót és azt hiszem, szerelmes is Lolába. Nem is hittem eddig, hogy ilyen aljas emberek is vannak, akik pénzért játszá a gazdag barátot... De mégis jó, hogy vannak.

.... november 16.

Megtörtént. Egészen jól érzem magam és nem is értem, hogy miért késlekedtem eddig, a páholyából reám meredő arcok közül kiválasztottam egyet. Megjegyeztem a páholyt és amikor eszméletlenül feküdt, bementem hozzá. Nem akartam, hogy bárki is sejtjen valamit.

(Folytatjuk.)

Tiszántúli Közgazdaság

*Megmondjuk
őszintén, hogy*

elkeseredett szívvel olvassuk hétről-hétre az új jelentéseket, amely arról számol be, hogy hány debreceni iparos és kereskedő adta vissza az iparát. Eszünkbe jut a világháború, amikor aggodalmas rettegéssel vártuk a hadvezetőség hetenként kibocsátott veszteség listáit és lélegzetvisszafojtva futották át a névsort: nincs-e köztük rokon, barát, ismerős? S ha a hősi halottak, sebesültek, eltűntek, fogságba esettek névsorában nem is találtunk hozzátartozót, mégis a sírás fojtogatta a torkunkat, hiszen az „idegenek” is testvéreink voltak: szegény, szerencsétlen magyarok. Akiknek most a neve a megszűnt debreceni iparosok és kereskedők gyászlistájára felkerül: mind-mind hősi halottak, áldozatai annak a kétségbeesett kegyetlen harcnak, amelyet a gazdasági élet háborus frontján vívtak a megélhetésért, a fennmaradásért.

Ebben a harcban nincs irgalom senki számára. Hiába a szorgalom, a becsület, a tehetség — mert a szerencsére is szükség van. Olyan tisztesség, szolid, munkabíró debreceni kereskedők és iparosok hullanak el hétről-hétre, akik pedig igazán megérdemelnének egy-egy karaj kenyeret. És a

vesztésgyűjtemény folyton bővül, egyre többen dőlnek ki a sorból s mikor a nevet olvassuk, minden névvel megtorpanunk néhány pillanatra s arra gondolunk, hogy egy-egy név egy-egy életet takar, egy-egy egzisztenciát, egy-egy családot, akik máról-holnapra talán a legkétségbeesettebb nélkülözések közé kerülnek.

És arra is gondolunk kell, hogy mi történik azokkal, akik még állják a sarat, akik még kinlódnak, verejtékezik, próbálkoznak tovább is, hogy megkíséreljék nyitva tartani az üzletüket vagy a műhelyüket. Mi történik azokkal, akik még „dolgoznak”, akik utolsó garasait, utolsó csepp hiteleiket is feláldozzák, hogy a pusztulás forgószél el ne sodorja őket. Ezekről nem készült lista, pedig ezek is, szinte kivétel nélkül szenvednek, vergődnek. Ezek még nem halottak, „csupán” sulyos sebesültek. Nem hisszük, hogy Debrecen óriási iparos és kereskedő társadalmában akadna akár csak 5 százalék olyan iparos és kereskedő, akinek a jelene ne volna más kétségbeesett erőfeszítésnél és a jövője ne lenne sötét és bizonytalan.

Nem akarunk pesszimizmust hirdetni és reménytelenséget prédikálni, de azok a nagy urak, akik a kereskedelem és ipar sorsát intézik, döbbenjenek rá végre a bajokra és veszélyekre és jöjjenek segíteni, gyorsan, nagyon gyorsan, minél hamarabb, mert holnap vagy holnapután talán már a segítség is teljesen hiábavaló lesz.

mindenki vigyáz a maga vevőjére s végül a folyton csökkenő forgalmát folyton kisebbedő haszonkulcs mellett bonyolítja le, aminek az eredménye nem lehet kétség.

Ha rá lehet kényszeríteni a kereskedőt arra, hogy adót fizessen, kell, hogy kényszeríthető legyen arra is, — és ha van ilyen mód, úgy az elősegíthető — hogy ezt az adót megkeresse, hogy árába azt bealkulálja. A fentiek szerint ugyanis elég, hogy egyik vagy másik kereskedő menjen le a haszonkulccsal, rövidesen kénytelen-kelletlen a szomszéd kereskedők is ugyanolyan módon kell, hogy lezállítsák az árait, ezt követik azoknak a konkurrenciái s végül azt látjuk, hogy az egész városban, egész környékén rosszak az árak, nem lehet bealkulálni a legszükségesebb jövedelmet sem s ezt a lavinát talán egyetlen egy kereskedő indította meg. Sajnos, ma nem áll mód arra, hogy egy ilyen lavinának a megin-

ditását meg lehessen akadályozni, mert a hivatalos felfogás nem egyezik a szakemberek felfogásával abban a tekintetben, hogy mi a tisztességtelen verseny.

Mindazoknak, akiknek érdeke, hogy a kereskedők keressenek, össze kell fogyniok arra, hogy kényszeríthetők a kereskedő a maga tisztességes polgári hasznának az elérésére és hogy tiszteltetben tartsa a maga versenytársainak ezirányú törekvését.

Ezen a ponton teljesen egyezik az érdekeltségek és a pénzügyi hatóságok érdeke. Az államkincstárnak fontos érdeke, hogy adóalanyai megmaradjanak, mert semmit sem ér, ha adókövetelése papíron maradnak s mire behajtásra kerülnek, semmivé válnak. A nagyközönség érdeke is az, hogy szolid kereskedelem lássa el áruval, mert ez az egyetlen biztos módja annak, hogy állandóan egyenletes minőségű, friss árut kapjon. Az érdekelteknek a pénzügyminisztériummal egyetértésben tervezetét kellene kidolgozniuk, amely alkalmas arra, hogy adózó- és fizetőképes alannya tegye a fűszerkereskedőt. És ez nem is a fűszerkereskedő érdekvédelme, hanem közérdek.

Nagy lépésekkel halad előre a fűszerkereskedők vasárnapi munkaszünetének ügye a megvalósulás felé

E hasábkon már többször beszámoltunk arról a nagyszabású mozgalomról, amelyet Kontsek László nagykereskedőnek kezdeményezésére Debrecenben indítottak a fűszerkereskedők, követelve, hogy joguk legyen a teljes vasárnapi munkaszünethez.

Érdekes állomásához jutott el most ez a jólszervezett, céltudatos mozgalom. Miután páratlan energiával és szívóssággal leküzdötte az ellenállást, amely bizonyos oldalról pusztá kényelemszeretetről, mint mindig megmerevedett rendszer támasza, utjában állott, ma már a parlament is tárgyalta a kérdést és Kóródi-Katona képviselő interpellációjára a kereskedelemügyi miniszter, dr. Fabinyi Tihamér igen

kedvező választ adott, amennyiben közzölte, hogy foglalkozik a problémával és rövidesen lehetővé fogja tenni annak szabályozását.

Ebben a kedvező atmoszférában határozották el a debreceni érdekeltek, hogy audienciát kérnek a minisztertől, hogy az ügy mielőbbi tető alá hozatalát személyes érveléssel is elősegítsék. A miniszter most értesítette Kontsek Lászlót, hogy e hó 15-ig fogadja a debreceniek küldöttségét. Debrecenből mintegy husztagu küldöttség fog megjelenni Kontsek László vezetésével Fabinyi miniszter előtt, akinek állásfoglalása elé érdeklődéssel néznek a fűszerszakmában.

Kereskedelem

A fűszerkereskedők tulzott versenye pusztulással fenyegeti az élelmiszer-szaktát

Irta: Lukács Andor nagykereskedő.

A napról-napra rosszabbodó gazdasági viszonyok nemcsak közvetlenül végzik romboló munkájukat, hanem a kereskedők egy részénél még egy olyan üzleti kalkulációs rendszert is kiváltanak, amelyek hatásukban éppen olyan rombolást képesek elvégezni, sőt még rosszabb azért, mert lassanként mindenki részére lehetlenné teszi az alkalmazkodást s megfertőz halálosan egész szakmákat, egész környékeket.

Egyének és világrészek szenvednek a mai gazdasági viszonyok mellett. Nagyon jól tudom, hogy az orvosság nem lehet olyan egyszerű dolog, mindamellett úgy gondolom, meg kell próbálni kicsiben, kis körzetben, csak indítsuk el azt a körforgást s lássuk meg, hogy nem-e fog valamilyen eredmény mutatkozni. Hacsak arra gondolunk, hogy rosszabb már amugy sem lehet, már akkor is saját magunk iránti kötelességünkben is meg kell mindent tenni, hogy helyzetünkön javíthassunk. Évek óta arról vitatkozunk, hogy ki okozta a mai helyzetet s kinek kell megkezdnie annak megjavítását, e helyett próbáljuk meg, hátha saját erőnk-ből tudunk legalább a saját helyzetünkön annyira javítani, hogy elviselhetővé váljék a jelenünk s a fent már említett körforgás következtében szabályos idő elteltével meg kell indulnia egy javulási folyamatnak.

Induljunk el tehát saját magunk üzemből s nézzünk szét egy kicsit, hogy mit látunk:

Az a körülmény, hogy napról-napra több üzlet nyílt, némelyik hozzáértés és türelem nélkül, még nem lehet nagy baj a többire, ilyen mindig volt s csak ideig-óráig tartott. Sokkal nagyobb bajt látok azonban abban, hogy a fogyasztási képesség csökkenésével arányosan csökkenő forgalom nincsen arányban a haszonkulccsal. A kereskedelem, illetve annak jövedelme magával hozza azon törvényt, hogy ha a forgalom csökken, úgy kisebb forgalomnak kell kihozni azt a hasznot, amit azelőtt a nagyobb forgalom eredményezett. Az adóhivatalok például ezt a törvényt szigorúan szem előtt tartják, ezzel szemben a kereskedők egy nagy része a forgalom csökkenésével egyenes arányban szállítják le a maguk haszonkulcsát, arra gondolva, hogy ha valamivel olcsóbban adnak valamilyen árucikket, úgy forgalmuk növekedni fog, nem azért, hogy a közönség inkább meg tudja venni, mert hiszen olyan mértékben nem képesek levinni az árakat, hanem azért, mert a konkurrenciától elhalásszák a vevőt. Innen indul ki minden baj. Mert a forgalmuk nem fog ezáltal emelkedni, hiszen ha leviszik az árakat, úgy a konkurrenciát ez azonnal észreveszi s kénytelen ugyanazt tenni,

A mezőgazdaság sorsa a magyar nép millióinak sorsa

Irta: Vajda István,
a Gazdasági Egyesület titkára.

A súlyos válságba jutott magyar mezőgazdaság kétségbeesett helyzetében évek óta vár erélyes kormány intézkedésekre, amelyek ha nem is tehetnék egyszerűen rózsássá a magyar gazdasorsort, de legalább megakadályoznák a gazdaegzisztenciák további tönkremenését és segítséget nyújtanának a bajba jutott gazdának ahhoz, hogy vagyona egy majdan bekövetkező jobb s boldogabb időre átmentse. Sajnos, az ezirányban eddig tett kormányintézkedések a mezőgazdasági válság gyökeres megoldására nem alkalmasak s éppen azért sokkal nagyobb, erélyesebb intézkedések sürgős életbepótlására van szükség.

A földműveléssel foglalkozó lakosság két országos érdekképviselete: az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az Országos Mezőgazdasági Kamara tagjából álló u. n. válság bizottság — mely-

nek tagjai között agrárvezéreink legkiválóbb férfiai találhatók — állandó permanenciában van s állandóan keresi a válság megoldására alkalmas módokat, amelyek a mezőgazdaság sorsának javítására alkalmasak lennének.

A válság bizottság legutóbbi terjedel-

Eredeti párisi modellek!

Tavaszi bundák!

Nemes rókok: ezüst, kék, polár, kereszt, kamcsatkai

Dán Fülöp-nél

BUDAPEST, Dorottya uca 1.
Gerbaud sarkán,

mes és a gazdasági életnek ugyyszólván egész területére kiterjedő memorandumot dolgozott ki és juttatott Gömbös Gyula miniszteremlék elé, melyben rámutatott arra, hogy a világgazdasági helyzet javulása mindegyre késik s így attól a gyors segítségre szoruló magyar gazdaközönség boldogulását nem várhatja, emélfogva a gazdabajok felsorolásával egyrészt a termelési rendszerünk megfelelő reformját s gazdaságosságoknak intézményes rendezését sürgeti.

Kimutatta, hogy a mezőgazdasági termékek belső forgalmát nehezítő, e termékek értékét és fogyasztását csökkentő állami és helyhatósági terheket (forgalmi-, fogyasztási adók, városi illetékek, kövezetvámok, helypénzek) mérsékelni kell, a vasúti és hajózási szállítási díjakat a mostani termény- és állatárakhoz kell arányosítani, engedélyezni kell a teherautó fuvarozást, a belső forgalomban ki kell küszöbölni a túltengő közvetítést, a mező- és erdőgazdaságot bizonyos vonatkozásban vámvédelemben kell részesíteni, meg kell akadályozni az itthon megfelelő mennyiségben előállítható mezőgazdasági termékek behozatalát.

Sürgeti a memorandum az agrár-export előmozdítására és a belföldi termelés racionalizálására mielőbbi intézkedések megtételét, a deviza-gazdálkodás olyan kezelését, hogy annak minden elérhető előnye a mezőgazdasági export javát szolgálja, kereskedelmi kompenzációs szerződések létesítését kívánja s az ipari vámvámkoncesszióknak a mezőgazdasági agrár-export javára való felhasználását.

A közterhek kérdésében agrár adózási rendszerünknek gyökeres reformját a új, igazságosabb alapokra való fektetését kívánja az emlékirat, aminek folyamánként a közterhek a gazdák teherbíróképességét ne muljék felül s a bebizonyítottan veszteséges üzemek a közteherviselésétől mentesüljenek, a földadó elengedésének szabályai újból állapíttassanak meg, a földadó alapján kivett különféle járulékos közterhek mérsékeltenek; a jövedelemadónál ne a feltételezett, hanem a valóságos jövedelmek vétesenek alapul, a rögzített adóalapokat oldják fel, az egyházi és iskolai adóztatásnál mutatózó nagy aránytalanságokat szüntessék meg, a gazdálkodás folytatása érdekében szükséges s adótervezések miatt történő végrehajtás aól kivont gazdasági felszerelések igen szük köre a gazdaság terjedelméhez bővíttessék ki, végül az állami köztartozások után a törvényesnél magasabb kamat ne legyen számítható.

A gazdaságosságok mielőbbi gyökeres rendezésének rendkívül fontos kérdésére hívja fel végül az emlékirat a kir. kormány figyelmét, 3%-ban jelölve meg azt a kamatlábat, amelyet a mezőgazdaság általában még meg tudna fizetni. A végleges rendezés is további gazdaságosságvédelmi intézkedéseket sürget a kamatterher leszállítása s az eladósodott gazdák elárverezéstől megvédése iránt.

Tiszántúli földbérlok gyűlése

A Debreceni Hajdu- és Biharmegyei Földbérlok Egyesülete által összehívott tiszántúli bérlogyűlést ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg a város háza közgyűlési termében.

A tárgyalandó kérdések fontosságára és a földbérlok körében megnyilvánult nagy érdeklődésre tekintettel a gyűlés igen látogatottnak ígérkezik.

A gyűlésen az Egyesület elnöke, Vársáry József felsőházi tag fog elnökölni, ki nagyobb szabású beszédben

ismerteti a haszonbérlok és általában a magyar mezőgazdaság helyzetét.

Résztesz a gyűlésen mint előadó az Országos Egyesület ügyvezető-elnöke, dr. Pátkai Béla is.

Az elnökség kéri a haszonbérlok minél nagyobb számban való megjelenését.

ISMÉT FENYEGETI A TENGERITERMEST A MOLY

Tovább kell folytatni a tengeri moly elleni küzdelmet

Gazdasági körökből kapjuk az értesítést, hogy a tengeri moly az idén előreláthatóan ismét nagymértékben veszélyeztetni fogja a termést. Az utóbbi években a kormány tervszerű akcióval védekezett a moly továbbterjedése ellen, éppen ezért a teljes siker érdekében nagyon kívánatos volna, hogy a molyirtás ellenőrzése most is kellő időben a legszigorúbban ellenőriztessék. A gazdák jól felfogott érdeke is kívánja a molyirtást, hiszen a moly szinte elemi kár számbamenően semmisíti meg a termést.

Értesülésünk szerint a gazdasági felügyelőség is szorgalmazza a várost, hogy ebben az irányban a törvényi intézkedéseit kellő időben hajtsák végre, hogy ezáltal a közbizony megóvassék.

GAZDASÁGI CSELÉDJUTALMAZÁS

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a hosszú időn át ugyanazon munkaadónál teljesített munka elismeréseként megalkulása óta minden évben több olyan gazdasági cselédet s munkást szokott megjutalmazni, akik erre a kitüntetésre rászolgáltak.

Debrecen város területéről ez évben B a n a Sándor hortobágyi cifragulyai számadót s T ó t h András és P ó c s i Ferenc gazdasági cselédeket hozta javaslatba kitüntetésre a Debreceni Gazdasági Egyesület, kik közül Barna Sándor számadó 34 év óta pásztorodik becsülettel a Hortobágy közlegelőm, Tóth András 26 év óta szolgál hűséggel Nagy Mihály Rákóczi uccán lakó gazdánál, Pócsi Ferenc pedig 28 éve teljesíti lelkiismeretesen, mint gazdasági cseléd szolgálatát az Öry gazda-családnál. — A kamara elnöksége által kitüntetett három gazdasági alkalmazott részére a nekik adományozott kitüntető oklevelet és 50—50 pengő pénzjutalmat báró V a y László főispán, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke személyesen fogja átadni a hó 7-én,

vasárnap délelőtt a városházán a Mezőgazdasági Bizottság ülésében a gazdasági Bizottság kiküldötteinek jelenlétében megfelelő ünnepélyes formák között.

— Gazdasági előadás a szerezcsenposloska elleni védekezésről, Geréby György okl. gazda, gazdasági felügyelői gyakoronok folyó hó hetedikén, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében a gabonafélékben nagy károkat okozó szerezcsenposloska elleni védekezésről tart előadást.

Debrecenben 515 cipésziparos a nyomor lejtőjére került

Irta: Horovitz Vilmos, a cipészszakosztály elnöke.

Ha tönkrement ipari szakmáról kell beszélnünk, akkor elsősorban kell beszélni a cipésziparról, amely a tönk szélére került. Az iparosok nem tudnak megélni, nem tudnak munkához jutni és az 515 debreceni cipésziparos a nyomor lejtőjére került, amelyen egyre lejjebb csúsznak. Új cipőt ma már ritkán csinál a kisiparos, javításból

tengődik, alig tudva megkeresni a szegényes napi kenyeret.

Arra már nem jut, hogy ruházkodjék is rendszeresen, hogy az adóját is meg tudja fizetni.

A cipésziparosok 25 százalékának minden értéke a zálogházba vándorolt, már eladva a butora, elkötővetyélve a jobb idők munkájának minden szép gyümölcse.

A verseny igen nagy a még található munka után és sokan áron alul is dolgoznak, csak hogy pénzhez tudjanak jutni, hogy

legyen mit enni ebédre.

Ez sem vezet jóra, mert a helyzetet nem javít, csak egy nappal tovább tartja a nyomort. A kontárok is sokat ártnak, a küzdelem meg van szervezve ellenük, de kevés eredménnyel dolgoznak az ellenőrök, ami érthető is, hiszen nem lehet kivenni a száraz kenyeret a szegény ember szájából, nem lehet mégsem eltűnti attól a kis munkától, amely az éhenpusztulástól menti meg. Azok ellen a kontá-

30—40 év körüli jó megjelenésű,

kiváló jogász, régi ügyvédi irodába benősülhet. Ügyvéd elhalálása miatt Leveleket közvetít „Benősülés” jellegére a kiadóhivatal.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMANYPICACI ÁRAK.

Buza 14.00—13.00 és boletta, rozs 8.50—8.00 és boletta, árpa 8.50—8.00, zab 7.50—7.00, tengeri 6.20—6.00, lucerna 4.50—4.00—3.20, széna 3.50—3.00, lóhere 4.00, búkköny 3.00—2.70, alomszalma 1.80—1.60, rozesszalma 2.00.

rok ellen, azonban, akiknél nincs „enyhítő körülmény” — kiméltlen szigorúsággal járunk el.

Nagy veszélyt jelent a cipésziparosokra a borkartell, amely úgy szabja meg az árakat, ahogy akarja

és nagy veszélyt jelentenek a nagy gyári üzemek, amelyekkel szemben nehéz tartania versenyt, különösen akkor, amikor a közszállításoknál nagy előnyökhöz jutnak. Szükséges lenne a cipésziparosokat beszervezni, egy nagy gazdasági szervezetbe tömöríteni, hogy érdekeiket védeni tudják. A debreceni cipészek egy munkavállaló csoportot már szerveztek, kicsiny keretek között és már kaptak is kisebb megrendeléseket. A népjóléti hivataltól 150 pár cipőre, a várostól 100 pár cipőre. Ez a munka azonban nagyon kevés az iparosok számára mérve. A toldozásból-talpalásból, pedig nem tudja magát fentartani ma egy üzlettel bíró cipésziparos sem. Két-három cipőjavítás ha kerül naponta, de az éppen csak hogy arra elég, hogy a szükös kenyeret biztosítsa, lakbér, boltbér és adók már nem fizethetők. Így szünik meg adóalanyok lenni a cipésziparosok.

A cipész munkások sorsa, amely természetesen hozzá kötve a cipésziparhoz, mert hiszen ha az iparosnak nincs munkája, nem tud munkát adni a segédnek sem. A munkabérek nem magasak, nem lehet fizetni többet hetenként 10—12 pengőnél átlagban. Ilyen bérek mellett is a 400 cipész munkásnak csak 25—30 százaléka jut munkához.

Ez a helyzet ma a cipésziparban és ezen akarnak segíteni a cipészek azzal, hogy gazdasági szervezetbe tömörülnek, de ha a viszonyok nem javulnak, ha a közönségnek mindig kevesebb pénzre lesz, ha a kisipar támogatása a kormány részéről csak ígérgetés marad, akkor nem segít itt már semmiféle szervezkedés.

UTAZÁSI KEDVEZMÉNY A SZEGEDI IPARI VASARRA.

A kereskedelemügyi miniszter május 24-től június 7-ig utazási kedvezményt engedélyezett a május 27-én megnyíló ötödik Szegedi Ipari Vásár vidéki látogatói számára. A 33%-os kedvezmény május 24-től június 5-ig lehet Szegedre utazni és a kedvezmény május 27-től június 7-ig érvényes a visszautazásra. Az igazolványok ára darabonként 2 pengő és vásárbelépő jegyül is szolgál. Az igazolványok a Menetjegyirodában kaphatók.

Magyar Általános Hitelbank

debreceni fiókja

foglalkozik az összes bankügyletekkel.

Az intézet alapított 1867-ben, a debreceni fiók alapítási éve: 1908.

Saját tőke: 67 millió pengő.

Fiókok és affiliált intézetek a nagyobb városokban.

MEGSZUNT IPAROK

A múlt héten az elsőfoku iparhatóság a következőket törölte lajstromából:
 Pető István timár, özv. Böszörményi Gáborné nőiszabó, Horovitz Andor nagykereskedő, London Lászlóné nőiszabó, Makai Lajosné szatócs, Rózsa János két lóval fuvaros, özv. Lente Lajosné baromfi éstojskiskereskedő, Szoboszlai István műszerész, autószerelő és villanszerelő, Bernáth Lajos szatócs, özv. Gottlieb Sámuelné szatócs, Kapusi István hordár, Szabó Józsefné nőiszabó, Kelemen Gábor hordár, Kasitska Lajos korcsma, Moskovszki Endréné nőiszabó, Gulyás Istvánné gyengeborjúhus árusítás, Bukta András széna-szalma kiskereskedés, Bárti János és Molnár közkereseti társaságban épület és millakatos, Klein Imréné uri és nőidivat kiskereskedő, Ellás Albertné halkereskedés, Makai Béláné szatócs, Ormós József timár, Horváth János burgonya vételének kicsinybeni közvetítése, vitéz Szabó Mihály szikvizgyártó, dr. Payor Győző és Weber Sándor könyvkötő, Schwartz József kész férfi és fiuruha kereskedő, Bleier Ernő elektrotechnikai és műszaki cikk kiskereskedés, özv. Szilcs Bertalanné cipész és cipőfelsőrész készítő, Sándor János és Derda András közkereseti társaságban férfiszabó, özv. Tóth Sándorné pipere-kötszer-háztartási cikk kiskereskedés.

ÚJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK DEBRECENBEN

A múlt héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:
 Pataki Jánosné korcsmáros, Pozsonyi

Haasenstein és Vogler
 hirdetési iroda r. t.
átköltözött.

ÚJ HELYISEGEI: Budapest, Dorottya ucca 8. sz. alatt

Telefonszámok maradtak: Aut. 32-3-22 és Aut. 33-6-54.

Ferencné ecet kiskereskedés, Herc Sándor szatócs, vitéz Varga József fuvaros, Hermann Nándor fehérnemű készítés, Breuer Juliánna szatócs, Meuritz Ottó-Mauritz Ottóné-Márton András ec v. Márton Gyula fióküzletként villanszerelő, Mauritz Ottó, Mauritz Ottóné, Márton András és v. Márton Gyula fióküzletként autószerelő, Spitzer Sarolta szatócs, Goldstein Dezső fuvaros, Szombathi Ilona férfi és női fodrász, Boldog Erzsébet női divat kalapkészítő, Kálló József gyümölcskiskereskedő, Berkovics Andor férfi és női fodrász, Dubnitzki Péterné szatócs, Pál János szappanos, Sóvágó Sándor sütő, Tóth Ferenc kömlévesmester, Kiss László korcsma, Eiland Sándor szatócs, Alföldi Imre szatócs, Lukács József vendéglő-szálloda, Kiripolszki Károly sütő, Lindenfeld Irén szatócs, Csengeri Teréz rőfös-rövidárudivat kereskedés, Boldizsár János szappanos, dr. Ruzsinszki Barnabásné juhgomolyát feldolgozó üzem, Köhn Ilona halkereskedés, Kelemen Ilona kész férfi és fiuruha kiskereskedés, Hangya termelő és ért.

kesítő szöv. élő baromfi és tojás nagybani és kicsinybeni vétele és eladása, Hangya termelő és értékesítő szöv. vágott baromfi és apró állatok nagyban és kicsinyben való vétele és eladása, Hangya termelő és értékesítő szöv. baromfi és apró állatok vágása, kopasztása és ezek forgalombahozatala, Hartl Ignác szatócs, Goldstein Ferencné szatócs, Erdős Gyula burgonya, zöldség kiskereskedés, Vásárhelyi József hordár, Török Barnáné szatócs, Mezei György Széna, szalma kiskereskedő, Edlitz Arnold papír, író- és rapzser kiskerekedő, ifj. Abel Aladár virágkiskereskedés.

A múlt héte ntehát összesen 40-el szaporodott az iparosok és kereskedők száma Debrecenben.

KÁVÉHAZBAN ÉTTEREMBEN CUKRASZDABAN BORBÉLYNAL

kéreje a FÜGGETLEN UJSÁGOT.

A FÜGGETLEN UJSÁG
 hirdetései mindig eredményesek!

VERSENYTÁRGYALASI HIRDETÉMÉNY

Az egyenruházott városi alkalmazottak részére szükséges 62 drb. csizmanadrág, 55 pár csizma, 86 pár cipő, 193 drb. nyári zubbony és 88 drb. pantalló és 76 drb. esőköpeny szállítására írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

A szállítási határidő 1933 június hó 30. A szállítási feltételek és az ajánlati úrlapok a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Debrecen, rendőrségi épület III. emelet 92/b. sz. szoba) hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve azokat a fentemlített hatóság — portóköltés beküldése ellenében — megküldi, ugyanott a szállításra vonatkozólag részletes felvilágosítás nyerhető. Egyebekben a szállításra a 88500-1929. B. M. sz. Közszállítási Szabályrendelet rendelkezései az irányadók.

Az írásbeli zárt ajánlatokat 1933. évi május hó 17-én szerdán délelőtt 11 óráig lehet a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál a fentebb megjelölt hivatalos helyiségben beadni.
 Debrecen, 1933 április hó 22-én.
 Dr. Vásáry István polgármester.

Laptulajdonos:
 Debreceni Független Ujság Vállalat.
 Nyomatott Nagy Károly és Társai kőforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

Házasság
 Intelligens izr. 28 éves kereskedő, jömeneteli üzlettel, cirka 10.000 pengő pénzvagyonnal. Feleségül venne 18-24 éves intelligens fiatal leányt legalább 10.000 P hozománnyal. „Diszkreció” jellegre a kiadóhivatalba. 10061

Bagolyvár
 26 méter hosszú kuglizója megnyitott Uradalmi fajborok, frissen csapolt sör, esténként cigányzene. Különszobák, kert-helyiség. Hid ucca 14. Gázgyárral szemben. 3943

Házasságokat
 biztos sikerrel diszkreciónal közvetít Hegedűsné, Ferenc József ut 70., földszinten első ajtó. 3958

Levelezés

Angol
 nyelv tanulásában haladó hölgy ismerettségét keresi diplomás középkorú ur. Jellege: „Gyakorlás”, Széchenyi uccai kölcson-könyvtárba. 3992

Fess
 barna urileány jömegjelenésű, intelligens séta- és szórakozó partnert keres. „Barátság” jellege. 3973

Özvegy
 férfi idősebb egyedülálló urnő ismerettségét keresi. iszkreció biztosítva. Életkörülményt feltáró választ „Ismerettség” jellege alatt kiadókba kérek kedden délutánig. 1135

Betöltendő állás

Mindenes
 bejárófőzőnt keresek azonnalra Schön, Egymalom ucca 4. Reggel hétkor. 3938

Keresek
 perfektlül főző szakácsnőt május 15-re. Jelentkezés naponta tüzéraktanyában, tisztú étkezdében. 384

Gazdálkodót
 vezetőnek — társ — tizezerrel keresek. Hirlapiroda, Széchenyi 6., Debrecenben. 1082

Ispánt
 keresek 500 pengő kaucióval, aki vajgyártásban, baromfi nevelésben gyakorlott. Cim: Péterfia u. 8. 3957

Fiatalt
 bejárónó felvétetik Csapó 41. 10062

Hölgyfodrásznő,
 ki manikűröz is, felvétetik. — Arany János 18. sz. 3985

Házmasternek
 gyermektelen házaspár felvétetik. Szent Anna u. 60. 1109

Tanulóleányt
 fölveszek. Kossuth ucca 18. sz. Zombor Károly nőiszabó. 3998

Cipészegéd
 hétszamosnak bentkosztal felvétetik. Csapó ucca 49. Abrabán. 1164

Tűzőnök
 és ragasztók felvétetnek Klein Salamon cipőgyárban, Garai ucca 24. 3979

Kossuth
 u. 18. alá házmaster keresek, rendes házaspárt. 1154

Villanszerelő
 tanulótl középiskolával felvesszünk. Borka és Biró, Kossuth u. 8. 1143

Házmaster
 felvétetik, kinek felesége házimunkában segítene. Kossuth 60. Keresztépület. 1139

Rendszerető
 perfektlül főzni tudó leány vagy fiatal asszony szerény háztartás vezetésére azonnali belépésre kerestetik. Domb ucca 17. 1132

Tanulóleány
 fizetéssel felvétetik Debreceni Lajosné paplanvarrodájában, — Kossuth 11. 1112

Kifutóleány
 felvétetik. Aruközvetítő, Csapó 14. sz., keresztépület. 3996

Gépész
 keresek a nyári cséplési időre. Cim a kiadóhivatalban. 1156

Szobaleány,
 perfektl, azonnalra felvétetik. — Széchenyi ucca 21., emelet hátsó lépcső. 1153

Házmasterpárt
 keresek. Károly Ferenc József ut 26-c. 1164

Állást keresők

Egy havi
 fizetésemmel honorálom, aki bármilyen szerény irodai állásban elhelyez. Cimem: Csapó ucca 9., kenyérület. 3874

Megbízható,
 józanéletű ember elmenne kocsisnak vagy hetesnek, felesége bejárónőnek. Lorántffy u. 12. 59

Állást
 vállalnék, éjjeli ór vagy kapusit, vagy más hasonlót. Kaucióval rendelkezem. Varga Imre Nyil u. 93. 1084

Intelligens
 németajku zsidónő gyermekekhez elmenne, kitünően főz, önálló házvezetést vállal. Cim: Fráterné, Degenfeld tér 10. 1160

Ingatlan

Emeletes
 üzletsház központban jóbérvédelemmel vagyonmegosztás miatt eladó. Értekezni: Piac u. 7. könyvüzlet. Közvetítőket díjazok. 3936

Felépítéshez
 alkalmas ház eladó. Kézimunka-függönyök, ágyszerítő, terítő, ág, tükör, abroszok eladók. Szent Anna 34. 1153

Főtuvalon
 levő házamat 30 éves nagy, modern fűszerüzlettel eladom, esetleg bérbeadom. Cim a kiadóban. 3981

Eladó
 Beivárosban Lchel u. 22. ház nagy kerttel. — Értekezhetni Eötvös u. 7. alatt. 1104

Sürgösen
 eladó 350 pengőért tégla ház Nyiradonyban. Értekezni Salétrom ucca 5., emelet. 3955

Adómentes
 belterületi modern kétszobás ház eladó. Kétezerrel átvehető. Apaffy 113. 3962

Ház olesón
 eladó. Nyil ucca 30. szám. 3964

Bánkon
 30 és fél kat. hold föld eladó. Értekezni lehet a 102. sz. a. 3975

Eladó
 kedvező részletfizetési feltételekkel a Dévai u. 11. sz. 1 szoba, konyhából álló új ház. Értekezni Csóka Pál 23. 10063

Nyil u. 107.
 alatti ház eladó. Értekezni lehet Rothermere 57. 10066

Házhelyek
 Kerekes telepen, Szávay ucca 2. szám alatt törlesztésre eladók. 1106

Villa
 4 szoba előszobával, 2000 négyzetes földdel, parcellázásra igen alkalmas, eladó. Aczél ucca 9. 60

Adómentes
 új ház kétréndbeli lakással eladó. Ara 8000 pengő. Felét, mint saját pénzem rajta hagyom egyezés szerint. Értekezni a helyszínen: Kingyeshgy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lehotaival.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

SAMU JÁNOS

OPB. engedélyes hirdetései:
Eladó földek: Szepesen 18, Ondódon 14, 10, 11 holdas tanyás 720 P, Ebesen 15 tanyátlan 670 P, városhoz 8 km. 32 hold prima tanyás homokbirtok olcsón és a vételár egyharmadával is átvehető, a többi teher. Szabolcsban 780 holdas felerészben buzatermő holdanként 240 P, fele t. eger. Cerén 20, 18, Hajdumegyében fekete 125, 60 holdas kastélyal olcsón, egy jömeneteli fürdő, garanciaképes. Házak: Varga ucca, Károly Ferenc József ut 9, Acél ucca 9, szép villa, 2000 öl gyümölcsös, Gyepüsör 43, kettő szobával, 1200 öl területtel potomért, Honti ucca 23, Nagy József u. 3, Kemény Zsigmond ucca 9, ez egy csuda vétel, Acél ucca 35. szám, egyszer kettő és egyszer egy szobás igen jó ház 700 öl gyümölcsös. Kérünk 6000 P., ez megint egy jó dolog. Libakertben Szegfű ucca 10. számu ház 880 öl télekkel olcsón, Kut 136. négyrendbeli lakással, hihetetlen: 3300 pengőért. Megbizott Samu János Hunyadi ucca 24. 1127

Eladó

Bezerédy u. 15-B. számú ház kétrédbeli lakással, ugyanott egy szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. 3995

A város

legszebb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek sürgősen eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takaréknál. 1157

Kiadó

Kossuth kertben 2 hold szőlőföld villával bérbe vagy felébe. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth uccán. 1126

Csónak

8. adómentes családi ház gyümölcsös, kedvező fizetési feltétellel eladó. 1129

Emelet

bérház eladó. Cim a kiadóban. 716

Üzletek

Üzlethelyiség (volt férfiruhaüzlet) azonnali kiadó. Csapó ucca 10. sz. a. Értekezni az udvari lakásban. 3820

Hajduszovát

jól berendezett 2 kemencés pékműhely használatra kiadó. Lakással együtt azonnal átvehető. Értekezni lehet Hajduszovát, a Hangyában. 1070

Üzlethelyiségek

bevezetett cipészműhely és mérszárosüzlet más célra is kiadók. Goldmann, Külsővárszertér 13. 3928

Üzlethelyiség

Csapó ucca 39., volt fűszerüzlet azonnal kiadó. 1147

Jól

bevezetett fűszerüzlet berendezéssel, áruval június elsejére átadó, esetleg a berendezés a helyiséggel együtt bérbe vehető. Biztos megélhetés! Cim a kiadóban. P58

Piac

ucca 51. szám alatt (Csanakház) üzlethelyiség kiadó. Értekezni dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac ucca 16. sz. a. 1146

Menetjegyiroda

széles tágas üzlethelyiség kiadó Piac 56. alatt. 1123

Biztos

megélhetést nyújtó szatocsüzletet átvételre keresek. „Házaspár” jellegre. 3986

Eladó

fűszer-korcsma trafik árusítással. Adómentes ház. — Cim a kiadóba kér. 1125

Üzlethelyiség

iroda, műhely kiadó Hunyadi 17. 1115

Forgalmas

vendéglő kiadó jogfolytonossággal. Cim a kiadóban. 3994

Korcsma

jogfolytonossággal Rákóczi u. piaccnál kiadó. Értekezni: Maróthy 3., udvarban. 1158

Kiadó lakás

Parkos udvarban

3 szobás komfortos lakás aug. 1-től kiadó. Rákóczi u. 35. Értekezni: uccai lakásban. 3952

Háromszobás

fürdőszobás modern urilakás központban olcsón kiadó. Fűvészkeret ucca 14. 3937

Két

uccai, szépen butorozott szoba fordószobás, kapualatti bejárattal központban kiadó. Iskola ucca 8. 1099

Modern

egy és kétszobás lakás kiadó. Domokos ucca 16., Vénkert. — 1102

Rothermere

57. alatt két uccai szoba, fürdőszoba, előszoba bármikor kiadó. 3956

Különbejárati

szoba butorozva vagy üresen 15-re kiadó. Hatvan u. 24. IV. ajtó. 3959

Butorozott szoba

uccára, parkettes, fürdőszobahasználattal kiadó. Hunyadi u. 3., I. emelet. 3961

Földszinti

uccai négyszobás urilakás aug. 1-ére kiadó Arany János u. 20. Értekezhetni az emeleten. 3963

Különbejárati

butorozott szoba kiadó Hatvan u. 36. 10064

Három szobás

udvari lakás mellékkeliségekkel azonnalra kiadó Arany János 45. 10065

Két szoba

konyha kiadó. Értekezhetni déli előtt Vásárpénztárnál, délután Szentanna 27., házfelügyelőnél. 10067

Kiadó

augusztus 1-re 4 szobás emeleti urilakás fürdőszobával, gázzal, Hunyadi ucca 24. Értekezni házmesternél. 10069

Két szoba

előszoba, fürdőszoba, konyha és mellékkeliségekből álló udvari lakás júniusra kiadó. — Csöndes udvar. Közel a piachoz. Maróthy György u. 21. 3983

Három-négy

szobából álló lakás augusztus 1-re, ötszobás lakás november 1-re kiadó. Nyomatató ucca 3. 1077

Kiadó

szoba, konyha, speiz mellékkeliséggel, villannyal május 15-re vagy június 1-re. Böszörményi u. 10. 3987

Kiadó városi kislakás.

A tűzraktanyával szemben levő Kassa uti kislakás telepen egy szobás, konyhás lakás szabadkéből kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél. Polgármester. 3982

Két szoba

előszoba mellékkeliségekkel kiadó. Szent Anna 60. 1108

4 szobás

modern lakás augusztusra kiadó. Orvosoknak igen alkalmas. — Csapó ucca 22. 1107

Kiadó

egyszobás lakás mellékkeliségekkel virágos udvarban. Törökbalint 25. 1155

Egy

uccai szoba előszobával, különbejárattal kiadó május 15-re. Zöldfa u. 9. sz. 1151

Kiadó

féregmentes szoba, konyha, kamara, mosókonyha használattal. Méliuszter négy. 1148

Két

szoba, konyha külön udvarral június 1-re kiadó. Diófa ucca 17. Hatvan uccai kert. 63

Téglakert

Szepesi ucca 98. szám alatt egyrendbeli új lakás jutányosan azonnal eladó. 57

Kiadó

lakások: két szoba, konyha, villanyvilágítással, 1 szoba, konyha, egy szoba. Késes u. 86. 1144

Péterfia

ucca 16. szám alatt háromszobás udvari lakás teljes komforttal kiadó. 1145

Kiadó

Csapó u. 50. uccai lakás, istálló, kocsiszín. 1134

Kiadó

augusztus 1-re uccai parkettes lakás, 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha speiz és mosókonyha. Rothermere 30. 1136

Kiadó

a Ferenc József ut 34. számú házban 3-ik emeleti, udvari teljesen modern 4 szoba, hall és minden mellékkeliségekből álló lakás, központi fűtéssel és melegvízellátással. 1098

Csinosan

butorozott szoba kiadó Hatvan u. 4., keresztépület. 3984

II. emeleti

5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Uccai

elsőemeleti 4 szobás komfortos lakás kerthelyiséggel Botthyány ucca 10. sz. alatt augusztus elsejére kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1067

Modern

uccai 3 vagy 2 szobás lakás keresztyén családnak kiadó. Barna ucca 11. 1089

Kiadó

betonozott helyiségek műhelynek, raktárnak. Olcsó boxok bérelhetők. Miklós u. 49. 3940

Csinosan

butorozott szoba kiadó. Kóser ebédkoszt kapható Miklós ucca 43. 3989

Udvari modern

kis szoba kiadó Szappanos 18. 3989

Piac 10.

háromszobás, négyszobás, Dértéri bejárattal kétszobás, háromszobás, fürdőszobás kiadó.

Kiadó

augusztus 1-re 2 szobás udvari lakás, előszoba, fürdőszoba, konyha, speiz és mosókonyha. Megtekinthető 11-2-ig. Rothermere 30. 1137

Egy

szoba, konyha mellékkeliségekkel június 1-re kiadó. Cegléd ucca 14. Ugyanott két ebédlőszekrény eladó. 1140

Kiadó

egy szoba, konyha, speiz. Gyár ucca 6-B. Postakert. 1133

Orvosi

rendelőnek két szoba havi 40 P-ért kiadó. Kálvin-tér 5. 1000

Egy

pince szoba, konyha azonnaira kiadó. Cegléd ucca 14. 1141

Egy szoba

konyha mellékkeliségekkel kiadó. Külsővárszertér 9. Értekezhetni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 1120

Irodának

rendelőnek is alkalmas 3 szobás uccai lakás, két szobás udvari lakás kiadó Piac ucca 56. alatt. 1122

Négyszobás

alkóvos és ötszobás első emeleti modern uccai lakás teljes komforttal kiadó Ferenc József ut 16., Alföldi palota. 1121

Modern

5 szobás uccai lakás minden mellékkeliséggel, új festéssel azonnal kiadó. Forróvíz fűtés. Lift. Szentanna és Varga ucca sarok. 1131

Különbejárati

uccai szoba csinosan berendezve, csak uriembernek azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 1181

3 szobás

modern lakás augusztus 1-ére kiadó. Értekezhetni Timár ucca 13. 1116

3 és 4 szobás

komfortos lakás kiadó augusztus és novemberre. Szentanna u. 22. szám alatt. Érdeklődni lehet ugyanott az emeleten. 1098

Kiadó

szép nagy uccai szoba, konyha, speiz, Vargakert ucca 8., bejárat Szoboszlai ut 4. 1166

Kiadók

modern 4 szobás tisztá lakások azonnalra és augusztusra Csapó 59. 1111

KIADÓ

Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni: Ispotály u. 13. szám alatt. 851

Egy

3 és 4 szobás komfortos lakás kiadó novemberre. Szent Anna 22. szám alatt. — Érdeklődni ugyanott az emeleten. 1098

Garzonlakás

előszobával, rendelőnek vagy hasonlónak is alkalmas, kiadó május 15-re. Csapó 26. 1078

Kiadó

azonnalra uccai üzlethelyiség Piac ucca 66. Értekezni ugyanott. 1064

Kiadó

modern 2 szoba, előszoba mellékkeliségekkel magas földszinten. Domokos Lajos u. 26. Vénkert. 1078

Csinosan

butorozott különbejárati szoba május 15-re kiadó. Deák Ferenc u. 22. 4000

4 szobás

parkettes komfortos uccai földszinti lakás azonnal kiadó. Széchenyi ucca 40. 1161

Teljesen

különbejárati szoba parkirozott udvarban, nyaralóknak kitűnő üdülőhely, kiadó. Cim a kiadóban. 3887

Butorozott

szoba 1 vagy 2 személyre kiadó. Simonyi ut 13. 3994

Öt

három szobás modern lakás kiadó. Hunyadi 17. 1114

Egy

uccai butorozott szoba kiadó. Szent Anna 11. 4002

Kiadó

három szobás, fürdőszobás, minden komforttal uccai azonnal. Kétszobás, előszobás, fürdőszobás lakás augusztusra. Timár u. 52. 4001

Lakást keresők

Keresek

2 szobás, előszobás, fürdőszobás lakást augusztusra. Deutsch Lajos, Piac 38. 3988

Pénz

Ötven pengőt

keresek kölcsön rövid időre magas kamatra. Fedezet van. Cimmet a kiadóba kérem leadni „Ötven pengő” jellegre. 3934

80 P-t

biztosítok havonta kevés tőke ellenében. Cim a kiadóban. 4005

Rádió

Rádiót,

csillárt, kerékpárt, gumit, alkatrészeket legolcsóbban vásárol: Katznál, Piac 60. 3753

Rádiók,

villanycikkek, csillárok legolcsóbban Bányánál Szent Anna 1. Villanygők cserélése. 3857k

Eladó

Orion rádió 3+1, csillár nagyon olcsón Szoboszlói ut 2/C. 10. 3935

Eladás

Méray-motorkerékpár, 350 kbc., elsőrangú állapotban, majdnem új gumikkal, hátsó ülésel, Bosch-világítással 550 pengő készpénzért eladó. Cim: Piac 49., nyomda.

Eladók:

garantált tiszta fehér sodronyos vaságy, sezlon, egyszerűbb csillárok, virágtartók. Cim a kiadóban. 3736

Fajgalamb

tulzaporodás miatt eladó. — Apaffy ucca 20. 661

Tégla

új égetésű, jöminőségű, megrendelhető nyulási téglagyárban vagy Borz ucca 5. Telefon 10-87. 3854

Ebédlő,

uriszoba garnitúra, vitrin eladó. Piac 44., III. ajtó.

APROHÍRDETÉSEK

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

TISZTELETT

Értesítem az igen tisztelt vevőimet és ismerőseimet, hogy az eddig „Alföldi Faértékesítő Vállalat” tűzifaosztálya, cégtulajdonos Iház Henrik név alatt Pesti uca 2. szám alatt folytatott tűzifatelepetet Bözörményi ut 3. szám alá, közvetlen a „Hortobágy”-malom mellé helyeztem át. Villamos megálló. Főzésre alkalmas tűzifa, míg a készlet tart, 3 P 20 fillérért kapható. „Erdélyi Tűzifa” és Szénkereskedés, cégtulajdonos: Iház Henrik. Telefon 32-31. 1081

2 hónapos malacok eladók. Bethlen u. 41. 1096

Porszivó gép alig használt állapotban, Elektro Lux gyártmányu, olcsón eladó. Tóth és Sebestyén Rt., Fűrdő uca 2. Telefon 26-10. 3949

Virágok, cserepesen és levágva, csokrok, koszorúk, virágkosarak izléses kivitelben legolcsóbban Farkas Margit virágüzletében, Bikával szemben 1093k

Öbör literje 40, 5 liter vételnél 36 fillér. Boldogfalva uca 13. 1088

Világító reklám, szép, új típusu olcsón eladó Piac 42. (Pannónia udvar.) Tasnádi Kovács rádiólaboratóriumában. 1105

Szoba, konyhás lakáshoz új ajtók, ablakok olcsón eladók. Kőlcsei 5. 3960

Tengeridaráló egy darab, teljesen új, eladó. — Klein Manó, CSsokonai 31. 3966

Eladó 1000 literes új viztartály. Értekezni Margitfűrdő gépészénél. 3968

Eladó borbélyüzlet berendezés komplett. Értekezni Színház-átjáróban szücs üzlet. 3991

Tégla, cserép legjobb minőségben kapható Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárából. Eladás Fűrdő u. 2. Telefon 26-10. 3806

Mérleg, egy 10 kg.-os, egy 100 kg.-os, egy mákdaráló, egy 3 méteres pult, hisztes ládák, fűszeres cégtáblák, egy 200 literes petróleum tartály és egy ócska egylovas szekér eladó Attila tér 2., fűszerüzlet. 10070

Női kerékpár eladó Burgondia u. 20. 10071

Dália tövek, évelő virágok, gyönyörű bokorrozások, virágföld olcsón kapható. Simonyi ut 9. Török. 849

Kelím abrosz nagy ovális és egy tükrös előszobafal eladó. Rákóczi uca 2. 3923

Electrolux porszivógép, legújabb típus, új eladó. Cim a kiadóban. 1079

Fajborok 40 fillértől hordó és hter is, Arany János 30., termelőnél. 1075

Kutszivattyúk, építkezéshez vassínak, sparheltek legolcsóbban. Fischer, Csapó 89. Telefon 28-59. 3752

Jégszekrény, közepméretű, jókarban levő eladó. Virág u. 40. 1149

Vigyázat! Valódi cegéti bort vásárolhat Varga uca 10. alatt a termelői kimerésben. 61

Építési anyag és téglaj, nagyméretű, a „Debreceni Gőztéglagyárban” átvéve, kisebb-nagyobb mennyiségben eladó. Érdeklődni: Egyetemi központi épület építési üzemi irodánál, telefon: 24-00. Ugyanott jutányos áron eladó állványnevelő, palló, gömbfa, építési szerző, villanymotorok, betonkeverő gépek, traktor hat pótkocsival. 1142

Komplett 12 személyes ezüst evőkészlet eladó. Megtekinthető a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet pénztárosánál, Kossuth u. 8. — 1117

Női Centrál-Bobbin varrógép eladó. Porozslai ut 29. 1110

Vasbetonkripta eladó. Felvilágosítás Dankó temetkezési vállalatnál. 690

Eladó jókarban levő, garantált üzembiztos 503-as Fiat nyitott személyautó Debrecen Arany János u. 31. 1113

Olcsó csomagoló papír (makulatura) bármilyen mennyiségben kapható. Városi nyomda. Telefon 32-72.

Üzletberendezés, gyermekkosci, minimax, kis asztal, ingaóra, fotelek, ágyak, Biedermayer-kanapé, olajfestmények, hegedűk, fényképezőgép eladók. Csapó 14. 3997

Kétszárnyú ajtó, perzsaszőnyeg, ágy, éjjeli szekrény eladó. Burgundia 15. 3999

Magánjáróhoz fogaskerekek, golyóscsapágyak, Hoffer törekrázó, dobtengely. Károly Ferenc József ut 22. 1163

Bosch-világítás eladó, 4 voltos. Károly Ferenc József ut 22. 1162

Antik komód, ruhaszekrény, vitrin, szekrény olcsón eladók. Maróthy 3. 1159

Házi jégszekrény olcsón eladó. Piac uca 60., az udvarban. 4006

Gardroszekrény, háló, hencser, divány, szék, asztal, sifon, ágy, konyhakredenc heckerli, tolett éjjeli szekrény, összecsuksós vaságy, mosóteknő és más butorok olcsón eladó. Hatvan 21.

Családi karikahajós szabó balkaros foltozó varrógép olcsón eladó. Hátköz 4.

Vendéglői asztalparhelt, trafik berendezés, gyermekágy új matraccal eladó. Külsővásártér 4. 1104

Ovális kis szalonasztal 15 pengőért eladó. Simonffy uca 36. 56

12 személyes ezüst evőkészlet eladó. Cim a kiadóban. 1152

Jó állapotban levő divatos női ruhák eladók. Vörösmarty 4., bakra. 3969

Redőnyös boltajtók, ablakok, ajtók, vasablakok, egylovas villamosmotor, napellenzők ponyvával, vasgerendák, asztalkonyhák olcsón eladók. József királyi herceg uca 7. 60

Vétel

Zálogcédulát, használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlap-hívásra házhöz megyek. Aruközvetítő, Csapó 14. 3772

Ikerablakot, 120-130 magasat megvételre keresek. Ispotály u. 13. sz. 1369

Recamiert, garantáltan tisztát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3736

Buzaaljat, repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy uca 20. 656

Keresünk azonnali megvételre kerti ernyőket, gyermekágyakat, jégszekrényeket, szobaklozeteket, disztárgyakat, esetleg disztárgyakról és ezüstművekről zálogcédulákat. Ingóságkövetítő. 64

Kerékpárt, könnyű nőit keresek. Cim a kiadóban. 1101

Ócska közönséges ajtót, ablakot, deszkát vennék. Széchenyi uca 21., földszint. 4003

Tejet keresek állandó hordásra, üzletbe. Debreceni, Vigkedvü M. u. 25. 4004

Ellátás

Diétás konyha. Elsőrendű, olcsó. Próbálja meg. Batthyány 18. 1085

Kitűnő házikoszturi családnál kihordásra is kapható. Rákóczi u. 35. uccai lakás. 3951

Gyermekszertető család elvállal kisgyermeket, bármilyen idős. Olcsón. Pacsirta u. 37. 3970

Uri háznál központban izletes, változatos, elsőrendű ebédoszt házhöz szállítva vagy bent étkezésre kapható. Pauchly Bélané, Batthyány u. 9. sz. 1124

Különbéle

Borka Dégenfeldtéről Kossuth uca 8. alá költözött. Borka, Bíró rádió, villany szerelés. 3856k

Műbutorokat jótállással készít és raktáron tart Csapó u. 67., Bálint József. 3926k

Burgundia uca 2. sz. alatt, Csapó uccánál, Vincze László mészáros és P. Szabó Mihály hentesüzletet nyitnak e hó 6-án, szombaton, ahol elsőrendű marhahús 76 fillér, másodrendű 56 fillér, borjúhús 80 fillértől 1 pengő 20 fillérig. 2 kilogramon tulli vásárlásnál 5% engedmény. Friss sertéshús is minden időben kapható. 3927

Vasut közelében nagy raktárhelyiség azonnalra kiadó. Irinyi uca 7. 3978

Hombár tiszta, száraz, huszonkettő méter hosszú, tengerinek, raktárnak kiadó. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 1092

Ha kerékpárján szakszerű munkát óhajt, — Nagynál eszközlik, Hatvan uca 18. 3947k

ANNY árai beszélnek: A kirakatban legdrágább kalap 6 pengő. — Alakítás 2 pengő. (Csapó u. 1.) 3965

Holovitz hölgyfodrász szalonban ondulás bérletben 60 f. Villanyondulással. Burgondia 1. 3967

Poloskairtást syángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkánysejt kapható. Kossuth uca 47. Nánássy. 3972

Figyelem! Női hajvágás 30 Ondulolás 40 Manikűr 30 Fodrásznót fölveszek azonnal. Tripánszky fodrász, Széchenyi uca 1. 10068

Német uriaszony saját villájában mérsékelt díjazásért foglalkozna úri-gyermekkel délelőtt vagy délután kert, nap, jó levegő. Értekezni kalapszalonn, Miklós u. 2. 3970

Eltörött disztárgyak, nippek porcellánok ragasztását olcsón vállalja Bárány Szent Anna 1. 3948k

Pianinó Koch-kerselt remek hangu, bérbe kaidó. Csapó u. 22., keresztépület. 3942

Husfűstölés olcsón, kifogástalanul Zöldfa uca 3. szám alatt.

Vendéglőmet megnyitottam Csapó uca 10. Zóna egész nap, olcsó étkezés. Kitiünő italok. Szives pártfogást kér: Géder András. 1094k

Minden igénynek megfelelően a legdivatosabb fazonat elsőrendű munkával mélyen leszállított árban készíti Kun József uridivat-szabó, Piac 44. 793

Kertberendezéseket, sirok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Kerékpár, varrógép, irógép, gramofon, rádió szakszerű javítása Molnár Ernő műszerészénél, Csapó u. 30. 3445

Pauló vésnök és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna uca 10. alatt. 3855k

Autó-, motorkerékpárgumik új futó felületezése, javítások garanciával 48 óra alatt. Tóth gumüzem, Rákosi Jenő uca 5. Telefon: 17-05. 3862

FÜRDŐKADAK, KALYHÁK, MOSDÓK OLCSÓN ÉS RÉSZLETRE IS. SZENT ANNA 8. GYENES.

Gyermekdivatház varrodája ismét megnyitott Simonffy 2. 9. számú üzletben. sze, cs, v 3875

Egy jó fejősteheret tejjaszonra megállapodás szerint elvállalom tartásra. Sági Albert Bellegelő 197., Volf-teleppel szemben. — 10072

Hölgyeim! Uccai házi ruhák legolcsóbban készünek Rózi ruhaszalonjában. Arany János u. 30. 3990

Ebédkosztot adok izr. leányok gyermekem tanításáért. Fenyvesi Miklós, Hatvan u. 42. 3976

Elkőborolt egy fekete-tarka és egy piros-hóka tehén. Aki tud róla, jutalom ellenében jelentse a Központi raktár kapusánál. Hid-ucca. — 3977

Italméréshez olcsó, forgalmas helyet keresek, lehet most megnyitandó. Italmérésű eladó. Cim a kiadóban. 1150

Magánnyomozóiroda Piac uca 63. Nyomoz, megfigyel, informál, vidéken is. 17-14 62

Intelligens leányt vagy asszonyt szobátársnőnek keresek szép uccai szobába. Vargakert u. 8., 1. ajtó. 1138

Magtár 1000 mm. szemes terménynek kiadó. Ócska deszka és gerendafala eladó Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 1119

Rendszertő, minden házi dolgot végző, szolid árva urleány magános urnónél szerény fizetéssel otthont talál. özv. S. L.-né Nyiregyháza, Egyház u. 8. 1097

Egy jókarban levő komplett palisander ebédlőt eladnék, esetleg elcserélnék egy jóhangú pianinóért. Földi u. 3. 1128

Őn is pénzt takarít meg, ha cipőjét Businál készítteti és javíttatja. Egy ziccmunkásnak helyet adok Széchenyi u. 49. sz. 10073

3 hétig női kalapok átalakítása eredeti modellek után 98 fillér, új kalapok már 2.50-től. Aszódy Erzsébet, Bika-bérláz, Vig-mozi bejárat, volt Biró-helyiség. Tanulóleány felvételtük. 5411

Építetők figyelmét felhívom, hogy ajtó, ablak készítését olcsón vállalom. Szobozslai ut 4. Széll. 1165

Autotechnikai szaküzletemet Piac uca 60. szám alatt, a Központi garage területén lévő udvari helyiségben megnyitottam Németh Dániel. 3925k

Tavaszi fotóujdonságok, amatőr felvételek kidolgozása, nagytábla meg- lepő olcsó áron Berzékinnél, — Piac u. 38., udvarban. 3924k

Oktatás

Naményi gyorsíró- és gépiróskolábat szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Soffőrvizsgára modern kocsin tanulhat. Olcsó tandíj. Szerelés. Csapó u. 65. 3971

Dienes János OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései

Iroda: Fűvészkert u. 16. Irodai órák: hétköznap 8-1 és 2-6 óráig.

ELADÓ HÁZAK:
Piac uccán emeletes bérházak 220,000, 150,000, 75,000.

85,000 pengőért:
Ferenc József ut 89. Három üzlettel, műhelyekkel, öt lakással, 30 éves adómentességgel, beépíthető nagy telekkel.

70,000 pengőért:
Szent Anna u. 29. sz. emeletes ház, nagy lakásokkal.

55,000 pengőért:
Déri téren, kettős uccai fronttal, 300 négyszögletes kertes ház, 30 évi teljes adómentességgel, beépíthető kerttel.

Muzeum közelében felerészben adómentes ház, négy lakással.

50,000 pengőért:
Szent Anna u. 66. sz. jól jövedelmező üzletes sarokház.
Nyomatató u. 9. Hét ablakos uccai fronttal, nagy, modern ház, három lakással, parkirozott nagy telekkel.

Thaly Kálmán u. 14. Emeletes ház hétszobás modern lakással, szép parkkal.

44,000 pengőért:
Szappanos u. 7. Részben adómentes, több, modern fürdőszobás, teljesen alapincézett, jól jövedelmező lakással, szép udvarral.

40,000 pengőért:
Kossuth u. 71. Ötszobás és háromszobás, parkettes lakással, gyönyörű udvarral.

39,000 pengőért:
Simonffy uccán adómentes, fürdőszobás három lakással, parkirozott, gyümölcsös udvarral.

36,000 pengőért:
Rákóczi u. 26. Hét lakással, üzlettel. Földdel is elcserélhető.

34,000 pengőért:
Méliusz tér 7. Ötlakásos ház, kedvező fizetési feltételekkel, jó bérjövödelemmel.

28,000 pengőért:
Apaffy u. 16. Sarok bérház, sok lakással, megosztható telekkel. Kossuth u. végénél adómentes, szép villa.

Kigyó uccán jó ház négy darab kétszobás és 3 darab egyszobás lakással.

26,000 pengőért:
Garai u. 25. Három magas földszinti és 4 világos pincelakással.

24,000 pengőért:
Külsővásártér 8. Ötszobás és kétszobás lakással, műhellyel.

22,000 pengőért:
Vénkerthen adómentes szép nagy villa.

21,000 pengőért:
Eröss Lajos u. 5-b. Négy szobás, adómentes, új villa, szép kerttel.

Mester u. elején tágas, négyszobás családi ház.

20,000 pengőért:
Csemete u. 13. Üzletes ház 5 lakással.

Csók u. 3. Háromszobás, parkettes, fürdőszobás, parkettes fürdőszobás és kétszobás uccai, egyszobás udvari lakással.

Egyetemi tanári lakásokkal szemben, Komlóssy ut 43. Háromszobás, üvegezett verendás villa.

Kollégium szomszédságában 4 szobás és háromszobás lakással.

18,000 pengőért:
Böszörményi ut 20. Kétszobás, fürdőszobás és 3 darab egyszobás lakással, 500 négyszögöl telekkel.

Vörösmarty u. 28. Ötszobás lakással.

16,000 pengőért:
Rákóczi uccán ház felerésze.

15,800 pengőért:
Nyil u. 119. Háromszobás uccai, egyszobás udvari és világos pincelakásokkal.

15,000 pengőért:
Dugovits Titusz u. 9. Felerészben adómentes családi ház. Szegedi Gergely u. 11. Palatetős sarokház, három lakással. Csokonai u. 25. Háromszobás és 3 darab egyszobás lakással. Déliar 23. Tizlakásos jó ház, a vasut mellett.

Ispotály u. 19. Két üzlettel, két szobás, fürdőszobás lakással. — Forgalmas sarokhely. Kedvező fizetési feltételekkel.

14,500 pengőért:
Eröss Lajos u. 13. Háromszobás, palatetős villa, 850 négyszögöl gyümölcsös, parkkal.

14,000 pengőért:
Szegefü u. 20. Háromszobás szép magas villa, fenyves udvarral.

13,000 pengőért:
Rakovszky u. 53. Ötlakásos jó ház.

Agárdi u. 12. Háromlakásos ház. Szegedi Gergely u. 18. Új, adómentes, háromlakásos ház.

12,500 pengőért:
Tisztviselőtelep. Földi u. 3. — Palatetős, teljesen alapincézett villa, 600 négyszögöl kerttel. Szabó Kálmán u. 30-a. Pélelemletes új ház, négy lakással. — Részletre.

Doberdó u. 28. Fürdőszobás, szép lakással.

Vulkán-telep I. u. 7. Három lakással, nagy istállóval, nyári konyhával.

12,000 pengőért:
Csonka u. 10. Két uccai, két udvari lakással.

Péczy u. 8. Tízszázalékos bérjövödelemmel.

10,500 pengőért:
Gróf Vécsey u. 11. Szép adómentes ház.

10,000 pengőért:
Kar u. 30. Háromszobás lakással, kovácsmühelyel. Szegényhátsor 32. Két lakással, 1016 négyszögöl kerttel.

9500 pengőért:
Kut u. 56. Két adómentes és két régebbi lakással. Jerikó u. 42. Adómentes ház, nagy telekkel.

Homok u. 117. Adómentes, jó ház, több lakással.

9100 pengőért:
Könyves Tóth Kálmán u. 7. — Négy lakással, pincével, 376 n. öl telekkel.

9000 pengőért:
Eröss Lajos u. 11. Kétszobás lakással, 600 négyszögöl szép gyümölcsös kerttel.

Köntösgátsor 3. Palatetős, adómentes ház, 1800 négyszögöles kerttel.

István ut 14. Háromszobás lakás, 300 négyszögöl kerttel.

8500 pengőért:
Szent Anna u. 47. Félház. Több lakással, üzlettel.

Oláh Károly u. 38. Öt lakással, nagy telekkel.

8000 pengőért:
Kincseshegy u. 18. Adómentes új ház, két lakással, gyümölcsös.

Budai Ézsaiás külső 18. Szép családi ház és kert.

Vass Gereben u. 3. Kétszobás, előszobás ház, kedvező feltételekkel.

7600 pengőért:
Pöltenberg u. 4. Adómentes, 3 lakásos ház, kedvező feltételekkel.

7500 pengőért:
Harsányi Gusztáv u. 12-14. Három lakással, nagy telekkel. K. Tóth u. 42. Három lakással, 600 négyszögöl telekkel.

7000 pengőért:
István ut 4. Három lakással, pincével, nagy gyümölcsös telekkel.

Huszár Gál u. 51. Üzlettel, két lakással.

Harsányi Gusztáv u. 27. Kétlakásos ház, üvegezett verendával. Vendég u. 37. Öt lakással.

6800 pengőért:
Mikes Kelemen u. 5. Villamoshoz közel, három lakással.

6600 pengőért:
Kurucz u. 78. Kétszobás és egyszobás lakással, nyári konyhával.

6500 pengőért:
Kut u. 128. Villamostól 2 perc-re, három lakással, gyümölcsös udvarral.

Thökölly u. 3. Adómentes ház, három lakással.

Malvin u. 33. Két tágas lakással, szép udvarral.

6000 pengőért:
Keresztesi u. 31. szám. 1500 négyszögöl telekkel.

Apafi u. 31. Kétszobás, előszobás, palatetős adómentes ház. Kálmánchelyi u. 14. Két lakással, 311 négyszögöl telekkel.

5800 pengőért:
Kincseshegy u. 17. Adómentes, palatetős, kétszobás, fürdőszobás ház pincével.

5500 pengőért:
Homok u. 18. Három szoba, 2 konyha, nagy istállóval.

Keresztesi u. 27. Két lakással, hiszálóval.

5200 pengőért:
Kurucz u. 110. Kétlakásos jó ház.

Kálmánchelyi u. 20. Adómentes, kétszobás, fürdőszobás ház. Csokonai u. 1. számú ház háromnegyed része, három lakással.

5000 pengőért:
Budai Ézsaiás u. külső 14. 400 négyszögöl telken szoba, konyha, nyári konyha.

4800 pengőért:
Móric u. 9. Háromszobás lakással.

Maróthy György u. 18. Három lakással.

4500 pengőért:
Katz telepen, Szeder u. 25. — Adómentes ház két lakással, nyári konyhával, részletfizetésre.

Honti u. 23-b. Háromszobás, előszoba, nyári konyhas lakás. Bármily üzleti célra alkalmas.

Keresztesi u. 5-h. Adómentes, új ház.

Magyar u. 11. Három lakással. Margit u. 16. Két darab szoba-konyhas lakással.

4200 pengőért:
Mező u. 12. Háromszobás, előszobás lakással.

Szegefü u. 41. Szoba-konyhas lakással, 300 négyszögöl telekkel.

4000 pengőért:
Szabolcs u. 13. Két lakással.

3800 pengőért:
Arnold u. 7. Szoba-konyhas lakással.

Vulkán-telep, I. u. 1. Három lakással, nagy istállóval, nyári-konyhával.

3600 pengőért:
Puskástelep 62. Sámsoni uti iskolával szemben, adómentes új ház, két lakással.

3200 pengőért:
Szabó Kálmán u. 53. Új kétszobás sarokház részletre.

3000 pengőért:
Szép u. 7. Kétszobás, üvegezett verendás ház.

Malvin u. 45-b. — Egyszobás, konyhas lakással. Katz telep, Sárosi u. 2. Két lakással, istállóval.

2800 pengőért:
Mező u. 7. Szoba, konyhas jó ház, gyümölcsös.

Bajnok u. 50. Adómentes, két szoba, konyhas lakással. Szép u. 17. Szoba, konyha, kamara.

Somogyi Pál u. 10. Szőlővel, 700 négyszögöl telekkel.

2700 pengőért:
Kurucz u. 83. Adómentes új ház.

2500 pengőért:
György u. 29. Szoba, konyhas lakás, 300 négyszögöl telek. Nyulason, Böszörményi ut 78. Malvin u. 33-b. Szoba-konyhas lakással.

2000 pengőért:
Sándor u. 7. Két lakás, 300 n. öl telek.

Som u. 4. Egyszobás lakással.

1800 pengőért:
Király Ferenc u. 18. Szoba, konyhas lakás, 300 négyszögöl telek.

1700 pengőért:
Csalogány u. 28. Két lakással, istállóval.

Bajnok u. 38. Szoba, konyha kamaras tégláépület.

1600 pengőért:
Vulkán-telep 8. Szoba, konyhas lakással.

1500 pengőért:
Pandur u. 2. Szoba, konyhas új ház.

1400 pengőért:
Wolaffka u. 17. Szoba, konyhas lakással.

Kálmán u. 29. Szoba, konyhas lakással.

1200 pengőért:
Kontsek u. 7. Szoba, konyhas tégláépület, 300 négyszögöl telekkel.

Vulkán-telepen, Labonc féle két lakással, istállóval.

OLCSÓ KIS HÁZAK:

Igric uccán, Fancsovits uccán, Olajútóbe.n. Vulkán-telepen,

ÜZLETES HÁZAK:

Székely u. 20. Négy ucca találkozásánál, forgalmas helyen. — Ára 17,000 pengő.

Ruyter u. 18. Három üzlettel, három darab kétszobás, egy darab egyszobás lakással, nagy telekkel. Ára 19,000 pengő.

József kir. herceg u. 18. Fűszerüzlettel, terménykereskedéssel, több kis lakással. 9000 pengő.

Árpád-tér 19. Adómentes ház 2 üzlettel, több lakással, 16,000 pengő.

Külsősegen adómentes ház, biztos megélhetést nyújtó pékséggel 9000 pengő.

Buday Ézsaiás u. 42. Forgalmos sarokhely, 3 üzlettel, adómentes, palatetős épületben 17,000 P. Tégláskert, Létai ucca 1. Palatetős ház, fűszer, korcsma, borbélyüzlettel, lakásokkal 14,000 pengő.

TELKEK:

Egyetemnél, Károlyi Ferenc József uton, Jerikó 48. Komlóssy ut 14. Poroszlai ut 16. Hegyi Mihályné ucca 11. Gyár ucca 10. Bezerédi u. 25. Olcsón. Dévai u. 1. Részletre. Kuczik telep. Gépész u. 2. Pozsonyi ut 18. Bihari u. 4. Rigó uccán részletre. Báthori u. 37. Bajnok u. 28. Fancsovits u. 105. Hatvan ucca végénél, Kishegyesi ut elején, iskola mellett, 300 négyszögöles telkek négyszögölenként 10 pengőért.

SZŐLŐK:

Bocskay kertben villával, Alsójózsán. Hajdusámsoni Kulcsár-kertben. Hajdúhadházon. Gyepűsor 17.

FÖLDEK:

Fáy dűlőben 32. sz., tanya mellett 8 hold 800 pengőjével. Kisszepes 322. sz. a. 3 hold 2200 pengő. Ebesi állomásonál 2 és fél hold 750 pengőjével. Fancsikán 16 hold tanyával. Nógrádban, Budapesthez közel, 600 hold 400 pengőjével.

FÖLDBÉRELET:

Berettyóújfaluhoz közel 900 holdas legelőbirtok holdanként 75 kg. buzáért bérbeadó. Debreceni határban, alsójózsai megállóhoz közel, 10 hold homokföld holdanként 2 mázsa rozszért azonnalra kiadó.

ÖRÖKLAKÁS:

Központban, emeletes épületben 3 és 4 szobás fürdőszobás lakások havi részletre átadók.

KIADÓ LAKÁSOK:

Piac u. 7. sz. a. KIE volt helyisége egyesületeknek vagy lakás céljára kiadó. Piac ucca 7. alatt I. emeleti 2 szobás lakás. Fűvészkert u. 14. sz. a. I. emeleti 3 szobás, fürdőszobás szép, egészséges lakás kiadó. Nyiradonyban patikaház egy v. két részletben bérbeadó.

CSERE:

Darabos u. 38. kisebb házzal v. földdel elcserélhető. Lónyai u. 29. sz. ház belsősegi kisebb házzal elcserélhető. Eötvös u. 94. sz. házat cserélnék homoki földdel. Lugosi u. 21. sz. ház belsősegi kisebb házzal.

KERESEK:

eladó házakat, földeket, szőlőket telkeket, földbérleteket.

PENZKÖLCSÖNÖKET

hatósági engedély alapján közvetíték. Keresek kisebb-nagyobb kölcsönöket a legjobb kamatozókölcsönöket a legjobb kamatoztatásra.

DIENES JÓZSEF

OFB. ingatlanforgalmi irodája

Debrecen, Fűvészkert u. 16. Telefon 14-98.

IRODAI ÓRAK:

hétköznap 8-1. és 2-6 óráig.